

SZAKMAI PROGRAM

2020. szeptember 1-
től

KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI
TECHNIKUM

Tartalomjegyzék

NEVELÉSI PROGRAM

1. A SZAKMAI OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI.....	7
1.1. A pedagógiai munka alapelvei.....	7
1.2. A pedagógiai munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
1.3. A nevelő- oktatómunka eszközei, eljárásai.....	1
2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	2
3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	8
3.1. Az egészségnevelés céljai.....	8
3.2. Az egészséges és környezettudatos életmódra való nevelés főbb területei és módszerei	8
3.3. Az egészségnevelés szinterei.....	11
3.4. Az egészségnevelésbe bevonható személyek és szervezetek	11
4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	12
4.1. A közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák	12
4.2. Az intézmény szereplőinek együttműködése.....	14
5. AZ OKTATÓK ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	15
5.1. Az oktatók feladatai	15
5.2. Az osztályfőnökök feladatai.....	17
6. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	19
6.1. A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó külön szabályok.....	19
6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdőkkel való foglalkozás	20
6.3. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	20
7. A TANULÓK A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	22
7.1. Diákközyűlés	22
7.2. A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái	22
7.3. Diákönkormányzat (DÖK) működése	22
8. A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, AZ OKTATÓ ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI.....	24
8.1. Kapcsolattartás a szülőkkel.....	24
8.2. A szülői közösséggel való kapcsolattartás	24
8.3. A szülők szóbeli tájékoztatási rendje.....	25
8.4. Szülői értekezletek rendje.....	25
8.5. A szülői fogadóestek rendje	26

8.6. A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje	26
8.7. A szakképzési centrum intézményei és oktatói közötti kapcsolat	26
8.8. Kapcsolattartás az iskola partnereivel	26
8.9. Az iskola külső kapcsolatrendszere	27
9. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA.....	29
9.1. Általános szabályok.....	29
9.2. Osztályozóvizsga	29
9.3. Különbözeti vizsga.....	30
9.4. Javítóvizsga	31
9.5. Pótló vizsga.....	31
9.6. Független vizgabizottság előtt zajló vizsga	32
9.7. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei.....	32
9.8. Az írásbeli vizsgák általános szabályai	32
9.9. A szóbeli vizsgák általános szabályai	33
9.10. A gyakorlati vizsgák általános szabályai.....	34
9.11. A vizsga értékelése.....	35
10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI	36
10.1. A felvétel általános szabályai.....	36
10.2. Átvételi feltételek más középiskolából vagy a szakképző iskola másik osztályából	36
11. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA	38
Előszó.....	40
1. A Kiskunhalasi szakképzési Centrum Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum egészségfejlesztési programja.....	40
2. Helyzetleírás	40
3. Az egészségfejlesztés szerepe, jelentősége az iskola nevelési programjában	41
3.1. Az egészségfejlesztési csoport feladatai:.....	42
3.1.1. A védőnő gondozási tevékenysége:	42
3.2. Az egészségfejlesztés szakmai tartalma:	44
3.2.1. Egészségnevelés a testnevelés órákon	44
3.2.2. A testnevelés órákon kívüli testmozgás, sportolás:	45
3.2.3. Lelki (pszichikai) nevelés, lelki egészségre nevelés:	46
3.2.4. Társas – társadalmi együttműködésre (szociálhigiénés) nevelés:.....	46
3.2.5. Az iskola drogstratégiája.....	47
Jogsabályok:.....	48
1. TECHNIKUMI ÓRATERVEK	50

A/ GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT; KÖZLEKEDÉS ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁS; INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS ÁGAZATOK	50
B/ TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS ÁGAZAT	51
C/ NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLY	52
II. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEKBE MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA.....	53
A/ MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	53
B/ MATEMATIKA.....	58
C/ TÖRTÉNELEM	72
D/ ÉLŐ IDEGEN NYELV – ANGOL/NÉMET	85
E/ DIGITÁLIS KULTÚRA.....	97
F/ MŰVÉSZETEK – ÉNEK-ZENE	103
G/ FÖLDRAJZ.....	111
H/ TESTNEVELÉS ÉS SPORT	138
I/ FRANCIA NYELV – (nyelvi előkészítő évfolyam)	169
J/ MAGYAR NYELVI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE –(nyelvi előkészítő évfolyam).....	174
K/ MATEMATIKAI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE – (nyelvi előkészítő évfolyam)	177
L/ INFORMATIKA (+INFORMATIKAI ALKALMAZÁSOK) – (nyelvi előkészítő évfolyam).....	178
III. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSA.....	180
IV. SZABADON VÁLASZTHATÓ ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK	181
V. ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK.....	182
VI. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TÉMAKÖREI.....	183
VII. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, FORMÁI	184
Az intézmény szakképzési szerkezete	189
Az intézmény képzési profiljában szereplő ágazatok besorolása.....	189
A szakmai gyakorlat képzési helyszíneinek és formájának bemutatása	190
2020 szeptemberétől felmenő rendszerben induló technikai képzéseink	190
KIFUTÓ KÉPZÉSEK	191
2016. szeptember 1-jétől folyó képzéseink:	191
1. XIII. INFORMATIKA ÁGAZAT.....	191
GAZDASÁGI INFORMATIKUS (54 481 02)	191
Irodai informatikus (52 481 02) mellék-szakképesítés	191
2. XL. KÖZLEKEDÉS, SZÁLLÍTMÁNYOZÁS ÉS LOGISZTIKA ÁGAZAT	193
LOGISZTIKAI ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI ÜGYINTÉZŐ (54 844 11)	193
Vállalkozási ügyintéző (51 344 11) mellék-szakképesítés	193
3. XXV. ÜGYVITEL ÁGAZAT.....	195

IRODAI TITKÁR (54 346 03)	195
Ügyfélszolgálati ügyintéző (52 841 02) mellék-szakképesítés	195
4. XXIV. KÖZGAZDASÁG ÁGAZAT	197
PÉNZÜGYI SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ (54 344 01)	197
VÁLLALKOZÁSI BÉRÜGYINTÉZŐ (54 344 02)	197
Pályázati-támogatási asszisztens (52 345 06) mellék-szakképesítés	197
2018. szeptember 1-jétől folyó képzéseink:	199
A SZAKMAI KÖVETELMÉNYMODULOKHOZ RENDELTELT TANTÁRGYAK HETI ÓRASZÁMA	199
1. XIII. INFORMATIKA ÁGAZAT.....	199
GAZDASÁGI INFORMATIKUS (54 481 02)	199
Irodai informatikus (52 481 02) mellék-szakképesítés	199
2. XL. KÖZLEKEDÉS, SZÁLLÍTMÁNYOZÁS ÉS LOGISZTIKA ÁGAZAT	201
LOGISZTIKAI ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI ÜGYINTÉZŐ (54 844 11)	201
Vállalkozási ügyintéző (51 344 11) mellék-szakképesítés	201
3. XL. KÖZLEKEDÉS, SZÁLLÍTMÁNYOZÁS ÉS LOGISZTIKA ÁGAZAT	204
LOGISZTIKAI ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI ÜGYINTÉZŐ (54 844 11)	204
Pénzügyi ügyintéző (51 344 04) mellék-szakképesítés	204
4. XXV. ÜGYVITEL ÁGAZAT.....	206
IRODAI TITKÁR (54 346 03)	206
Ügyfélszolgálati ügyintéző (52 841 02) mellék-szakképesítés	206
5. XXIV. KÖZGAZDASÁG ÁGAZAT	208
PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ (54 344 01)	208
VÁLLALKOZÁSI BÉRÜGYINTÉZŐ (54 344 02)	208
Pályázati-támogatási asszisztens (52 345 06) mellék-szakképesítés	208
6. XXVIII. TURISZTIKA ÁGAZAT	210
IDEGENVEZETŐ (54 812 01)	210
Szállodai recepció (52 812 01) mellék-szakképesítés	210
A FŐ ÉS MELLÉK-SZAKKÉPESÍTÉSES ÓRÁK MEGOSZLÁSA A KSCZ KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM HELYI TANTERVÉBEN A 11-12. ÉVFOLYAMON.....	212
A MELLÉK-SZAKKÉPESÍTÉST NEM VÁLASZTÓK SZÁMÁRA FELAJÁNLOTT SZAKMAI KOMPETENCIÁKAT FEJLESZTŐ TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAI	212
TECHNIKUMI KÉPZÉSEK (ÚJ)	216
2020. szeptember 1-jétől folyó képzéseink:	216
09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ágazathoz tartozó	216
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként	216
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként	218

15. KÖZLEKEDÉS ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁS ágazathoz tartozó	220
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként Logisztika és szállítmányozás szakmairány számára	220
12. INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS ágazathoz tartozó	224
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként	224
23. TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS ágazathoz tartozó	226
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként TURISZTIKAI SZERVEZŐ szakmairány számára	226

SZAKMAI PROGRAM

I. NEVELÉSI PROGRAM

KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI
TECHNIKUM

SZAKMAI PROGRAM – KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. A SZAKMAI OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI

1.1. A pedagógiai munka alapelvei

Olyan iskolát szeretnénk, amelyben diák, pedagógus, minden dolgozó jól, biztonságban érzi magát, örömmel jön nap mint nap munkahelyére, végzi tevékenységét.

Legfontosabb feladatunk a tanulók személyiségének, készségeinek, képességeinek fejlesztése, hogy ezáltal alkalmassá váljanak az általános és szakmai ismeretek minél teljesebb befogadására. Arra törekszünk, hogy diákjaink tanulmányaik befejezése után munkájukat szerető, erkölcsileg, szellemileg és testileg fejlett fiatalokként lépjenek ki az intézményből.

Iskolánk mint Kiskunfélegyháza település közösségének aktív szereplője, bekapcsolódik a helyi kulturális és szellemi életbe.

Iskolánk minden tanulójának biztosítjuk az esélyegyenlőséget.

Törekszünk arra, hogy a társadalmilag elvárt tulajdonságokból minél többet kialakítsunk diák-jainkban tanulmányi idejük alatt.

1.2 A pedagógiai munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.2.1. A pedagógiai munka céljai

Az iskolánkban folyó nevelő munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása, oktatási céljait pedig az iskola szakképzési feladatainak teljesítése határozza meg.

1.2.2. A pedagógiai munka feladatai

Pedagógiai munkánk alapvető nevelési feladata, hogy a tanulók nyitottságára, fogékonyságára, érdeklődésére és aktivitására építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé, és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.

- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az ítéletmentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességének kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
- A technikumban a nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, ezzel párhuzamosan kialakítja a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciákat.
- Az iskolai nevelést közvetlenül is befolyásolják az aktuális társadalmi, politikai és gazdasági változások. Kereteit, feltételrendszerét meghatározza a legújabb köznevelési és

szakképzési törvény, a nevelő oktató munka tartalmát orientálja a Nemzeti Alaptanterv, a kerettantervek, programtervek, valamint a képzési és kimeneti követelmények.

- Napjaink társadalmi, gazdasági változásai, kihívása szükségszerűen a pedagógiát és ezen belül a nevelést is jelentős változásokra készítetik, mivel a nevelés feladata mindig a társadalmi életre való felkészítés.

- A középiskola egyik legfontosabb feladata, hogy idejében felismerje, felkutassa a tehetségeket, és teremtsen minél több lehetőséget szereplésükre. A tehetséggondozást, a képességfejlesztést a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon valósítjuk meg.

- Felkészítjük a tanulókat arra, hogy a kötelező tantárgyakból az általuk választott szinten érettségi vizsgát tehessenek.

- Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy legalább egy idegen nyelven minden tanulónk tudjon kommunikálni.

- A szakmai képzés során olyan tudás és ismeretanyag nyújtása a cél, amely megalapozza diákjaink szakmatanulását, és felkészíti őket az életük során bekövetkező szakmaváltásokra.

1.3. A nevelő- oktatómunka eszközei, eljárásai

A célok és feladatok meghatározása részben kijelöli azokat az eszközöket és eljárásokat is, amelyek szükségesek az eredmény eléréséhez.

A módszereknek igazodni kell a megfogalmazott célokra és feladatokra túl a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, valamint a pedagógusok személyiségéhez, pedagógiai kultúrához, felkészültségéhez, vezetői stílusához, igazodnia kell a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

A nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján a módszerek lehetnek:

- a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei,
- a tevékenység megszervezésének módszere,
- a magatartásra ható módszerek, a negatív viselkedés kialakulását próbálják megakadályozni.

A nevelő-oktató munka során a képzési forma jellegének, az osztályok létszámának és szakmai összetételének megfelelően döntünk a tanulók osztályba sorolásáról, a tanulók nyelvválasztásánál figyelembe vesszük a tanulók előtanulmányait. Csoportbontást alkalmazunk az idegen nyelvek, egyes szakmai tárgyak és lehetőség szerint az érettségi tantárgyak esetén. Nevelési- oktatási céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjainak legnagyobb része:

- megfelel a technikum kerettanterveiben meghatározott követelményeknek, sikeres érettségi-szakmai vizsgát tesz;
- megszereti választott szakmáját;
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a szakképző iskola elvégzése után megállja helyét a munka világában, illetve a sikeresen álljon helyt a felsőoktatási intézményekben;
- képessé válik a folyamatos megújulásra az élet minden területén;
- igényli a folyamatos önképzést, a vágyat a tanulásra, minél több ismeret elsajátítására,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiségfejlesztés a közoktatási intézmények kiemelt nevelési feladata, amely áthatja az iskolai élet minden területét, nem köthető sem műveltségi területhez, sem tantárgyhoz. Ezek a feladatok az érték közvetítő pedagógiai munka lényegét jelentik. A feladat ellátásában az intézmény nyitott, együttműködik a szülői házzal.

A személyiségfejlesztésben a személyiség egészét és egységét kell szem előtt tartanunk.

Ezen belül fontos feladatcsoportok az értelem kiművelése, a segítő, az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az érzelmi nevelés lehetőségeinek kihasználása, valamint a munkára nevelés. Mindezek alapfeltétele, hogy tanulóinkban kialakítsuk a pozitív tanulási motívumokat (megismerési vágy, felfedezési vágy, alkotási vágy, tanulási kötelességtudat). Tudatosan segítsük a megismerési képesség, a kommunikációs képesség, a gondolkodási képesség és a tanulási képesség fejlesztését. Mivel a tanulás, ami a tanuló legfontosabb feladata, nem képzelhető el a megismerés, a kommunikáció és a gondolkodás nélkül, így ezekre különös figyelmet kell fordítanunk.

Nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy a sokoldalú és harmonikus, szervezett személyiség elsősorban a sokirányú és folyamatos tevékenységben alakul, változik, fejlődik, és éppen a társas kapcsolatokban végzett aktivitások határozzák meg legerősebben a személyiség fejlődésének irányát.

A tanulói személyiség harmonikus fejlesztése érdekében különös gondot kell fordítanunk a képességek fejlesztésére.

Ez az iskolai élet valamennyi területére vonatkozik, magában foglalja a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokat, a tehetséggondozást és a hátrányos helyzetű tanulók segítségét is. Fontos, hogy tanulóink érett, stabil, egészséges, autonóm személyiségként jussanak el a felnőtt kor kezdetére.

A munkaerőpiac igényeinek való megfelelés szempontjából igen fontos a komplex problémamegoldás, a kritikus gondolkodás, a kreativitás, az emberek kezelése, a csapatmunka, az érzelmi intelligencia, ítélet és döntéshozatal, szolgáltatás orientáció, tárgyalás, kognitív rugalmasság (Ipar 4.0), az idegen nyelvek ismerete, az idegen nyelvek ismerete, a számítástechnikai-informatikai jártasság kialakítása.

A megismerési képességek területe:

- megfigyelési képesség fejlesztése;
- értékelési képesség kialakítása;
- az értelmezési képesség fejlesztése a természettudományos tantárgyakban;

A kommunikációs képességek területe:

- az ábraolvasás és ábrázolás valamennyi tantárgy feladata, ami a tankönyvek megválasztásának is fontos szempontja;
- a beszéd és beszédértés képességének folyamatos fejlesztése: jó artikulációs készség és a jól fejlett szóbeli közlési képesség és befogadási képesség kialakítása igen fontos feladat;
- az írás és olvasás képességének fejlesztésén belül a néma olvasás, a hangos-kifejező olvasás és a szövegfeldolgozás képességének fejlesztése a legfontosabb cél, azaz a különböző táblázatok, leíró formulák, a szótárak, lexikonok, a számítógépes adatbázisok stb. olvasása, használata a ma iskolába járó tanulók létszükséglete;
- Kommunikációs kultúrájukban ne csak igényeiket, elvárásaikat tudják megfogalmazni, hanem megnyilatkozásaikban legalább annyi tisztelet és humánus legyen, mint amennyit másoktól elvárnak;

A gondolkodási képességen belül fontos:

- tanulóinkban ki kell, hogy alakuljon a több szempontú viszonyítás képessége,
- rendelkezniük kell az általánosítás képességével, hiszen ez a tárgyi tudás rendezettebb, szilárdabb elsajátítása mellett a rugalmas, több szempontú gondolkodásmód fejlesztésének alapvető eszköze és módszere lehet,
- a problémamegoldás képességét a felfedező tanulással, a felfedező oktatás rend-szeres alkalmazásával tudjuk segíteni.

Intézményünk pedagógusainak fontos feladata a tanulási módok tudatosítása, értelmező tanítása a hozzá kapcsolódó pszichológiai ismeretekkel összefüggésben.

Az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen a megfelelő koncentrációképesség, a jól fejlett beszéd-készség, a hatékony olvasás képessége, a problémamegoldó gondolkodás képessége, az emlékező-képesség, azon belül a lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Az iskola igen fontos feladata, hogy figyelembe vegye, és eredményesen tudja kezelni a tanulók közötti fejlettségbeli, a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási, stílusbeli különbségeket.

Az iskolának olyan kínálatot kell nyújtania, olyan feltételeket kell teremtenie, ahol minden tanuló érdeklődésének megfelelő tartalmú és szintű elfoglaltságot talál. Mindenki tehetséges valamiben, és ha kínálatunk alapján sikerélményhez juttatjuk a tanulót, akkor az egész személyiségére és tevékenységére kedvező hatást gyakorol. A tehetséges, érdeklődő tanulók alkotásvágát erősítenünk kell, és külön feladatok megjelölésével, külön foglalkozások keretében továbbfejlesztésük szükséges.

A speciális képességek, szokások, készségek, ismeretek fejlesztése a szakmai képzés feladata. Ezen belül igen fontos az alkotóképesség fejlesztése, amely tevékenykedtetéssel, cselekedtetéssel fejleszthető. Ennek érdekében olyan sokféle, változatos szervezeti és módszertanbeli megoldásokat kell alkalmaznunk, amelyek elősegítik, hogy minden tanuló elsajátítsa legalább a társadalmi beilleszkedéshez és a szakmák elsajátításához szükséges felkészültséget. Minden tanuló alkalmat és segítséget kapjon, hogy adottságbeli lehetőségeinek legfelső határáig eljuthasson, hogy felismerje, kipróbálhassa, miben a legjobb, az adott ágazaton belül milyen tevékenységi körökhöz van leginkább tehetsége.

Segítenünk kell tanulóinkat abban, hogy egyéniségüknek és a tantárgyak sajátosságainak megfelelő tanulási kultúrával rendelkezzenek, mert tanulási szokásaik, technikáik nagyban befolyásolják az iskolai teljesítményüket. A rossz tanulási technikával rendelkező tanulók munkáját különböző tanulás-módszertani programokkal kell segítenünk.

A tanulók legyenek birtokában azoknak a szociális képességeknek, amelyek alkalmassá teszik őket arra, társadalom teljes jogú tagjává válhassanak.

Növendékeinket meg kell tanítani az élet tiszteletére, az emberi munka és a kultúra megbecsülésére, a természet szeretetére, az igazság tiszteletére. Ehhez önfegyelmre, az erkölcsi normák ismeretére, az erkölcsös cselekvés igényére, az élet szépségeinek értékelésére, tevékeny és alkotó életre van szükség. Az európai értékek tisztelete, a szülőföld és a haza szeretete, az iskolai hagyományok őrzése és ápolása jelentkezzen igényként tanulóinkban. .Jogos elvárásunk, hogy a tanulók ismerjék meg a kulturális örökségünk jellemző sajátosságait, szűkebb környezetünk történelmi, népművészeti és más emlékeit és értékeit. Fontos, hogy alakuljon ki és erősödjön meg növendékeinkben az iskolához való kötődés. Támogatnunk kell azokat, akik többet akarnak, akikben egészséges versenyszellem él.

A személyiség komplex fejlesztése magában foglalja az értelem kiművelése mellett a tanuló önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztését is.

Az iskola összetett, bonyolult hatásrendszerében az egyes tevékenységformák személyiségfejlesztő hatása csak fokozatosan, több éves munkával tárható fel. Lényeges azonban, hogy az iskola kidolgozza a személyiségfejlesztés és az iskolai szociális hatásrendszer kapcsolati pontjait és alapelveit, hogy a ténylegesen elvégzett tevékenységek tudatosan a kitűzött célok szolgálatába legyenek állíthatók.

Tartalmi elemek konkrét megfogalmazása:

- A személyiségfejlesztésben a tanulás iránti motiváció fejlesztésének iskolai célkitűzései, és tevékenységrendszere. A tanulók képességfejlesztésében a tudás, képesség, attitűd, autonómia, felelősség (KKK) megfelelő arányának kialakítását támogató szemlélet hangsúlyozása. Az egyéni képességfejlesztéshez szükséges intézményi tevékenységrendszer megfogalmazása. A kompetencia és tevékenység alapú oktatás és a tanulók tanulási folyamatban garantálható sikerességének kapcsolata.
- A tanulás iránti motiváció fejlesztése, a megismerési vágy fenntartása, és az iskola változatos, gazdag fejlesztő programkínálata közti összefüggések felvázolása. Olyan tanulásirányítási/szervezési módok garantálása, amelyben minden gyerek megtalálja kedvére való tevékenységet, felhasználva ehhez az egyes tantárgyakban rejlő lehetőségeket is. Az érdeklődés pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítést szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének biztosítása.
- Ahhoz, hogy a diákok kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket, szükséges fejleszteni képességeit, szociális motívumait.(szociális kompetencia fejlesztés)
- A segítő életmódra nevelés alapvető feladata a megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, meggyőződések, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése:A tanulók ismerjék meg és sajátítsák el a szociálisviselkedés alapvető szabályait, értsék meg a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét és jelentőségét.
- Az iskola történelmi, irodalmi ismeretek, élmények sokaságában részesítse a tanulókat, amely egyértelművé teszi a segítőképző magatartás előnyeit, megsértésének hátrányos következményeit.
- A pedagógusoknak meg kell ismerniük azokat a tanulókat, akikben gyenge a kötődési hajlam, és segítsék elő annak megerősítését. Ezáltal olyan személyközi kapcsolat kialakítását kell preerálni, amely a bizalomra épül, amelynek a ragaszkodás az összetartó ereje és a szeretet az érzelmi alapja.
- Hangsúlyoznunk kell azokat a legfontosabb magatartási, viselkedési szokásokat, történelmi eseményeket, személyiségeket, szimbólumokat, amelyek iránt pozitív vagy negatív attitűdök kialakítását tartjuk fontosnak.
- Olyan iskolai életrendet kell kialakítani, működtetni, amelyben a tanulók biztonságban, jól érzik magukat, ahol a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárhatóak;az iskolának a segítés sokféle lehetőségét, módját kell kínálnia, olyan segítő légkört kell kialakítania és fenntartania, amelyben a segítés elvárt és elismert viselkedés, tevékenység.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét feladatok

A tanulók erkölcsi nevelése

A közoktatási intézmény feladata az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Az értékek továbbadása, megfelelő magatartásminták kidolgozása a pedagógus feladata. A pedagógus megjelenésével, személyiségével, intelligenciájával is nevel.

A tanulók értelmi nevelése

Az iskola fontos feladata az értelmi képességek, az önálló ismeretszerzéshez szükséges kompetenciák, képességek kialakítása, fejlesztése. Ez kiegészül tágabb értelemben az egész személyiség fejlesztésével. Elengedhetetlen a különböző szaktárgyi témák iránti érdeklődés felkeltése, a tanulás tanítása. A nevelés részeként szükséges az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása. Az értelmi nevelés színterei kitértak, ezért fontos a könyvtári és a digitális ismeretszerzés technikáját elsajátíttatnunk tanulóinkkal. Ezt segítik a kompetencia alapú oktatás során alkalmazott új eljárások és módszerek is (projekt, témahét, moduláris oktatás, egyéni és csoportos munka, port-fólió).

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Az iskola elősegíti az emberi együttélés szabályainak megismertetést. Feladata a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció kialakítása a közösségi nevelés szerves részét képezi.

Szükséges kialakítani az előítéletek felismerésének képességét. A kompetencia alapú oktatás kiváló lehetőséget biztosít a tanulók együttműködési készségének kialakítására, egymás elfogadására, és az egymásnak nyújtott segítségadás képességének elsajátítására (csoportmunka, pármunka).

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Az iskola az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítására törekszik. A cél annak elérése, hogy a tanulók tolerálják a másságot, tartsák tiszteletben mások érzéseit, legyen megfelelő önuralmuk. Fejleszteni szükséges a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartást.

A tanulók akarati nevelése

A nevelési folyamatban fontos feladat az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése, a kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség kialakítása. Tudatosuljon a tanulóknál, hogy eredményt csak kitartó munkával lehet elérni. Reális énképen alapuló önértékelésre, önkontrollra van szükség. Nevelésünk célja a tanulóknál az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése.

A tanulók nemzeti nevelése

Nevelésünk fontos területe a haza, a lakóhely múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti kultúra és a hagyományok megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése alapvető fontosságú. Ettől elválaszthatatlan a hazánkban és

szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok hagyományainak megbecsülése. A nemzeti nevelés szerves része a hazaszeretet érzésének kialakítása, amely kiegészül a nemzetközi kapcsolatok ápolásával.

A tanulók aktív állampolgári létre nevelése

Az aktív állampolgárrá nevelés alapja az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. A nevelés folyamatában fontos az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és a problémák iránt. Ki kell alakítani a tanulók igényét a közösségi tevékenységekre, az iskolai és helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése, gazdasági nevelés

Kiemelt az emberek által a munka világában végzett tevékenység fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek folyamatos gyakoroltatása szükséges. Az iskolai nevelés alapvető feladata, hogy a tanulók gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességeit fejlessze annak érdekében, hogy tanulók tudatos fogyasztóvá váljanak.

Illemtudás, segítő életmódra nevelés, szociális fejlesztés

Az alapvető illemszabályokat be kell tartatni, tudatosítani, tanítani, gyakoroltatni kell. Ahhoz, hogy a tanulók társas kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket, szükséges fejleszteni képességeiket, szociális motívumaikat.

A szociális értékrend fejlesztése (szociális motívumok)

A segítő életmódra nevelés, a szociális fejlesztés során feltétlenül szólni kell a döntéseket befolyásoló szociális értékrendről. A személyiségfejlődés alapvető jellemzője az egyéni értékrend, mint motívumrendszer, amely meghatározó szerepet játszik a személyiség működésének és viselkedésének szabályozásában. A pozitív szociális értékrend alapja a proszocialitás, magja a másik ember, a másik csoport, a másik társadalom, az emberi faj létérdekeit figyelembe vevő, szükség szerint szolgáló, segítő magatartás, cselekvés. Ezt a nevelést, jól szolgálja az érettségizőknek kötelezően bevezetett ötvenórás önkéntes közösségi szolgálat teljesítése.

A személyiségfejlesztés területei:

Tanórai ismeretszerzés: ennek személyiségfejlesztő hatása az egyik legjelentősebb tényező. Itt van lehetőség korszerű, színvonalas alpműveltséget és szakmai műveltséget szerezni, és szert tenni a változásokra fogékony szemléletmódra.

Személyiség- és közösségalkító munkánk részeként fejlesztjük a tanulók életpálya-építési és a szociális és életviteli kompetenciáit.

Tanórán kívüli tevékenységi területek: a szakköri munka, a sportkör, művészeti csoportok, tanulói versenyek, vetélkedők munkájában való részvétel az önálló ismeretszerzés által járul hozzá a személyiségfejlesztéshez.

A digitális térben zajló oktatás lehetőséget teremt az önálló munkaszervezés, időbeosztás, felelősségvállalás fejlesztésére.

3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

3.1. Az egészségnevelés céljai

A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy az egészség az egyik legfontosabb érték.

Ismerjék meg az egészséges és az egészségtelen táplálkozás élettani hatásait.

A rendszeres mozgás váljon alapvető szükségletté számukra.

Legyenek tisztában a káros szenvedélyek következményeivel és veszély esetén tudjanak segítséget kérni.

Legyenek képesek baleseteket megelőzni és a balesetveszélyes helyzeteket felismerni.

Tudják a gyakorlatban is alkalmazni az elsősegély-nyújtási alapismereteiket.

Tartsák szem előtt a mentális egészség fontosságát is.

A tanulói közösségek legyenek képesek fogyatékkal élő, krónikus betegségben szenvedő vagy hátrányos helyzetű társak integrálására.

Kapjanak megfelelő felvilágosítást a szexuális étellel kapcsolatban, valamint megfelelő felkészítést a családalapítással és a családi étellel kapcsolatban.

Ismerjék meg a környezeti tényezők hatásait az ember egészségére.

3.2. Az egészséges és környezettudatos életmódra való nevelés főbb területei és módszerei

Az egészség érték

A tanulókat képessé kell tenni az egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, önmaguk megismerésére és személyiségük fejlesztésére.

A tanulóknak meg kell ismerniük a szűrővizsgálatok fontosságát és a teendőiket a betegség esetleges kialakulása esetén (házi orvos vagy szakorvos felkeresése, az orvos előírásainak betartása, gyógyszerek szedése stb.)

A tanulók évenkénti vizsgálatára és az egyéb egészségügyi szűrővizsgálatokra az érvényes törvényi szabályozás meghatározása szerint kerül sor. A 18. életévüket betöltött fiatalok számára - megfelelő érzékenyítés után - nagy élmény, ha vért adhatnak. A szervező pedagógusnak időben el kell kezdenie a felkészítést és tudatosítani kell a tanulóknak ennek fontosságát.

Az egészséges táplálkozás

Az ismeretek közvetítése mellett nagyon fontos a tanulókat körülvevő felnőttek (szülők, pedagógusok és iskolai dolgozók) példamutatása is. Arra kell törekedni, hogy a fiatalok felnőtt korukban tudatos vásárlókká váljanak, legyenek tisztában az élelmiszerekben található káros adalékanyagok összetevőivel és azok hatásaival (E-jelzések) és ismerjék a fogyasztóvédelmi törvény által biztosított lehetőségeiket.

Garantálni kell, hogy az iskolai büfé természetes alapanyagokból készült, egészséges és változatos ételeket, illetve élelmiszereket kínáljon. Az iskolai menzának ki kell tudnia szolgálni a speciális igényű étkezőket (laktóz-, glukóz-érzékeny vagy cukorbeteg) is. Nagyon

fontos a menza és az iskolai büfé üzemeltetőjével folytatott napi kapcsolattartás, véleménycsere és visszajelzés.

A tanulók körében népszerűsíteni kell a reformétkeztést, annak alapanyagait, fűszereit és elkészítési módszereit.

A rendszeres mozgás

A mindennapos testnevelés célja, a tanulók erőnlétének és állóképességének fejlesztése.

A testnevelés órákon nagy figyelmet kell fordítani a tartásjavító gyakorlatok végeztetésére is.

Az egészségügyi szűrővizsgálatok eredményeinek tükrében azonban nagyon fontos a személyre szabott gyógytestnevelés bevezetése is.

Az osztálykirándulások programjába mindenképpen kívánatos beiktatni a gyalogtúrákat, kerékpártúrákat vagy a fiatalok körében oly népszerű kalandparkok meglátogatását.

A káros szenvedélyek megelőzése

A tanulók tudjanak nemet mondani az egészségkárosító magatartásformákra saját egészségük megőrzése érdekében. Ehhez elsődlegesen fontos a felvilágosítás, azaz, hogy tisztában legyenek a káros szenvedélyek élettani hatásaival..

Érezzenek felelősséget társaik iránt is, merjék figyelmeztetni őket az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a drogfogyasztás, az inaktív életmód és a helytelen táplálkozás veszélyeire.

Veszélyhelyzet / függőség kialakulása esetén legyenek tisztában azzal, hogy a legtöbb folyamat visszafordítható, és tudják azt is, hogy hová fordulhatnak segítségért.

Nem szabad megfélemlkezni a környezet (szülők, pedagógusok és iskolai dolgozók) példaadásának fontosságáról sem.

Balesetvédelem

A tanulók minden tanév elején a törvényi előírások értelmében tűz- és balesetvédelmi oktatásban részesülnek.

Az ismereteket ki kell terjeszteni, illetve el kell mélyíteni a testnevelés órákon, a háztartásban és a közlekedésben előforduló balesetveszélyes helyzetek felismerésére is.

A tanulóknak tisztában kell lenniük azzal, hogy kihez fordulhatnak a balesetveszélyes helyzetek felismerése esetén.

Baleset bekövetkezte esetén tudniuk kell azonnali segítséget hívni (112 központi segélyhívó, bemutatkozás, a baleset mibenléte, a sérültek vagy veszélyeztetettek és a helyszín pontos megadása stb.)

Elsősegély-nyújtás

A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy megfelelően tudjanak reagálni az egészséget vagy az életet veszélyeztető helyzetekben. Törekedni kell arra, hogy a valóságban is előforduló helyzetek szimulálásával a gyakorlati technikákat is sajátítsák el.

A tanulóknak fel kell tudniuk ismerni a vészhelyzeteket és tudniuk kell szakszerű segítséget hívni. Az elsősegélynyújtás magában foglalja a tájékoztató betegvizsgálatot, a sérült/beteg megfelelő testhelyzetbe hozását, a vérzéscsillapítást, az elsődleges sebellátást, a sebkötözést, a rándulások, ficamok és törések megfelelő rögzítését, a légutak eszköz nélküli biztosítását és az újraélesztést. A szakszerű segítség megérkezésekor a tanulók adekvát módon be tudnak számolni a történekről, a sérült/beteg állapotáról és az elvégzett beavatkozásokról.

A sérült személy személyiségi jogait biztosítani kell az ellátás során.

A mentális egészség fontossága

A helyes önismeret és az önértékelés kialakítása fontos szerepet játszik a mentális problémák előfordulásának megelőzésében, ezért a pedagógusoknak is részt kell ebben vállalniuk.

A pedagógusoknak, különösen az osztályfőnököknek már a kezdeti tünetek megjelenésekor fel kell ismerniük a krízishelyzetből adódó feszültségeket.

A serdülő fiatalok súlyos szorongásos tünetei, étkezési zavarai vagy öngyilkossági gondolatai feltétlenül szakorvosi segítséget igényelnek. Más tünetek esetén mérlegelni lehet, hogy a tanulót gyermekpszichiáterhez vagy pszichológushoz kell-e irányítani. Az ilyen tanulók folyamatos és megkülönböztetett odafigyelést igényelnek, ami magában foglalja a tanulócsoporthoz tanító kollégák megfelelő tájékoztatását is. Az osztályfőnöknek rendelkeznie kell azokkal a háttér-ismeretekkel, amelyek alapján eldönti, hogy a szülőket vonja-e be a probléma kezelésébe vagy inkább a gyermek- és ifjúságvédelmi hatóságtól segítséget kér.

Hátrányos helyzetű társak befogadása és integrálása

Egyre gyakrabban fordul elő, hogy hátrányos helyzetű (fogyatékkal élő, mozgáskorlátozott, krónikus betegségben szenvedő vagy egyéb okok miatt hátrányos helyzetben lévő) tanulók iratkoznak be az iskolába.

Elsősorban az osztályfőnök feladata, hogy megfelelő érzékenyítéssel készítse elő a hátrányos helyzetű tanuló társak el- és befogadását. Ehhez pontosan ismerni kell a hátrányos helyzet mibenlétét, az érintett tanuló adottságait, korlátait és lehetséges megnyilvánulásait.

A fizikai és szociális integráció mellett törekedni kell a funkcionális integráció elérésére is, ami azt jelenti, hogy a hátrányos helyzetű/sérült tanulók a szabadidejük egy részét is az ép társaikkal töltik. Ehhez lehetővé kell tenni, hogy az objektív kereteken belül ők is részt vehessenek a tanulók tanórán kívüli tevékenységeiben (osztálykirándulás, ünnepek, versenyek stb.)

Felkészítés a családi életre

A tanulóknak ismerniük kell a külső és belső nemi szervek anatómiáját. Tisztában kell lenniük a teherbeesés „mechanizmusával”, a várandósság lefolyásával és a gyermek megszületésének mozzanataival és körülményeivel. Az iskolának közre kell működnie a nemi szerepek (férfi/nő, apa/anya) kialakításában, fel kell hívnia a figyelmet a nemi élet korai elkezdésének veszélyeire és a hosszan tartó kapcsolatok, házasság, majd a családi élet előnyeire.

A tanulóknak ki kell alakítani az egyéni felelősség érzését a társ, a család és a közösség iránt. Fejleszteni kell bennük azokat a szellemi és erkölcsi értékeket, amelyek a magatartásukat befolyásolják.

Emellett fontos, hogy a tanulók ismerjék a fogamzásgátlás különböző módszereit, a nemi úton terjedő fertőzések veszélyeit és azt, hogy a promiszkuitás előbb-utóbb érzelmi sivársághoz és kiégéshez vezet.

Különösen fel kell hívni a fiatalok figyelmét napjaink veszélyeire: a külföldi munkavállalással olykor sajnálatosan együtt járó prostitúcióra kényszerítésre, a leitatással vagy kábítószer beadásával végrehajtott szexuális erőszakra és az emberkereskedelem

terjedésére. Tudniuk kell, hogy ezek ellen a legfőbb védelmet a tartós és szilárd párkapcsolat és biztos családi háttér nyújtja.

A környezeti tényezők

Felvilágosítással és az összefüggések felismertetésével lehet és kell elérni a tanulók környezettudatos szemléletének, magatartásának és életvitelének kialakulását. Ennek előfeltétele, hogy a fiatalok pozitívan viszonyuljanak a természeti értékekhez, szeressék közös lakóhelyünket, a Földet és legyenek képesek cselekedni is..

Az iskolának egyik feladata a fenntartható fejlődéssel és egyáltalán a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek közvetítése, a másik pedig az ismereteknek a gyakorlatba történő átültetése (szelektív hulladékgyűjtés, takarékoskodás az energiával és a vízzel, feleslegesen keletkező szemét csökkentése, stb.)

A tanulóknak radikális módon kell tudatosítani a már meglévő környezeti problémákat, hogy ne kövessék el azokat a hibákat, amelyeket az előttük járó generációk elkövettek, még akkor sem, ha komoly döntési helyzetben lesznek. Ezek a hibák elsősorban a Föld természeti kincseinek mohó és felelőtlen kiaknázása, az erdők irtása, a vizek és a levegőszennyezése és a veszélyes hulladékok termelése.

3.3. Az egészségnevelés színterei

- osztályfőnöki órák
- szaktárgyi órák
- osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások
- versenyek, vetélkedők
- menza, iskolai büfé
- jeles napok, ünnepségek
- témahetek
- szűrővizsgálatok
- szülői értekezletek

3.4. Az egészségnevelésbe bevonható személyek és szervezetek

- pedagógusok (tantestület)
- iskolai alkalmazottak
- szülők (család)
- meghívott előadók
- a település önkormányzata
- Magyar Vöröskereszt
- iskolaorvos, védőnő
- iskolapszichológus
- az ÁNTSZ megyei intézményeinek egészségfejlesztési szakemberei
- gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítő központok

4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói közösségfejlesztésre irányuló nevelő-oktató munka intézményünkben egyrészt a nevelők és tanulók, gyerekek közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösség, szülő és család ráhatásán keresztül érvényesül.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Intézményünk ezt a folyamatot sajátos eszközeivel fejleszti. A közösségi lét alapja az a csoport vagy osztályközösség, amelynek tevékenységéért az osztályfőnök felel. A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz, a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró, önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig. A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

Iskolánkban lehetőség van a diákok saját kezdeményezése esetén érdeklődésünknek, igényeiknek megfelelő diákkörök létrehozására is.

A tanulóknak közvetlenül be kell kapcsolódniuk településük, közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe. Vegyenek részt osztálytermük, az iskola és udvara szépítésében, gondozásában. Őrizzék meg az épített és a természeti környezet szépségeit, lépjenek fel a szándékos rongálás, környezetszennyezés ellen.

Segítenünk kell tanulóinkat az értékteremtés közös folyamatának megismerésében. Az intézmény fejlesztése, a település lakosságát szórakoztató műsorok, ünnepi megemlékezések elő-adása ezt a tevékenységünket szolgálja.

Az iskola elősegíti a közvetlen tanulói részvételt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. A tagintézmények testvériskolai kapcsolatai, levelezések, kirándulások, közös nyelvtanulások, együttes munkák hozzájárulnak a más népekkel való együttműködés szükségességének felismeréséhez, Magyarország Európában és a világban betöltött szerepének értékeléséhez, a nyelvismeret, a kommunikáció fejlesztéséhez.

4.1. A közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák

A tanítási óra

A közösség fejlesztés egyik fontos színtere a tanítási óra, ahol a különböző munkaformák – pármunka, csoportmunka – alkalmazásával lehetőség nyílik az együtt végzett munka örömeinek meg tapasztalására. Oktatótestületünk valamennyi kiemelten fontosnak tartja a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását, a kreativitás kibontakoztatását, a differenciálást. Fontosnak tartjuk, hogy oktatóink törekedjenek a szakmai és módszertani kultúrájuk folyamatos fejlesztésére.

Osztályfőnöki óra

Az osztályfőnököknek jelentős szerepük van az új osztályközösségek kialakításában. Közös programokkal, közösségi játékokkal elősegíthetik, hogy a gyerekek minél előbb megismerjék egymást.

Fontos feladat a beilleszkedési problémák kezelése. Észrevétlenül, de irányítani kell, hogy az osztályban a jól tanuló, emberileg is értékes személyek legyenek a népszerűek, a vezető egyéniségek. A negatív hatást kifejtő tanulók tevékenységét határozottan más irányba kell terelni.

Tanulmányi és osztálykirándulások, kirándulások

A közösség fejlesztésére jó lehetőséget biztosít az osztálykirándulás. Az anyagi lehetőségek függvényében évente 2 tanítási napot biztosítunk arra, hogy tanulóink megismerjék az ország különböző területeinek nevezetességeit, tájait. Színház- és múzeumlátogatásokat szervezünk.

A szakmai-tanulmányi kirándulások a közösségfejlesztésen túl hozzájárulnak ahhoz, hogy a tanulók a valóságban is megtapasztalhassák választott szakmájukat.

Tanórán kívüli tevékenységformák, a szabadidőhasznos eltöltése

A technikumban eltöltött évek alatt tanulóink számára olyan szabadidős tevékenységeket szervezünk, amelyeknek átélése során megtapasztalhatják, hogy nemcsak a szabadidő mennyisége, hanem a minősége is kiemelkedő fontosságú.

Egyéb foglalkozások

Az egyéb foglalkozások során – versenyek, vetélkedők, sportfoglalkozások, szakmai napok, filmvetítések, színházlátogatások, diáknapi, egészségnap, hétfői programok (osztály keretekben) – kiváló lehetőség nyílik arra, hogy a közösségi élményt diákjaink megtapasztalhassák. Törekednünk kell, hogy ezek szervezésébe, lebonyolításába bevonjuk őket, hogy gyakorolhassák a társakkal való együttműködést, kooperációt.

Hagyományőrző tevékenységek

A hagyományőrző tevékenységek segítik a tanulók kötődését az intézményhez és az iskolai közösséghez.

Iskolánk egyik kiemelt feladata, hogy tanárok és diákok egyaránt őrizzék a kialakított hagyományokat, a megteremtett értékeket, és törekedjenek újak létrehozására.

A tanév folyamán iskolai ünnepeket, megemlékezéseket tartunk a következő alkalmakkor:

- tanévnyitó	-	március 15.
- október 6.	-	a holokauszt áldozatainak emlék-
- október 23.	-	napja, megemlékezések,
- karácsonyi ünnepség,	-	ballagás
- szalagavató ünnepség	-	tanévzáró
- a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja		

Ezen kívül diákjaink részt vesznek minden városi megemlékezésen, amelyre meghívást kapunk a város önkormányzatától.

Diákönkormányzat

A tanulói közösségek érdekeinek képviselőjére, a szabadidős tevékenység szervezésének segítésére diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat a Házi rend és saját működési szabályzata alapján végzi tevékenységét.

4.2. Az intézmény szereplőinek együttműködése

A pedagógusok együttműködési területei:

- az egy osztályban tanítók együttműködése (osztályértekezletek)
- a munkaközösségek együttműködése
- a nevelőtestület együttműködése

Az együttműködés kapcsolattartási fórumai:

- az osztályozó értekezlet,
- a munkaközösségi értekezlet,
- a nevelőtestületi értekezlet,
- fegyelmi eljárásokkal kapcsolatos megbeszélések,
- egyéb alkalmi jellegű megbeszélések.

Elsődleges célok:

- az oktató-nevelő munka összehangolása,
- a tanulók értékelésének egységesítése,
- a tanítási módszerek összehangolása,
- a helyes tanulási módszerek és utak kialakítása, fejlesztése,
- az egy osztályban tanító pedagógusok együttműködésének összehangolása,
- a tanórán kívüli tevékenységek és a tanórai tevékenységek szakmai összehangolása (korrepetálás, szakkörök, felzárkóztatás, tehetséggondozás).

5. AZ OKTATÓK ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

5.1. Az oktatók feladatai

Az oktató kötelességeit a 12/2020-as (II.7.) Kormányrendelet 137. §-a tartalmazza.

- Az oktató alapvető feladat a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása, illetve szakmai képzése, a képzési és kimeneti követelményekben és programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.
- A tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fejlődését figyelemmel kísérje és elősegítse.
- a tanulókat, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét, illetve a képzésben részt vevő személyeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét figyelmeztesse, ha a kiskorú tanuló jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon.
- a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben.
- a jogszabályban meghatározott egyéb kötelességeit teljesítse.
- szakmai oktató munkája során gondoskodjon a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, annak érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal, konduktorral vagy más szakemberrel, a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a tanulókat,
- érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját.
- a tanulók pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa.
- a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét rendszeresen tájékoztassa a tanuló szakképző intézményben nyújtott teljesítményéről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a szakképző intézmény döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.

- az oktató kötelessége, hogy a tanulók, a kiskorú tanulók törvényes képviselői, valamint a szakképző intézmény alkalmazottainak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
- részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- a szakképző intézmény szakmai programjában és szervezeti és működési szabályzatában előírt valamennyi feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen az oktatói testület értekezletein, a fogadóórákon, a szakképző intézmény ünnepségein és rendezvényein,
- megőrizze a hivatali titkot,
- a hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében együttműködjön a szakképző intézmény más alkalmazottaival és más intézményekkel.

A tanórák megtartása az iskola két telephelyén zajlik (Oskola u. 1-3. és Korona u. 4.), így azokat az órarendnek megfelelően az adott helyszínen megtartani.

Az oktatók munkaköri leírása:

- A tantárgyfelosztásban szereplő órák szakszerű, színvonalas megtartása.
- Munkáját felelősséggel, önállóan, a tantervi és vizsgakövetelmények alapján végzi.
- Tanmenet, foglalkozási terv elkészítése.
- A szakkör, felzárkóztatás, verseny előkészítés megtervezése foglalkozásonként.
- A tanmenetek leadásának határidejét betartja.
- Írásbeli munkát (füzetek, dolgozatok, rajzok javítása) felülvizsgálata.
- Kapcsolattartás a szülőkkal.
- A beíratásban való közreműködés.
- Az ügyeletben való részvétel.
- Az értekezleteken, megbeszéléseken való aktív részvétel.
- A pedagógiai adminisztrációs munka határidőre történő ellátása. (Digitális Napló, statisztika)
- Továbbképzéseken való részvétel.
- Írásbeli dolgozatok, feladatlapok és egyéb, a tanulók tudását mérő és értékelő anyagok készítése.
- A tanulói teljesítmények folyamatos nyomon követése, értékelése, osztályzatok megállapítása.
- Helyettesítés szükség szerint, egy hónapban 16 óránál több eseti helyettesítés lehet.
- A szertárban, könyvtárban, tantermekben, tornateremben a rend biztosítása, a felszerelési tárgyak állagának megóvása, leltározásban való részvétel.
- A tanítás nélküli munkanapon munkavégzés a program szerint.
- Szakmai ismereteit köteles permanensen felfrissíteni, önképzést végezni.
- Az iskolai leltározásban, selejtezésben való részvétel.

Adminisztratív feladatok (hétköznapi):

- DIGITÁLIS napló vezetése.
- Vezetni, beírni a napi hiányzás reá eső részét.
- Az óra anyagát, sorszámát folyamatosan bejegyezni, aláírásával ellátni.
- A tanulók teljesítményét folyamatosan mérni (írásbeli, szóbeli helyes arányára ügyelni!)
- A jegyek száma félévente legalább a heti óraszám, de minimum három jegy.
- Dolgozatok megíratatása a tanmenetek szerint, 2 héten belül kijavítása.

- Az adminisztrációról és az adminisztrációs feladatok zárásáról a szaktanár köteles gondoskodni.

Felelősség:

- Munkahelyén az órakezdése előtt 10 perccel megjelenni.
- A tanórát pontosan kezdeni és csak a végén pontosan befejezni.
- A késő tanulókat feljegyezni, rögzíteni a naplóban.
- Az etikátlanul, erkölcstelenül viselkedő diákokat figyelmeztetni.
- A környezettudatos magatartásra figyelmeztetni.
- Az osztályfőnök tájékoztatása a tanulóval kapcsolatos megbeszélés igénylő eseményekről
- A Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend betartása.
- Az érdemjegyeket folyamatosan rögzíteni a naplóban.
- A szülőt félévente legalább kétszer tájékoztatni, ha a diák teljesítménye kétséges (szaktanári figyelmeztetés, hiányzás) tárgyilagosan tényeket közölni.
- A fogadóesten részt venni.
- Tankönyvválasztás - feleljen meg a pedagógiai céloknak, tartós könyvek figyelembe vétele.
- Közbiztonságot veszélyeztető tárgyak elvétele (biztonságos iskola)
- Fegyelmi követelmények betartása (egységes szellemben, egységes mértékkel)
- Rendszeresen ellenőrizni a tanulók otthoni munkáját
- DÖK-kel való kapcsolattartás (programok népszerűsítésének kölcsönös segítése)
- Használt iskolai eszközök helyzetétele használat után. (térkép, magnó, kulcsok stb.)

5.2. Az osztályfőnökök feladatai

- Az iskolai feladatokra és az osztályközösség neveltségi szintjére és sajátosságokra épülő nevelési és szervezési feladatok tervezése. Foglalkozási terv, illetve az osztályfőnöki órák tanmenetének elkészítése. (A tervezetek elkészítésének határideje minden tanév szeptember 30-a). Együttműködés az iskola nevelési feladatainak kidolgozásában, a munkaközösség munkaprogramjának összeállításában.
- Az osztály tanulóinak és a családi háttérnek, a tanuló körülményeinek megismerése, személyiségük, képességeik alakulásának figyelemmel kísérése.
- Tapasztalatszerzés óralátogatásokon, gyakorlati oktatáson, az osztályban tanító pedagógusok munkájának nevelésszemponitú koordinálása. Az osztályban tanító szaktanárok és a kollégiumi nevelők tapasztalatainak összegyűjtése, elemzése, a tapasztalatok közös értékelése, a szükséges intézkedések megtétele. Az osztályozó értekezletek előkészítése, a magatartás és szorgalom minősítések megállapításához a szükséges információk összegyűjtése.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkal, szükség esetén osztályszintű szülői értekezlet tartása. A szülők tájékoztatásával kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása, a tájékoztatáshoz szükséges információk összegyűjtése.
- Digitális naplóval, bizonyítványokkal, törzskönyvekkel, ellenőrzőkkel kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása, a digitális napló havonkénti ellenőrzése, a hiányosságok pótoltatása, zárása a következő hónap 10-ig. Évközi érdemjegyek figyelemmel kísérése, adott esetben szaktanárokkal való konzultáció tartása. Iskolai statisztikákhoz szükséges adatok összeállítása.
- Egyéni problémák kezelése, a szükséges intézkedések megtétele.
- Késések, mulasztások igazolásával kapcsolatos teendők folyamatos ellátása, az ezzel kapcsolatos szülői értesítések elkészítése, szaktanárok tájékoztatása.

- Fegyelmező intézkedések, fegyelmi eljárás kezdeményezése, illetve az arra érdemes tanulók dicsérete, jutalmazásra, elismerésre való felterjesztése. Szociális juttatások kezdeményezése.
- Osztályszintű megemlékezések, ünnepek szervezése, a teendők irányítása. Együttműködés az iskolai rendezvényeken. Az osztály részvételének biztosítása az iskolai rendezvényeken, a tanulók kísérése.
- A pályaválasztás, munkavállalás, továbbtanulás segítése. Együttműködés az iskola pályaválasztási felelősével, az ifjúságvédelmi felelőssel, a diákönkormányzatot patronáló tanárral, az iskolai könyvtárossal és szabadidő-szervezővel.
- Felelős az osztályterem általános rendjéért, a leltárilag átvett felszerelés meglétéért, használhatóságáért, állagmegóvásáért.
- Közreműködik a tanulók tanórán kívüli iskolai elfoglaltságának kialakításában, koordinálásában. Az osztályát érintő órarendi problémákról az igazgatóhelyettest tájékoztatja, a felmerült problémák megoldását elősegíti.

Osztályfőnöki felelősség:

- A tanuló tájékoztatása az iskolai döntésekről.
- Az osztályának figyelemfelhívása a közösségi programokról.
- A tanteremének dekorációja, ízlésessége.

6. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A közoktatási és a köznevelési törvény, a sajátos nevelési igényű tanulók ellátásának irányelvei 2/2005 (III.1) OM rendelet, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet vonatkozó cikkelyei alapján szervezzük kontrollvizsgálatukat, fejlesztő foglalkozásaikat.

Szeptember hónapban rendszerezük, előzetesen fejlesztő csoportba soroljuk a kezdő és a felmenő évfolyamok tanulóit fogyatékosági típus, fejlesztendő terület alapján, illetve tájékoztatást adunk a tanulóknak a fejlesztő órákon való részvételi kötelezettségükről, a tantárgyi mentességek érvényesítéséről.

A fejlesztő és gyógypedagógusok tanórán kívüli tevékenység keretében tartják a foglalkozásokat.

A tantárgyi felmentésekről a szülői kérelem beérkezése után igazgatói határozat készül, a felmentés tényét, a kedvezményeket az osztályfőnök beírja a digitális naplóba.

A fejlesztő pedagógusok egyéni fejlesztési tervet készítenek minden tanulóról, az érintett oktatók a fejlesztőpedagógussal folyamatosan együttműködve differenciált feladatokat ad.

Intézményünkben az igazgatóhelyettesek és a fejlesztőpedagógus feladatai közé tartozik az SNI, BTMN tanulók nyilvántartása, fejlesztő órák szervezése, kapcsolattartás a szakszolgálatokkal, a kontrollkötelesek listájának, dokumentációjának összeállítása.

6.1. A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó külön szabályok

A sajátos nevelési igényű tanulók (SNI) iskolai oktatásának irányelve (2/2005 (III/1) OM. rendelet, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 138.§ szerint végezzük nevelő-
oktató munkánkat.

Intézményünkben folyamatosan történik az SNI tanulók felülvizsgálata. Az új szakvéleményekben meghatározott ellátást kapják a tanulók.

Iskolánkban megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás minden sajátos nevelési igényű, valamint a BTMN-es gyermeket tanító pedagógus számára külön feladatot jelent. Folyamatos egyeztetést végeznek a gyermek fejlődését illetően a gyógypedagógussal, fejlesztést végzőkkel, osztályfőnökkel, szaktanárokkal.

Az ezzel megbízott dolgozó a beírási naplóban, az osztályfőnök a KRÉTA-rendszerben a jogszabályban meghatározott adatokat tünteti fel az SNI-s, BTMN-es tanulók esetében.

A fejlesztésben érintett tanulók integráltan - osztályközösségükben - teljesítik a NAT és a Program tanterv által előírt szinteket, esetükben alkalmazva az értékelés során a könnyítési lehetőségeket, valamint a szakértői bizottság által javasolt esetekben a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit. Az integráció mindaddig tart, amíg a szakemberek ezt szükségesnek ítélik.

6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdőkkel való foglalkozás

A tanulók adottságaikat, genetikai lehetőségeiket szüleiktől öröklik. A fiatalok fejlődésük jelentős szakaszában tartós családi-otthoni hatások alatt állnak. Ezek mellett a környezeti hatások is érvényesülnek, közülük a legtöbb az iskolában éri a gyermeket, amelyek gyengítik/hetik vagy erősítik/hetik az otthonról hozottakat.

Mivel az intézményünkbe járó tanulók családi háttere, kiinduló helyzete nagyon változatos, maximálisan arra kell törekednünk, hogy szülővel, kollégával, diákkal együttműködve az őt érő külső és belső hatásokat értelmezni tudja, s ez alapján dönteni, választani legyen képes.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

- szoros kapcsolatot kell tartani helyi intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal. Fontos: a helyzetfelismerés és helyzetértékelés, a magatartási zavar feltárása, a kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, illetve gondviselőkkel, az egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása, a tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, a képességek szerinti csoport-bontás,
- együtt kell működni: a gyerekekkel foglalkozó szakembereknek, az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek. Munkája során minden pedagógusnak feladata a tanulói problémák felismerése és a megoldás keresése.

Tevékenységszervezés:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése.
- Önismereti tréningek.
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

6.3. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek: a tehetségkutatás, a tanórán kívüli lehetőségek, együttműködés külső szervezetekkel, és a nyomon követés.

A tehetségkutatás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés segítése érdekében: a korai felismerés, a tehetségek számbavétele, a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása.

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. Közös cél a tehetség minél sokoldalúbb kibontakoztatása.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

A tanórán belüli tehetségfejlesztés módjai a következők lehetnek: az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés, választott tantárgyak emelt szintű oktatása, csoportbontás, az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, a továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal, személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása, a viselkedéskultúra fejlesztése.

Tanórán kívüli tevékenységek

A tanórán kívüli tehetségfejlesztés eszközei a versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.), a kiugró tehetségek szakemberekhez való irányítása, akik gondoskodnak a tanulók megfelelő fejlesztéséről. A tehetséggondozó szakkörök, iskolai sportkörben: kézi, kosárlabda-és labdarúgó-bajnokságok, szabadidő foglalkozások (diákkörök, tudományos diákkörök, énekkar, művészeti csoportok, irodalmi színpad, színjátszó csoportok, nyelvvizsgára való felkészítés, emelt szintű érettségire való felkészítés, színház-, múzeumlátogatás), az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanulóprogramok) biztosított.

A pedagógiai program és az éves munkaterv tartalmazza azokat a versenyeket, amelyekre felkészítjük a tanulóinkat. (OKTV, OSZTV, SZÉTV, egyéb)

7. A TANULÓK A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

„A tanulónak joga van arra, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az oktatójának munkájáról, a szakképző intézmény működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az intézményvezetőhöz, oktatóhoz, a képzési tanácshoz, a diákönkormányzathoz (...)” (12/2020. Kormányrendelet 160.§)

7.1. Diákközgyűlés

A tanulók legmagasabb tájékoztató fóruma a diákközgyűlés, amelynek összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megkezdése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A közgyűlésen a tanulók kérdéseket intézhetnek a megjelent vezetőkhez, kérhetik problémáik és gondjaik megoldását. A diákok kérdéseire a színhelyen vagy 30 napon belül választ kell adni.

7.2. A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái

A diákközgyűlésen kívül is joga a tanulóknak, hogy tájékoztatást kapjanak az őket érintő kérdésekről, és hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz. A tájékoztatás folyamatosságát az osztályfőnök biztosítja. A tanuló javaslatával, kérdésével az iskola vezetéséhez, oktatóihoz fordulhat, és 30 napon belül érdemi választ kell kapnia. Kérdést az osztályfőnök juttatja el érintettekhez, akik személyesen, írásban vagy az osztályfőnökön keresztül válaszolnak. Az iskolai döntések ellen a jogszabályban meghatározott módon jogorvoslással lehet élni.

Az iskolai tájékoztatás egyéb formái:

- iskolai faliújságon történő hirdetés,
- szóbeli hirdetés,
- ellenőrzőbe beírt információ,
- iskolai körlevél kiadása,
- iskolai rendezvényeken tájékoztatás,
- rendkívüli iskolagyűlés összehívása szünetben,
- iskolai hirdetés az iskolarádión keresztül,
- KRÉTA-rendszer, Google Classroom.

7.3. Diákönkormányzat (DÖK) működése

A tanulók érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt oktató segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg 5 éves időtartamra. (2019. év LXXX törvény)

A diákönkormányzat az oktatói testület véleményének kikérésével **dönt**

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását a diákönkormányzat fogadja el és az oktatói testület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyásáról az oktatói testület a jóváhagyásra történő felterjesztést követő harminc napon belül nyilatkozik. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha az oktatói testület e határidőn belül nem nyilatkozik.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat **véleményét ki kell kérni**

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- a házirend elfogadásához.
-

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését.

8. A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, AZ OKTATÓ ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

8.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

Az intézmény számít a szülők folyamatos segítésére és támogatására. A célunk közös: a gyerekeket, tanulókat a képességeiknek megfelelő legmagasabb szintre hozzuk. Tudjuk azt, hogy szülők nélkül nem lehetünk hatékonyak, nem lehetünk sikeresek. Kiemelt rendezvényeink nem valósulhatnak meg partneri együttműködés nélkül.

Szülői szervezet

Intézményünkben a szülők jogaik érvényesítésére, kötelességeik teljesítése érdekében szülői szervezetet működtetünk.

Az osztályok szülői közösségét az egy osztályba járó tanulók szülei alkotják, akik az iskolai **Szülői Közösségbe** (SzK) tagokat választanak, akik ellátják a szülők képviseletét; elnököt választanak.

Az iskola gondot fordít a szülői igények megismerésére, amelynek formái:

- iskolaválasztást megelőző találkozók,
- az SzK működése,
- szülői értekezlet,
- egyéni beszélgetések,
- fogadóestek,
- rendezvények,
- a kapcsolatépítés közös fórumai (rendezvények, község bál, kirándulások, szabadidős programok, táborok),
- levelezés, ellenőrző, telefon, digitális napló,
- e-mail, facebook-csoport,
- osztályszintű vagy csoportszintű megbeszélés,
- fegyelmi eljárás esetén egyeztető eljárás lefolytatása,
- mediáció.

Az iskolai élet szervezésében:

- házirend véleményezése,
- Szervezeti és Működési Szabályzat véleményezése,
- társadalmi munka szervezése,
- rendezvények, ünnepek szervezése,
- tanítási időn túli elfoglaltságok megszervezése (szabadidő programok, kirándulás, tábor stb.)

8.2. A szülői közösséggel való kapcsolattartás

Egy-egy osztály szülői szervezetével az osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart.

Az iskolai Szülői Közösséget az iskola tanévenként legalább kétszer hívja össze, ezeken a fórumokon tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja

választmány véleményét és javaslatait. A választmány elnöke közvetlen kapcsolatot tart az igazgatóval.

8.3. A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

A tagiskola a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A csoportos tájékoztatásnak módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás fogadóesteken történik.

8.4. Szülői értekezletek rendje

Az osztályok szülői közössége számára a tagiskola tanévenként legalább kettő, a munkatervben rögzített időpontú rendes szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi - októberi értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól, a Házirend módosításáról. Ekkor bemutatják az osztályban oktató-nevelő oktatókat is. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az igazgató, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a tanulóközösségben felmerül ő problémák megoldására.

A szülői értekezletekkel szemben támasztott elvárások:

A szülői értekezlet segítse elő a szülői ház és az iskola nevelési elveinek összehangolását, tanulók nevelésében előforduló kérdések megvitatását, a személyiségfejlesztés problémáinak megoldását.

A nevelés társadalmosításának folyamatában fontos, hogy a szülő és a pedagógus partnerként tevékenykedjék. Így új tartalommal gazdagodhat az iskola és a szülő kapcsolata. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők ismerjék a Szakmai programot, az iskola nevelési alapelveit és céljait, terveit és módszereit. Szükségesnek tartjuk, hogy a családokban folyó nevelést megismerjük, hogy hozzájárulhassunk a szülők pedagógiai kultúrájának fejlesztéséhez, vagy az alkalmazott eredményes módszereket nevelésünkbe beillesszük. Úgy véljük, hogy az egyéni problémák megismerésével, szülői tapasztalatok átadásával a célzott nevelőmunkánkat hatékonyabban fejthetjük ki.

A szülői értekezletekre pedagógusaink mindig alaposan felkészülnek. Az osztályfőnököknek meg kell találniuk azt a megfelelő időpontot, alkalmat, amely a szülők többségének megfelel, és gondoskodnia kell arról, hogy minél több szülő, tanár és más érdekelt ott megjelenhessen. A szülői értekezleten való részvételtől az igazgatóhelyettes minden esetben összesítést készít, és azt közzéteszi az oktatói testület számára.

A szülői értekezleten elhangozhat rövid tájékoztató, beszámoló az iskolát, a tagiskolát, az osztályt érintő bármilyen tanulmányi, pedagógiai, oktatáspolitikai, pszichológiai stb. kérdésről, de az mindig kapcsolódjon az osztályban soron következő feladatokhoz, az ott folyó tevékenységhez.

A szülői értekezleteknek az osztályközösség előrehaladását, a tanulmányi eredmények növekedését, a tanulók neveltségének javulását kell eredményeznie, az iskola és a család együttműködése következtében. A szülői értekezleteken foglalkozni kell az elfogadott terv alapján egy-egy nevelési kérdéssel is.

A szülői értekezletek időpontját az éves munkaterv jelöli ki.

8.5. A szülői fogadóestek rendje

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóesteken egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára. A tanév rendjében meghatározottan két alkalommal kerül rá sor. Minden érdeklődő szülő részt vehet ezen a rendezvényen, de a tanárok jelzései alapján a kiemelt problémával (tanulmányi, magatartásbeli, mentális) küszködő tanulók szülei számára az igazgató külön meghívót küld (illetve telefonon értesíti).

8.6. A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje

Tájékoztatjuk a szülőket az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és az aktuális információkról is.

A pedagógusok kötelesek a tanulókra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést a digitális naplóban vezetni.

Az osztályfőnök indokolt esetben, írásban értesíti a szülőket a tanulók előmeneteléről, maga-tartásáról és szorgalmáról.

8.7. A szakképzési centrum intézményei és oktatói közötti kapcsolat

Az intézmény életének működési biztonságának fontos területe a kölcsönösen gyümölcsöző partnerkapcsolatok kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás az intézmény környezetével. A kapcsolattartás fő elve a kölcsönös előnyökre való törekvés. A Kiskunhalasi SzC-hez tartozó tagintézmények arculatát nagymértékben meghatározza az oktatás színvonala és a diákok viszonya iskolájukhoz. Az arculat javításához hozzájárulhat, ha a térség egységes iskolájában a sikeres pedagógiai tevékenység érdekében összehangolt munka folyik. Ehhez szükséges a folyamatos információcsere és egyeztetés.

8.8 Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az általános iskolák és a szakképző intézmény közötti kapcsolat

Minden továbbtanuló diák számára fontos, hogy képességeihez és elképzeléseihez mérten a lehető legjobb középiskolában folytassa tanulmányait. Ennek kiválasztásában fontos szerepe van az osztályfőnöknek, akinek tanácsát a szülők szinte minden esetben kikérik. Ezért segítséget kell nyújtania iskolánknak, hogy a legszélesebb körű tájékoztatást megkapják a lehetőségekről, és a középiskolák konkrét bemutatkozásával még inkább tudatossá tenni a választást.

Ezt szolgálják a különböző pályaválasztási-beiskolázási rendezvények (szülői értekezletek, szülői kávéház, nyílt napok, szakmák éjszakája stb.). Az iskola elemi érdeke, hogy ezek színvonalasak, informatívak legyenek, vonzó képet alakítsanak ki a szülőkben a nálunk folyó oktatás, szakképzés minőségéről.

Kapcsolattartás a kollégiumi nevelőkkel

Kollégiumi elhelyezésben részesülő diákjaink eredményes képzése, nevelése érdekében igyekszünk minél konstruktívabb kapcsolatot kiépíteni, fenntartani a kollégiumi nevelőkkel.

A kapcsolattartás formái:

- a kollégiumi nevelők havonta legalább egyszer a digitális napló alapján ellenőrzik a kollégista diákok érdemjegyeit, tanulmányi előmenetelét;
- személyes információcsere, beszélgetések szaktanárok, osztályfőnökök és a kollégiumi nevelők között;
- kollégiumi nevelők részvétele az iskolai rendezvényeken;
- iskolai pedagógusok részvétele a kollégiumi rendezvényeken;

8.9. Az iskola külső kapcsolatrendszere

A gyermekjóléti szolgálatok és az iskola kapcsolata

A nevelő-oktató munka folyamatában az intézmény a gyermekjóléti szolgálatokkal folyamatos kapcsolat kialakítására törekszik. Minden gyermeknek joga, hogy a képességeihez mért legjobb oktatásban részesüljön, figyelemmel kísérik fejlődését, környezetét. Ezért fontos, hogy mindkét fél a kölcsönös együttműködésre, rendszeres információcserére törekedjen.

Kulturális intézmények és az intézmény kapcsolata

A településeken működő kulturális intézményekkel, könyvtárakkal, alapfokú művészeti intézményekkel folytatjuk a kialakult jó együttműködést. Közös lehetőséget adunk arra, hogy tanulóink megismerjék és használják ezen intézmények szolgáltatásait. Ezeket a lehetőségeket az osztályfőnöki programokban, szabadidős rendezvényekben felhasználjuk. Tanulóinkat ösztönözzük, hogy szervezett vagy egyéni formában vegyenek részt a kulturális intézmények által szervezett rendezvényeken, kiállításokon, színházi és mozielőadásokon.

Egészségügy és az intézmény kapcsolata

A helyi egészségügyi szervekkel, iskola-egészségügyi szolgálattal a tanulók érdekében szoros kapcsolatot alakítottunk ki, amelynek ápolása minden dolgozónak kötelessége. Az iskolaorvosok elvégzik az előírt szűréseket, a szakmai alkalmassági vizsgálatokat. Az intézmény fontos feladatának tekinti, hogy a tanulók fogászati szűrése teljes legyen, ezért a törvényben meghatározott kötelezettségeinek eleget éve és azon túl is rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolafogászattal.

Család és az iskola kapcsolata

A szakképző intézményben folyó nevelés – oktatás háromszereplős (diákok – iskola – szülők) folyamatában az iskola a szülőkkel való egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszik. Hiszen a gyerekek oktatásában – nevelésében az iskola a szakmaiságot, a család pedig a biztos „hátszínét” jelenti. A kettő harmonikus egységében tud a legeredményesebben fejlődni a gyermek. Ezért fontos, hogy az iskola és a család a

legfontosabb alapértékekben megegyezzen, és hogy rendszeres információcserére és kölcsönös együttműködésre törekedjen mindkét fél.

(A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 70-72. §-a kitér a szülők kötelességeire és jogaira.)

Kapcsolat a Munkaügyi Központtal

Felvesszük, és rendszeressé tesszük a kapcsolatot a Munkaügyi Központtal, hogy közös munkával a leghatékonyabb módon segítsük elő a tanulóink továbbtanulását, szakmaválasztását.

Az intézmény és a média kapcsolata

Intézményünk a megfelelő iskolakép kialakítása érdekében, a tanulók és pedagógusok eredményes munkájának ismertetésére folyamatos kapcsolatot ápol a Kiskunfélegyházán működő médiával.

Az intézmény és a rendőrség kapcsolata

A rendőrséggel együttműködve folytatjuk közlekedésbiztonsági tevékenységünket, és a káros szenvedélyek elleni megelőző küzdelmet.

Az intézmény, gyakorlati képzőhely és a kamarák kapcsolata

Rendszeres a kapcsolatunk a gyakorlati képzőhelyekkel, a vállalkozói környezettel. Fontos partnereink a gazdasági élet szereplői, a különféle szakmai szervezetek és cégek, kamara. Részt veszünk a helyi és az országos szakmai érdekképviseleti tevékenységben.

9. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA

9.1. Általános szabályok

A vizsgaszabályzat célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) - rendelet (XXVI. és XXXV. fejezet) figyelembevételével.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- **osztályozóvizsgákra;**
- **különbözeti vizsgákra;**
- **javítóvizsgákra;**
- **pótló vizsgákra**
- **és az ágazati alapvizsgára vonatkozik.**
-

A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik;
- akit az oktatói testület határozatával osztályozóvizsgára utasít;
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik;
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít;
- illetve aki ágazati alapvizsgát tesz.

Kiterjed továbbá az intézmény oktatói testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízottjaira.

9.2. Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból félévi vagy év végi osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet; (összesen 250 órát meghaladó hiányzás; az adott tantárgyból, a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át);
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (például sportolók esetében – testnevelés);
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból (az előírtnál rövidebb idő alatt tehet);
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (például idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték;

- a tanórákon nem tanult tantárgyból, de az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyból osztályozóvizsga letételére jelentkezett.

Az osztályozóvizsgával kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- Osztályozóvizsga évente két vizsgaidőszakban tehető, az aktuális tanév munkatervében megjelölt időpontban. Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap (postai úton, e-napló vagy/és honlap).
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozóvizsga.
- Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben; igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozóvizsga letételét az igazgató engedélyezi.
- Az igazgató, a vizsgázó külön kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Abból a tantárgyból, mely az iskola szakmai programjában nem szerepel, igazgatói engedéllyel más iskolában, vendégtanulói jogviszonyban lehet osztályozóvizsgát tenni. (A vendégtanulói jogviszonyt a fogadó intézmény igazgatója létesíti a tanulóval.) Ez esetben az osztályozóvizsgákra a fogadó intézmény vizsgaszabályzatának rendelkezései vonatkoznak.
- Vendégtanulói jogviszonyban, iskolánkban vizsgázó tanuló vizsgáira e vizsgaszabályzat vonatkozik.
- Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

9.3. Különbözeti vizsga

Csoportváltoztatás, osztályváltás, iskolaváltoztatás, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként előírhatja az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet iskolánkban a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanítunk, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg, alapesetben az osztályozóvizsgák vagy javítóvizsgák időpontjában.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében. A vizsga letétele feltétele lehet az adott évfolyamon, adott csoportban/osztályban a következő évfolyamba lépésnek.

9.4. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizgáról, a különbözeti vizgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A vizsganapokat az aktuális tanév munkaterve határozza meg. Különleges esetben, ettől eltérő időpontot az igazgató, a tanuló kérésére kijelölhet.

A tanulót a vizsga eredményéről tájékoztatni kell legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló az iskola honlapjáról tájékozódhat.
- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő a vizsga előtt értesítést kap (szóban, postai úton, e-napló vagy/és honlap vagy faliújság).
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A tanuló az adott tanítási év végén (legkésőbb június 30-áig) jelentkezik a javítóvizsgára-. A vizsga kezdete előtt legalább 15 perccel.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- Ha a vizgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizgáról engedély nélkül eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné vizsgája eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után. Szabálytalanság esetén az érettségi/szakmai vizsgaszabályzatban foglaltakhoz hasonlóan kell eljárni.

9.5. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A pótló vizsgára jelentkezéskor a tanuló írásban nyilatkozik arról, hogy az eddig teljesített vizsgarész beszámítását kéri-e.

A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

9.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 164. §-ban meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni.

Az iskola igazgatói a bejelentést nyolc napon belül továbbítják a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek.

A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban a szakképző intézményben tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

9.7. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll: elnök, kérdező tanár, ellenőrző tanár.

Az elnök felel a szabályok betartásáért, ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet, ha kell szavazást rendel el.

A kérdező tanárnak megfelelő végzettséggel kell rendelkeznie, lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki előzőleg tanította.

Az ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár, felel a vizsga szabályszerűségéért.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

9.8. Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 15 perc pihenőidőt kell biztosítani.

A lebonyolítás szabályai a következők:

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként maximum 60 perc.
- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A tanuló csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron, feladatlapon dolgozhat. A feladatlapon fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a vizsga dátumát, a tanuló nevét, osztályát, az évfolyamot, amelynek tananyagából vizsgázik a tanuló.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.
- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az írásbeli vizsga javítása

- Az igazgató által megbízott javítótanár az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli, ráírja a %-os eredményt, és az osztályzatot.
- Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlagra és értesíti az igazgatót.

Az írásbeli jellegű gyakorlati vizsgán (például informatika) az írásbeli szabályai szerint kell eljárni.

9. 9. A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, s amennyiben lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottság kérdező tanára lehet legfeljebb az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.

A legfontosabb szabályok a következők:

- Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tehető le.
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik (kivétel számológép, azt a vizsgázónak kell hoznia).
- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz egy adott évfolyam tananyagából, majd a tantárgyához kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására minimum 30 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv – 15 perc). A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- Vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélhetnek, egymást nem segíthetik.
- A feleletek maximális időtartama 15 perc. A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A feleletek alatt legalább három vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Az a tanuló, aki a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, egy alkalommal póttételt húzhat. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy,

hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból, vagy ugyanazon tantárgy következő évfolyamának anyagából történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenődöt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha a szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni. (A szabálytalanság elbírálásában a 20/2012. EMMI rendelet 69.§ (6-7), illetve 71.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.)
- Osztályozóvizsga esetén a szóbeli vizsgát évfolyamonként eltérő időpontban kell lebonyolítani, hiszen a felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgáján megfelelt. A vizsgázó kérésére az igazgató engedélyezheti, hogy ilyen esetben vizsga egy napon legyen.

A szóbeli jellegű gyakorlati vizsgán (például testnevelés) a szóbeli szabályai szerint kell eljárni.

9.10. A gyakorlati vizsgák általános szabályai

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy oktatási és képzési programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, és amennyiben lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.

Az elnöki teendőket az igazgató által megbízott oktató látja el.

A legfontosabb szabályok a következők:

- A gyakorlati vizsga feladatokat az iskola igazgatója hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásába a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtáshoz rendelkezésre álló idő

feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

9.11. A vizsga értékelése

A vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgyi munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

- A vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.
- Az eredményhirdetés szóban történik.
- Az egyes tantárgyak vizsgaanyagait az oktatási és képzési programban rögzített témakörök adják.
- A tantárgyat tanító oktató hatáskörébe tartozik a vizsgafeladatok összeállítása.

10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

10.1. A felvétel általános szabályai

„148. § (1) Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-44. §-át kell alkalmazni a (2) bekezdésben és a 149-153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

149. § (1) A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát.

A jelentkező - az előkészítő évfolyamra történő jelentkezés kivételével - a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

Az igazgató a felvételi kérelmekről a jelentkező általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve félévi értesítőjében szereplő értékelése, minősítése alapján dönt.” (12/2020. (II. 7. Kormányrendelet)

A nyelvi előkészítő osztályba való jelentkezés esetén iskolánk idegen nyelvi (angol vagy német – a tanult nyelvből) elbeszélgetést tart, amelynek időpontját a tanév rendje határozza meg.

10.2. Átvételi feltételek más középiskolából vagy a szakképző iskola másik osztályából

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az iskola a különbözeti vizsga letételét.

Más intézményekből érkező tanuló átvételének adminisztratív feltétele, hogy a tanuló életkora a jogszabályban előírtaknak megfelelően, illetve kiskorú tanuló esetében a szülő személyesen nyilatkozzon gyermeke iskolaváltoztatási szándékáról.

Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványát, tanév közben a napló kivonatát be kell mutatni. Ha egy tanuló egy másik iskola másik iskolatípusából jelentkezik, az igazgató egyéni elbírálás alapján dönt a különbözeti vizsga vagy az évfolyamismétlés szükségességéről. Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az szakképző intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, és amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Ha más intézményben, adott évfolyamnál a közismereti tantárgy(ak) követelményeit teljesítette, és a két intézmény oktatási programja és képzési programja szerinti tantárgyi ismeretanyag megegyezik, vagy az óraszám közötti különbség nem haladja meg 15 %-ot, különbözeti vizsga letétele nélkül folytathatja intézményünkben tanulmányait. Szakmai tantárgyakból az ismeretanyag jelentős különbözősége esetén különbözeti vizsga előírható.

A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor tájékoztatni kell.

A szabályosan megtartott különbözeti vizsga nem ismételhető. Sikertelen különbözeti vizsga esetén a tanuló javítóvizsgát tehet.

Az iskolában tartott különbözeti vizsga esetén az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A technikumi tanuló – kiskorú esetében a szülő - kérelmet nyújthat be a igazgatónak másosztályba történ átlépési szándékáról. Ennek elbírálásáról az igazgató határoz.

A szülő a befogadó tagintézmény igazgatójának határozata ellen 3 napon belül kifogással élhet az igazgatónál.

A tanuló átvétele már megkezdett szakmai képzésbe csak akkor lehetséges, ha a vonatkozó programterv minden tantárgyi követelményét a tanuló teljesítette. A tantárgyi pontos követelményeket a tagintézmény igazgatója határozza meg szakmai munkaközösségek, a tantárgyakkal érintett szaktanárok véleményének megkérdezését követően.

11. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA

Célok:

- Az ismeretátadás célcsoportjának bővítése
- A diákok ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék fel az alapvető vészhelyzeteket;
- tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat;
- segélynyújtással, élettannal, anatómiával kapcsolatos alapfogalmak megismerése;

Fejlesztés:

- A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy megfelelően tudjanak reagálni az egészséget vagy az életet veszélyeztető helyzetekben. Ebbe a folyamatba bevonjuk az iskolaorvost és a védőnőt is.
- Törekedni kell arra, hogy a valóságban is előforduló helyzetek szimulálásával a gyakorlati technikákat is sajátítsák el.
- Iskolánk rendelkezik újraélesztő-készülékkel, ennek szakszerű kezelésének megtanulására lehetőséget teremtünk.
- A tanulóknak fel kell tudniuk ismerni a vészhelyzeteket és tudniuk kell szakszerű segítséget hívni.
- Az elsősegélynyújtás magában foglalja a tájékoztató betegvizsgálatot, a sérült/beteg megfelelő testhelyzetbe hozását, a vérzéscsillapítást, az elsődleges sebellátást, a sebkötözést, a rándulások, ficamok és törések megfelelő rögzítését, a légutak eszköz nélküli biztosítását és az újraélesztést.
- A szakszerű segítség megérkezésekor a tanulók adekvát módon be tudnak számolni a történekről, a sérült/beteg állapotáról és az elvégzett beavatkozásokról.
- A sérült személy személyiségi jogait biztosítani kell az ellátás során.

Tanórai keretek:

- testnevelés: veszélyhelyzetek, baleset megelőzés,
- osztályfőnöki órák: alapfogalmak, elsődleges feladatok, kommunikáció, megközelít ő magatartás

Tanórán kívüli lehetőségek:

- sportfoglalkozások,
- túrázás,
- tematikus napok,
- szakkör, önképző körök,
- versenyek,
- egyéb rendezvények, előadások.
-

A pedagógusok fő célja a motiváció megteremtése lehet, ezt követően érdemes a diákokat valamilyen célszervezethez irányítani (Ifjúsági Elsősegélynyújtók, Magyar Vöröskereszt).

SZAKMAI PROGRAM

II. Egészségfejlesztési Program

KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI
TECHNIKUM

Előszó

„Mens sana in corpore sano – Ép testben ép a lélek”

Magyarország Alaptörvénye XX. cikk (1) bekezdése szerint „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”.

A 2015. évben elfogadásra került „Egészséges Magyarország 2014-2020” című stratégia az Alaptörvénnyel összhangban meghatározta a fő népegészségügyi célokat és tennivalókat, melyek közt az egyik kiemelkedően fontos beavatkozás a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (továbbiakban rövidítve: TIE).

A TIE az egészség megőrzését, fejlesztését, a betegségek hatékony megelőzését, az egészségtudatos magatartást és az egészségismereten alapuló szemléletet elősegítő iskolai tennivalók összefoglaló neve. A TIE a köznevelésre vonatkozó jogszabályokban 2012 óta előírásként szerepel, de számos más, vonatkozó jogszabály is támogatja, iskolánk a szakmai program részeként az egészségfejlesztési programjában¹ ezeket a jogszabályi előírásokat és szakmai elvárásokat foglalja egységbe.

1. A Kiskunhalasi szakképzési Centrum Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum egészségfejlesztési programja

Az egészségmegőrzés az egészséges embernek az egyéni, közösségi és társadalmi felelősség felismerésén alapulva, megfelelő lehetőségek létrehozásával az „egészségi jólét” állapotának megtartására irányul.

Az egészség megőrzési szemlélethez és gyakorlathoz szükséges: a megfelelő egészségkultúra, a megfelelő egészségpolitika, a megfelelő gazdasági háttér.

Az egészségkultúra alapvető feltétele, hogy az egyén betartja az egészség megőrzésének szabályait, indokoltan és időben fordul az egészségügyi szolgálathoz, az ott kapott tanácsokat betartva együttműködik az egészségügyi szolgálattal.

Az egészségért való felelősség az egészségmegőrzésre irányul, melynek kialakítását egymásra épülő összetevők, a helyes egészségi ismeretek, a pozitív attitűdök, a kívánt magatartás és az öntevékenység teszik teljessé.

2. Helyzeteírás

A magyar népesség egészségi állapotára jellemző kedvezőtlen adatok (születéskor várható élettartam, megbetegedési és halálozási arányszám, krónikus nem fertőző betegségek előfordulása) régóta ismertek.

---

¹ 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 2§ (2) b.

A kedvezőtlen egészségmagatartás összefügg a szocializációs folyamattal. A szocializáció egyik intézményes színhelye az iskola, amely a szükséges képességek és készségek kialakításában meghatározó szerepet játszik.

Az egészség, mint életvezetési érték a tanórán és a tanórán kívüli szabadidős programok középpontjában áll. A fiatal korosztály egészségmagatartása döntő mértékben meghatározza a jövő felnőtt lakosságának egészségi állapotát és a társadalomra háruló egészségterhet.

Iskolánk a szakképzésről szóló törvény és a nemzeti köznevelésről² szóló törvény törekvéseit figyelembe véve alakította ki egészségfejlesztési stratégiáját.

Az általunk vallott egészségfejlesztési alapelvek, célok:

- A tanulók felkészítése aktív szerepvállalásra egészségük megőrzése érdekében.
- Egyenlő esély biztosítása az egészséges életkezdesre és az egészség megtartására.
- A tanulók és a tantestület egészségének védelme és egészségének fejlesztése, holisztikus szemlélet kialakítása.
- Együttműködés az egészségügyi (iskolaorvos, védőnő)- és ifjúságvédelmi szakemberekkel, szülőkkel.
- A kiszűrt betegségek követése, a tanuló támogatása.
- Tanítási órákon és tanítási időn kívüli szabadidős egészségnevelési programok szervezése.
- Egészséges környezet megteremtése.
- Egészséges életmód kialakításának elősegítése.

3. Az egészségfejlesztés szerepe, jelentősége az iskola nevelési programjában

Az ember egyszerre biológiai és szociális lény, ezért nemcsak genetikailag, hanem társadalmilag is meghatározott helye és szerepe van a környezetében. Az egészségfejlesztés (melynek része az egészségnevelés) ezért nemcsak orvosi, hanem nevelési kérdés, amely iskolánkban nagy jelentőséggel bír³.

Az egészségi állapotot négy alapvető tényező határozza meg:

- a genetikai tényezők,
- a környezeti tényezők,
- az életmód,
- az egészségügyi ellátó rendszer működése.

A testi és lelki egészség elválaszthatatlan egymástól. A betegség tünetei és a fejlesztés eredményei könnyebben mérhetőek, ezért előfordul, hogy az egészség fogalmán néha csak a testi egészséget értik. Sajnos napjainkban a serdülők és a fiatal felnőttek között egyre gyakoribbak a pszichoszomatikus elváltozások, iskolánkban is több tanuló küzd pszichés és/vagy magatartási zavarokkal. Sok feladatot adnak a tanulási problémákkal küzdők is.

² 2011. évi CXCV. törvény 78§ (3)

³ 2019. évi LXXX. törvény 123. § (2) 22.

Az egészségfejlesztési program összeállítása és megvalósítása csoportmunkában történik⁴.

Az egészségfejlesztési csoport tagjai intézményünkben:

- az igazgató vagy megbízottja,
- az osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
- iskolaorvos, védőnő,
- iskolapszichológus,
- testnevelők,
- diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- a fejlesztő pedagógus és ifjúságvédelmi felelős

3.1. Az egészségfejlesztési csoport feladatai:

1. Az iskolaorvos és védőnő közreműködik az iskola (tagintézmények) egészségfejlesztő programjának összeállításában,

2. Éves gondozási terv elkészítése az iskolavédőnő által a tagintézmény-vezetővel egyeztetve.

3.1.1. A védőnő gondozási tevékenysége:

1. Védőnői alapszűrések a vonatkozó módszertani irányelvek szerint,

- az egészségügyi alkalmassági vizsgálatok megszervezése és lebonyolítása (a tanulók részére),

2. Kampányszerű védőoltások felvételének megszervezése,

- a fogyatékkal élő és krónikus betegségben szenvedő tanulók gondozásában való részvétel, állapotuk rendszeres nyomon követése,
- a tanulók és a pedagógusok elsősegélynyújtásra történő felkészítésében való részvétel,
- közreműködés az tagintézmény egészséget támogató környezet-egészségügyi, balesetvédelmi, táplálkozás-egészségügyi, higiénés-járványügyi feltételeinek kialakításában,

3. Tanácsadás az iskolaorvossal együttműködve, prevenciós feladatok ellátása,

- egyéni, vagy csoportos védőnői tanácsadás, egészségfejlesztés, egészségnevelés,
- felkért előadóként tanórai keretben egészségfejlesztő előadás tartása, csoportos egészségfejlesztő foglalkozások tartása,
- fogadóóra tartása (heti egy alkalommal), szülői értekezleten részvétel, tanácsadás, szükség szerint családlátogatás.
- a tanévre szóló egészségfejlesztési program összeállítása,

4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos programok megszervezésének, lebonyolításának, ellenőrzésének követése,

- közvetlen kapcsolat tartása a diákönkormányzattal (tanulói ötletek, problémák, eredmények),
- közreműködés a tanulók mentális állapotának javításában,
- az iskolai agresszió/bántalmazás megelőzése, megfékezése, szerepvállalás a családokkal való kapcsolattartásban,

⁴ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról: 128§

- városi mentálhigiénés munkaközösségi feladatokban való részvétel (egészségügyi, drogprevenció).

Az egészségfejlesztő munka fontos eleme az iskolafogászati ellátás (szűrések és gyógyító munka) biztosítása a tanulók részére. Tanévenként egy alkalommal történnek szűrések és kezelések a szorgalmi időben.

Intézményünkben évente többször véréradást szerveznek, amelyen a tanulók, pedagógusok is részt vehetnek. Ezzel felhívják a tanulók figyelmét a véréradás fontosságára és egyben segítik a vérellátó szolgálat munkáját.

Az egészségfejlesztést a tanítási órák keretében – egyes témakörökhöz kötötten -, szakmai órák keretében, versenyeken, tanítási órán kívüli foglalkozások keretében végzik az iskola pedagógusai, illetve a felkért szakemberek.

3.2. Az egészségfejlesztés szakmai tartalma:

3.2.1. Egészségnevelés a testnevelés órákon

9-10. évfolyam

A serdülőkor időszakában következik be a hirtelen, gyors hossznövekedés, ezért fő feladat ebben a korban a mély hátizmok további erősítése, kifejlesztése. Váljon szokásokká a sportkörnyezet higiénája, tisztasága, a rendszeres mosakodás, tisztálkodás órák után. Ismerjék és alkalmazzák a tanulók azokat az alapvető verseny és játékszabályokat, amelyek a tanult sportágakban a tanórai és a tanáran kívüli versenyzést és játékot biztosítják. Rendelkezzenek a tanulók elméleti ismeretekkel az alapképességek fejlesztésének élettani hátteréről, amelynek ismeretében tudatosan alkalmazhatják a megismert képességfejlesztő módszereket. Ismerjék az alkalmazott új gyakorlatok esetében is az intenzitás és a terjedeleminövelés lehetőségeit. Ismerjék a tartós terhelés, az aerob állóképesség fejlesztés alapelveit, tudják mérni, ellenőrizni.

11-12. évfolyam

Legyenek képesek önfejlesztésre, önellenőrzésre önállóan és önirányítottan tudjanak edzőmunkát végezni. Legyenek képesek különböző egyéni és csapat sportteljesítményeket szempontok szerint értékelni. Váljon mind tudatosabbá magatartásuk a szabadidőben végzett sportolásban, edzettségük növelésében, érezzék felelősséget saját magukkal, életmódjukkal szemben. Rendelkezzenek a tanulók ismeretekkel az erőt, a gyorsaságot és az állóképességet fejlesztőprogramok összeállításáról.

A mindennapos testmozgásban lehetőség van arra, hogy a tanításhoz, tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük. A diák legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanítással, tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

DSK

Mindennapos testmozgáshoz kapcsolódó iskolai testmozgások:

Osztálybajnokságok

A tanév során a tornateremben kosárlabda, röplabda és teniszbajnokságot, a tavaszi időszakban igény szerint az udvaron található sportpályákon labdarúgás és streetball bajnokságot szervezünk.

Egyéb programok

Heti egy alkalommal tanár-diák kosár és röplabdamerkőzések, a tanirodában két ping-pong asztalon folyamatos játéklehetőség, konditerem használat felügyelet mellett és tömegsport jelleggel labdajátékok szintén testnevelő tanári felügyelet mellett. Havi egy alkalommal iskolán kívüli testmozgásos programokon lehet részt venni (pl: túrák, lovaglás, profi mérkőzés megtekintése stb.).

A DSK minden évben működtet sportcsoportokat: kosárlabda fiú és leány, kézilabda fiú és leány. A csoportok kialakítása a tanév elején történik, a toborzás utána folyamatos. A sportcsoportok mindegyike részt vesz a diákolimpiákon amatőr illetve leigazolt kategóriában. Igény szerint más sportágakban is indítunk versenyzőket. A versenyeztetés két kategóriában zajlik:

Diákolimpia:

- Kosárlabda, kézilabda (fiú és leány, igazolt és amatőr)
- Következő sportágak igény szerint:

Atlétika, Úszás, Tenisz, Vívás, Röplabda, Sakk, Judo, Kumite, Torna, Súlyemelés

Saját szervezésű sporteseményeink:

- Karácsony kupa városi amatőr kosárlabda fiú és leány
- KIKÖSZ kupa körzeti kézilabda fiú leány

3.2.2. A testnevelés órákon kívüli testmozgás, sportolás:

- házbajnokság szervezése különböző sportágakban,
- a városi alapfokú versenyekre való felkészülés és részvétel (tömegsport rendezvények),
- felkészülés és részvétel a felmenő rendszerű diákolimpiai versenyeken (városi, megyei, regionális, országos),
- nemzetközi sporttalálkozóra való felkészülés és a találkozókra való sikeres részvétel,
- Európai Diáksportnap
- osztálykirándulásokon gyalogtúrák szervezése,
- kerékpár vagy gyalogtúra a környezet megismerése céljából.

- rendellenességek kifejlődésének megelőzésére nevelés (tartásjavító gimnasztika, gyógytestnevelés),
- fertőző betegségek megelőzésére nevelés (szaktárgyi órák),
- baleset megelőzésre, élet mentésre nevelés (szaktárgyi órák, elsősegélynyújtó tanfolyam),
- egészséges táplálkozásra nevelés – büfék kínálatának kontrollálása,
- dohányzás csökkentése, a dohányzásra való rászokás megelőzése a tanulók és a pedagógusok körében egyaránt. (A dohányzással kapcsolatos törvényi szabályzók betartatása.)

3.2.3. Lelki (pszichikai) nevelés, lelki egészségre nevelés:

- egészséges életvezetés,
- stressz elhárítás,
- egészségre káros szokások tudatos elutasítására nevelés, érzelmi nevelés (Víz világnapja, Föld napja megemlékezés).

3.2.4. Társas – társadalmi együttműködésre (szociálhigiénés) nevelés:

- konfliktuskezelő technikák megismerése, alkalmazása, közösségépítés,
- a kommunikációs készség fejlesztése, a társadalmi izoláció megelőzése,
- a másság elfogadására nevelés,
- prevenció, egészség promóció.
- az egészségnevelés és a környezettudatos magatartás közötti kapcsolódási pontok bemutatása.

Alkalmazott módszereink

- Vetélkedők, bemutatók szakmai előadások, foglalkozások tartása.
- Gyakoroltatás (elsősegélynyújtás).
- Tanórák, felvilágosító előadások, különböző broszúrák, kiadványok terjesztése a tanulók körében.
- Rizikócsoportos megközelítés.
- Felmérés, szűrés (cukorbetegség, túlsúlyosak, magas vérnyomásban szenvedők)
- Döntési stratégiák megtanítása.
- Teherbíró személyiség fejlesztése.
- Betegségmegelőző program (sajátos étkezés, mozgásprogram, gyógytorna).
- Érzelmi intelligenciát, alkalmazkodást fokozó beavatkozások.
- Konfliktuskezelési stratégiák fejlesztése.
- Önismereti csoportfoglalkozás – nemet tudjanak mondani a káros szenvedélyeknek.
- Kortárshatások feltérképezése
- Szexuális kultúra fejlesztése, AIDS prevenció,
- Dohányzás, alkoholfogyasztás – kábítószer használat megelőzése.
- Aktív szerepvállalás a városi egészségnevelési programokban.

3.2.5. Az iskola drogstratégiája

Általános célok:

- A serdülők egészségre ártalmas kockázatvállalása népegészségügyi problémává érett.
- Olyan életkorban avatkozunk be, amikor még csak formálják a szokásaikat, mintegy „ismerkednek” a különböző életvezetési mintákkal⁵.
- Egészségügyi tudatosság kiépítése.
- Ismeretek közlése, pontosítása (a drogok fajtái és azok használatának következményei).
- Egyéni képességek, pozitív énkép kiteljesítése (drogokkal kapcsolatos racionális döntéshozási képességek fejlesztése).
- A beállítódások és a magatartás megváltoztatása (stratégiák – problémaazonosítás, megoldások keresése és alternatívák közötti választások).
- Környezeti változtatások (fizikális és szociális) (drogokkal való visszaélés, mítoszok, tévhitek, igazságok, biológiai, kémiai folyamatok).

Konkrét célok:

- A személyes meggyőződésük megszilárdítása, hogy a droghasználat kockázattal jár. Drog-koordinátor kijelölése, feladatkörének pontos tisztázása.
- Értéktisztázó program: a fiatalok személyes értékeinek, valamint viselkedésük következményeinek tisztázása, megvizsgálása.
- Rendszeres felmérések az egészségfejlesztő program keretein belül (csoportmegbeszélés, vita munkalapok kitöltése).
- Stressz-menedzsment: konfliktusos, lelkileg megterhelő helyzetekkel való megküzdéshez stratégiák tanítása. Feszültségoldáshoz készségek fejlesztése, alternatívák találása – drogfogyasztás helyett a feszültséggel teli szituációkban.
- Együttműködés kialakítása a többi városunkban működő középiskola vezetésével és a tantestülettel. Segítő programok: életvezetési problémákkal küzdők számára tanácsadás.
- Drogalternatívák: fogyasztás helyett egyéb tevékenységek felajánlása, amely akár a kockázatkeresést, akár pszichológiai elmélyülést nyújthatnak pl.: figyelem felkeltés az extrém sportok, túrázás, művészeti tevékenységek, egyházi közösségekben való részvétel iránt.
- Szülők képzése szülői értekezletek keretében. Diáksegítők felkutatása, kiképzése.
- Prevenció beépítése az osztályfőnöki munkába. Pályázatok készítése.
- Iskolai közösségi felületek felhasználása a tájékoztatásban. Pedagógusok továbbképzése.
- A program megismertetése és elfogadtatása a tanárokkal, a szülőkkel és a diákokkal, meggyőzés annak hasznosságáról, önkéntes segítők bekapcsolása a végrehajtásba.

⁵ 80/2013. (X. 16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020 I.3.2. Egészségfejlesztő megközelítés

Jogszabályok:

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

80/2013. (X. 16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020

SZAKMAI PROGRAM

III. Oktatási Program

KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI
TECHNIKUM

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet 14.§
(2) A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza b) a szakképző intézmény oktatási programját.

1. TECHNIKUMI ÓRATERVEK

A/ GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT; KÖZLEKEDÉS ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁS; INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS ÁGAZATOK

TECHNIKUM – GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT; KÖZLEKEDÉS ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁS; INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS							
<i>Tantárgyak</i>		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám
Közismereti oktatás	<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	5	5	4	4	1	659
	<i>Idegen nyelv</i>	4	4	4	4	6	762
	<i>Matematika*</i>	4	4	4	4	1	587
	<i>Történelem*</i>	4	3	3	4	1	515
	<i>Testnevelés ✓</i>	5	5	4	3	0	612
	<i>Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)</i>	1	1	1	1	1	175
	<i>Földrajz/ ✓ Digitális kultúra (inf.) ✓</i>	1 3	2 2	0	0	0	108 180
	<i>Művészetek: Ének-zene ✓</i>	1	1	0	0	0	72
	Összes közismereti óraszám	25 27	25	20	20	10	
	Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1152 1224	1224	1224	1164	1054	5782 5890
Helyi órakeret/hét		32 34	34	34	34	34	
Minimum adható órakeret/hét		32	32	30	29		
Maximum adható órakeret/hét		34	34	34	34	34	
%-os arány		21,88% 25,93%	36%	41,18%	41,18%		
Közismereti %-os arány		78,13% 74,07%	74%	58,82%	58,82%		
Közismereti tantárgyak %-os aránya 9-12. évfolyamig					67,2% 66,43%		

* Emelt szintű érettségire felkészítés (igény szerint) heti 2 órában

✓ A kötelező tantárgyakon kívül választható középszintű érettségi tantárgyak

B/ TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS ÁGAZAT

TECHNIKUM – TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS							
<i>Tantárgyak</i>		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám
Közismereti oktatás	<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	5	5	4	4	1	657
	<i>Idegen nyelv</i>	4	4	4	3	2	602
	<i>Matematika*</i>	4	4	4	4	1	587
	<i>Történelem*</i>	4	3	3	4	1	515
	<i>Testnevelés ✓</i>	5	4	3	3	0	540
	<i>Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)</i>	1	1	1	1	1	175
	<i>II. idegen nyelv</i>	3	3	1	1	4	412
	<i>Művészetek: Ének-zene ✓</i>	1	1	0	0	0	72
	Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	10	
	Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24	1752	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31		
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1164	1054	5890	
Helyi órakeret/hét	34	34	34	34	34		
Minimum adható órakeret/hét	32	32	30	29			
Maximum adható órakeret/hét	34	34	34	34	34		
%-os arány	25,93%	36%	41,18%	41,18%			
Közismereti %-os arány	74,04%	74%	58,82%	58,82%			
<i>Közismereti tantárgyak %-os aránya 9-12. évfolyamig</i>				66,43%			

* Emelt szintű érettségire felkészítés (igény szerint) heti 2 órában

✓ A kötelező tantárgyakon kívül választható középszintű érettségi tantárgyak

C/ NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLY

(26/2018. EMMI (VIII. 7.) rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról alapján.)

Kerettanterv	Óraszám/hét	Tantárgyak - Helyi tanterv	Óraszám/hét	
Idegen nyelv	18	Francia nyelv	16	
		Angol/Német nyelv	2	
Képességfejlesztés	3		1	
		Matematikai kompetencia fejlesztése	1	
		Magyar nyelvi kompetencia fejlesztése	1	
Testnevelés és sport	5	Testnevelés és sport	5	
Informatika	3	Informatika	2	
		Informatikai alkalmazások	1	
Osztályfőnöki	1	Osztályfőnöki	1	
Összesen	30		30	

II. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEKBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

A/ MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Az anyanyelv már nevében is a legszorosabb összetartozást fejezi ki az azonos nyelvet beszélő emberek között. Az anyanyelven megszülető irodalom alkotói és hallgatói olyan olvasói hagyományt, kultúrát teremtenek, amely megerősíti egy közösség tagjainak az identitását, mert a „... nemzeti hagyomány s nemzeti poézis szoros függésben álljanak egymással.”(Kölcsey Ferenc). Egy nemzet megmaradásának alapja, de fennmaradásának, jövőjének is a záloga a kultúrája, az anyanyelve.

A magyar nyelv és irodalom tantárgynak ezért van kitüntetett szerepe: gondolkodni tanít, ismereteket ad át, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Egy nép szimbolikus szövegei többnyire irodalmi alkotások, amelyek a legszorosabb összetartozást fejezik ki. Ezek olvasása, tanítása személyiséget formál, fejleszti a szépérzékét, az ítélőképességet, az erkölcsi érzékenységet. Ezzel a magyar nyelv és irodalom tantárgy az érzelmi nevelés egyik legfontosabb eszköze.

Kultúránk, benne irodalmunk magyarul született meg, és ezen a nyelven formálódik tovább. A magyar irodalom a Kárpát-medence magyarságának irodalma. Nyelvünk, történelmünk, kultúránk közös. Kulturális értelemben egy nemzet vagyunk. Ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy is a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

Cél- és feladatrendszer:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát;
- a biztos szövegértés és szövegalkotás képességének folyamatos fejlesztése;
- nyelvhasználati igényesség;
- a digitális kompetencia fejlesztése;
- az irodalmi művek elemző értelmezése;
- többféle olvasási és értelmezési technika elsajátítása és alkalmazása;
- alakuljon ki a diákokban az önfejlesztés igénye;
- kiemelt cél a gondolkodni tanítás, kíváncsiságuk, alkotókedvük megtartásával;
- a tanulás tanulása.

9. évfolyam

Nyelvtan (2 óra)

Témakör	Óraszám
I. Kommunikáció-fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	6
II. Nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	36
III. Szövegértés, szövegalkotás	26
Rendszerezés, számonkérés	4

Irodalom (3 óra)

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
I. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom			9
A) A művészet fogalma, művészeti ágak. Művészet és irodalom. Az irodalom születése, hatása. Az irodalmi kommunikáció			1
B) Szerzők, művek párbeszéde – a művészet			1
C) Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei			1
D) Műnemi-műfaji rendszer			4
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia			15
A) Az ősi magyar hitvilág			3
B) A görög mitológia			8
C) Egyéb teremtésmítosz - Babiloni teremtésmítosz			2
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
III. A görög irodalom			24
A) Az epika születése	<i>Homérosz: Odüsszeia (részlet)</i>	<i>Homérosz: Odüsszeia (részlet)</i>	8
B) A görög líra, az időmértékes verselés	<i>Anakreón: Gyűlölöm azt...</i>		6
C) A görög dráma		<i>Szophoklész: Antigoné</i>	8
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
IV. A római irodalom	<i>Catullus: Gyűlölök és szeretek</i>		7
V. A Biblia mint kulturális kód			26
A) Az Ószövetség		<i>Biblia (részletek az Ószövetségből)</i>	11
B) Újszövetség		<i>Biblia (részletek az Újszövetségből)</i>	12
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			3
VI. A középkor irodalma			20

A) Egyházi irodalom	<i>Halotti beszéd és könyörgés (részlet)</i> <i>Ómagyar Mária-siralom (részlet)</i>		8
B) Lovagi és udvari irodalom			2
C) Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)		<i>Isteni színjáték-Pokol (részletek)</i>	3
D) A középkor világi irodalma		<i>Villon: A nagytestamentum (részletek)</i>	5
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
VII. A reneszánsz irodalma			6
A) A humanista irodalom	<i>Janus Pannonius: Pannónia dicsérete</i>	<i>Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella</i>	6
Év végi összefoglalás			1

10. évfolyam

Nyelvtan (1,5 óra)

Témakör	Óraszám
I. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták	15
II. Stilisztika-stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	15
III. Szövegértés, szövegalkotás	20
Rendszerezés, számonkérés	4

Irodalom (3,5 óra)

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
I. A reneszánsz irodalma			20
B) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra			4
C) A reformáció világi irodalma			2

D) Líra a reformáció korában	<i>Balassi Bálint: Egy katonaének (részlet) Adj már csendességet... (részlet)</i>		6
E) Dráma a reformáció korában		<i>William Shakespeare: Romeo és Júlia</i>	6
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
II. A barokk és a rokokó irodalma			9
A) Barokk-bevezetés			1
B) Epika		<i>Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek) Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)</i>	5
C) A kuruc kor lírája: műfajok, művek			2
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			1
III. A felvilágosodás irodalma			52
A) Az európai felvilágosodás			16
a) Felvilágosodás bevezetés			2
b) Epika			5
c) Dráma		<i>Molière: Tartuffe</i>	6
d) Líra			2
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			1
B) A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus			12
a) Magyar felvilágosodás bevezetés			1
b) Epika			2
c) Líra	<i>Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem, A Reményhez</i>		9
C) Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban			22
a) Kora romantika bevezetés			1
b) Líra	<i>Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak), A</i>		12

	<i>magyarokhoz I. (1. versszak), Osztályrészem (1. versszak) Kölcsey Ferenc: Himnusz, Zrínyi második éneke (részlet)</i>		
c) Epika			2
d) Dráma		<i>Katona József: Bánk bán</i>	7
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
IV. A romantika irodalma			11
a) Romantika bevezetés			1
b) Az angolszász romantika			2
c) A francia romantika			1
d) A német romantika			1
e) Az orosz romantika			4
f) A lengyel romantika			1
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			1
V. A magyar romantika irodalma I.			34
A) Magyar romantika bevezetés			1
B) Életművek a magyar romantika irodalmából I.			30
a) Vörösmarty Mihály	<i>Vörösmarty Mihály: Szózat, Gondolatok a könyvtárban (részlet), Előszó (részlet)</i>	<i>Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde</i>	13
b) Petőfi Sándor	<i>Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy óceán..., Fa leszek ha..., A XIX. század költői (részlet)</i>	<i>Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)</i>	10
c) Jókai Mór		<i>Jókai Mór: A huszti beteglátogatók, Az arany ember</i>	7
C) Irodalomtudomány a romantika korában			1
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2

B/ MATEMATIKA

Matematika

A középfokú képzés során a matematika tanulása-tanítása tekintetében az egyik legfontosabb feladat a tanuló önálló, rendszerezett, logikus gondolkodásának kialakítása, fejlesztése. A 9. évfolyamtól kezdve a spirális felépítésnek megfelelően – a korábbi képzési szakaszok során megszerzett készségekre, képességekre és ismeretekre alapozva – egyre absztraktabb formában épül fel a matematika belső struktúrája (fogalmak definíciója, tételek, bizonyítások).

Az 1–4. és 5–8. évfolyamos képzés nevelési-oktatási szakaszait jellemző tanuláshoz és tanításhoz képest a 9–12. évfolyamokon fokozatosan hangsúlyosabbá válik a matematika deduktív jellege. Az új fogalmakat, algoritmusokat, ismereteket viszont továbbra is induktív módon, szemléltetéssel, felfedeztetéssel, tanulói tevékenységekre építve, a valósághoz kapcsolva kell bevezetni.

Jól megválasztott problémák tárgyalása során válik a tanulók számára is szükségessé az új fogalmak bevezetése és pontos definiálása. Tanári irányítással a tételek, általános összefüggések is felfedeztetők a tanulókkal. Ezen folyamat során fejlődik a tanulók szintetizáló és modellalkotó képessége. A felfedezett tételek és összefüggések egy része bizonyítás nélkül is gyarapítja a matematikai eszköztárat. Néhány tétel bizonyítása azonban elengedhetetlen része a matematika tanításának, hiszen a bizonyításokon keresztül mutatható meg a matematika logikus és következetes felépítése. Az új fogalmak megalkotása, az összefüggések, stratégiák felfedezése és az ismereteknek feladatok, problémák megoldása során történő tudatos alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a meglévő ismeretek mobilizálásának képességét, valamint a problémamegoldó gondolkodás eltérő típusainak adekvát használatát. Ennek a folyamatnak az eredményeképpen a tanuló meg tudja állapítani adott állítás, tétel érvényességi és alkalmazási körét, megállapításai, állításai mellett logikusan tud érvelni. A matematika tanulásának-tanításának egyik fő célja, hogy fejlődjön a tanuló mérlegelő gondolkodása, az adatok elemzését, szintézisét és értékelését lehetővé tevő készségek és képességek rendszere. A matematikai játékok, logikai feladványok fejlesztik a stratégiaalkotást, az algoritmikus gondolkodást, a kreativitást és a gondolkodás rugalmasságát.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ismert számok köre az irracionális számokkal bővül, valamint új műveletek bevezetésére és már ismert műveletek alkalmazásának bővítésére kerül sor a permanenciaelv alapján. Ezen folyamat során a tanuló egyre inkább képes lesz rá, hogy változatos matematikai objektumokat jelölő szimbólumokkal végezzen műveleteket.

A matematika a maga hagyományos és modern eszközeivel segítséget ad a természettudományok, az informatika, a technika és a humán tanulási területek ismeretanyagának tanulmányozásához, a mindennapi problémák, a természeti és a gazdasági folyamatok értelmezéséhez és kezeléséhez. Ehhez – több más fogalom mellett – szükséges a függvény fogalmának változatos (nemcsak számhalmazokon értelmezett) példák mentén történő kiterjesztése.

A tanuló a matematika szaknyelvét érti és tudatosan használja. Életkorának megfelelő matematikai, matematikatörténeti szöveget képes önállóan olvasni, értelmezni. Mind írásban, mind szóban képes gondolatait a matematika szaknyelvének szabatos alkalmazásával közölni.

A tanuló különböző forrásokat (tankönyv, függvénytáblázat, saját jegyzet, digitális források) használhat az órákon és a számonkérések alkalmával, bizonyos tételek, azonosságok, képletek felidézésére.

A tanuló társaival közösen tervez és hajt végre kooperatív tevékenységeket, projekteket. A közös munkában érvel, képes a vitára, az érvei ütköztetésére. Mérlegeli és kontrollálja mind a társai, mind a saját véleményét.

Ebben az életkorban is érvényesülnie kell a tanuló érdeklődésének, adottságának, absztrakciós szintjének megfelelő differenciálásnak. Ez a differenciálás jelentheti a Nat-ban leírt tananyagtartalmaknak a lehetőségekhez igazított bővítését is.

A tanuló digitális eszközöket, a tanulást, a szemléltetést, a tapasztalatszerzést és a felfedezést segítő szoftvereket, digitális információforrásokat használ, a matematika alkalmazását segítő számítógépes programokat ismer meg. Aktív résztvevője a tanulási-tanítási folyamatnak, ami lehetővé teszi azon kompetenciáinak és tervezési stratégiáinak a fejlődését, amelyek segítik a mai gyorsan változó világban való eligazodást és a különböző élethelyzetekben előforduló problémák megoldását.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.

A kommunikációs kompetenciák: A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.

A digitális kompetenciák: A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy

a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozik olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása.

A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulása során keresztül erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.

A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projekteken való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, problémamegoldás, kezdeményzőkészség, másokkal való együttműködés készsége).

9. évfolyam

A 9. évfolyamon a korábbi képzési szakaszok során megszerzett ismeretekre és kialakított készségekre, képességekre alapozva – a spirális tananyagfelépítést szem előtt tartva – az egyes témakörök új ismeretei matematikai szempontból egyre pontosabb és elvontabb formában jelennek meg a tanulási-tanítási folyamat során. Egyre határozottabb a fogalmak pontos definiálásának, az állítások, tételek indoklásának, bizonyításának, valamint az általánosításnak az igénye. Erre a szakaszra fokozottan jellemző a korábbi és az új ismeretek egységes rendszerbe foglalása, az egyes témakörökön belüli rendszerezés.

Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló – a lehetőségekhez mérten – a tanár által irányított módon, feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok fejlesztik a matematikai kommunikációt. A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést és a felfedeztetést.

A 9. évfolyamon megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Ebben a szakaszban jelennek meg először a valós számok; elsőfokú egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek; a függvény fogalma, függvénytulajdonságok. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése lehetővé teszi a hétköznapi vagy matematikai nyelven megfogalmazott problémák és a megoldás során alkalmazott matematikai modellek körének bővülését.

Heti óraszám: 4 óra

Évi óraszám: 144 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Halmazok	10
Számhalmazok, műveletek	8
Hatvány	10
Geometriai alapismeretek	10
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	18
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	20
Arányosság, százalékszámítás	12
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	30
Transzformációk, szerkesztések	15
Év végi ismétlés	11
Összes óraszám:	144

Témakör: Halmazok

Javasolt óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;

véges halmazok elemszámát meghatározza;

alkalmazza a logikai szita elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

adott halmazt diszjunkt részhalmazaira bont, osztályoz;

halmazokat különböző módokon megad;

halmazokkal műveleteket végez, azokat ábrázolja és értelmezi.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben

Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával

Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése

Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése

Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével

Szemléletes kép végtelen halmazokról

Fogalmak

alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram;
halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok,
halmaz elemszáma, logikai szita

Javasolt tevékenységek

Hétköznapi életből, más tantárgyakból vagy a matematikából vett, konkrétan vagy digitálisan megjelenített alaphalmazból megadott tulajdonságokkal rendelkező elemek válogatása

Konkrét részhalmaz esetén a részhalmaz képzési szempontjainak megállapítása

A történelem, a művészetek, a tudományok, a sport neves személyiségeinek kitalálása különböző tulajdonságok alapján

Barkochba játék

A „végtelen szálloda” mint modell

Megszámlálhatóan végtelen számosságú halmazok elemei között egyértelmű hozzárendelés felfedeztetése, például a pozitív természetes számok halmazának számossága megegyezik a pozitív páros számok halmazának számosságával

Témakör: Számhalmazok, műveletek

Javasolt óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;

ismer példákat irracionális számokra.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

a kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás műveleti azonosságokat helyesen alkalmazza különböző számolási helyzetekben;

racióális számokat tizedes tört és közöséges tört alakban is felír;

ismeri a valós számok és a számegyenes kapcsolatát;

ismeri és alkalmazza az abszolút érték, az ellentett és a reciprokok fogalmát;

a számolással kapott eredményeket nagyságrendileg megbecsüli, és így ellenőrzi az eredményt;

valós számok közelítő alakjaival számol, és megfelelően kerekít.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata

Tizedes törtek átírása közöséges tört alakba és viszont

Irracionális számok szemléltetése

Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen

Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása

Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokanak meghatározása

Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése

Valós számok adott jegyre kerekítése

Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése

Fogalmak

racióális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprokok

Javasolt tevékenységek

A számológép helyes használatának elsajátítása, például műveleti sorrend, zárójelek

Írásban elvégzett műveletek ellenőrzése számológéppel

Célszám megközelítése adott számjegyekkel, műveleti jelek és zárójelek használatával

Tanulói kiselőadás a helyi értékes számírás kialakulásáról, a számjegyek kialakulásának történetéről

A tanteremben vagy a tanterem környezetében végzett mérések esetén a megfelelő kerekítés alkalmazása

Adott mérés elvégzése esetén a mérési hiba következményeinek vizsgálata

Témakör: Hatvány

Javasolt óraszám: 10 óra**Tanulási eredmények****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

ismeri és alkalmazza a pozitív egész, 0 és negatív egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza az egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;

ismeri és alkalmazza a normálalak fogalmát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre

Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre

A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése

A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén

Számok normálalakja

Számolás normálalak segítségével

Fogalmak

hatványalap, hatványkitevő, normálalak

Javasolt tevékenységek

Projektmunka: hányszor lehet félbehajítani egy nagyméretű papírt? Keresés az interneten, kísérlet végzése például egy teljes guriga vécépapírral

Internetes forrásból származó, nagyon kicsi vagy nagyon nagy számokat tartalmazó cikkek valóságtartalmának megállapítása páros vagy csoportmunkában

Témakör: Geometriai alapismeretek**Javasolt óraszám: 10 óra****Tanulási eredmények****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;

felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és használja a pont, egyenes, sík (térelemek) és szög fogalmát;

ismeri és alkalmazza a nevezetes szög párok tulajdonságait;

ismeri az alapszerkesztéseket, és ezeket végre tudja hajtani hagyományos vagy digitális eszközzel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban

Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása

Nevezetes szög párok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcpszögek, egyállású szögek, váltószögek

A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete

Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata

Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása

Fogalmak

pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcpszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező

Javasolt tevékenységek

Az osztályteremben vagy a terem környezetében „egyenesek” kölcsönös helyzetének megadása, ezek távolságának megmérése

Számszerű adatként csak a méretarányt tartalmazó térkép alapján valódi távolságok meghatározása, becslése

Számszerű adatként csak méretarányt tartalmazó térképen adott helységektől (közelítőleg) egyenlő távolságra levő helységek megkeresése

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

Javasolt óraszám: 18 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

műveleteket végez algebrai kifejezésekkel;

ismer és alkalmaz egyszerű algebrai azonosságokat;

átalakít algebrai kifejezéseket összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa

Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során

Az $(a + b)^2$, az $(a - b)^2$ és az $(a + b)(a - b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában)

Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával

Fogalmak

összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, polinom

Javasolt tevékenységek

„Gondolj egy számra, és én kitalálom” játék, matematikai bűvésztükkök algebrai magyarázata

Algebrai kifejezésekkel végzett műveletek geometriai modellezése

A nevezetes azonosságok geometriai megjelenítése

Számolási „trükkök” a nevezetes azonosságok segítségével, például kétjegyű számok négyzetének, $99 \cdot 101$ típusú szorzat eredményének kiszámolása fejben

Témakör: A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Javasolt óraszám: 20 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;

adott értékészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

megad hétköznapi életben előforduló hozzárendeléseket;

adott képlet alapján helyettesítési értékeket számol, és azokat táblázatba rendezi;

táblázattal megadott függvény összetartozó értékeit ábrázolja koordináta-rendszerben;

a grafikonról megállapítja függvények alapvető tulajdonságait.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű

Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete

Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése

Függvények ábrázolása táblázat alapján

Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására

A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása

Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai

Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$

Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján

Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során

Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása

Fogalmak

egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Javasolt tevékenységek

Összetett, valódi helyzetekkel, például demográfiai kérdésekkel, pénzügyi feladatokkal kapcsolatos grafikonok elemzése csoportmunkában

Hétköznapi helyzetekben időben változó folyamatokkal kapcsolatos mérések végzése és a mért adatok ábrázolása koordináta-rendszerben (például hőmérséklet)

A tanulók mindennapi életéhez kapcsolódó grafikonok ábrázolása és elemzése (például út-idő grafikon az iskolába való eljutásról)

Egyszerű, másodfokú függvénnyel jellemezhető, gyakorlati helyzethez köthető szélsőérték-feladatok megoldása csoportmunkában, például adott hosszúságú spárgával bekeríthető maximális területű téglalap adatainak mérése, megfigyelése

Függvények ábrázolása digitális eszköz segítségével

Barkochba játék a függvényekkel kapcsolatos fogalmak használatával

Szöveges feladatok megoldása grafikus úton

Algebrai úton nem vagy nehezen megoldható egyenletek közelítő megoldása grafikus úton digitális eszköz segítségével

Témakör: Arányosság, százalékszámítás

Javasolt óraszám: 12 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;

ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza az egyenes és a fordított arányosságot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során

Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése

Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös)

Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárookra a mindennapi életből

Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása

Fogalmak

egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százaléérték, százalékláb

Javasolt tevékenységek

Összetett, valódi élethelyzetekkel kapcsolatos feladatok megoldása csoportmunkában, szükség esetén grafikon segítségével

Háztartási számlák elemzése az azokon megjelenő egységárak és fizetendő összegek figyelembevételével

Témakör: Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

Javasolt óraszám: 30 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;

adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;

a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;

a kiválasztott modellben megoldja a problémát;

a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;

felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;

egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza a következő egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, szorzattá alakítás;

megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket, elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszereket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése

Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése

A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása

A kiválasztott modellben a probléma megoldása

A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve

Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete

Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvével és grafikusán

Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusán

Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)

Fogalmak

alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Javasolt tevékenységek

Szöveges feladatok megoldása több különböző úton, a különböző megoldások összehasonlítása előnyök és hátrányok szempontjából

Hiányos, túlhatározott, illetve ellentmondó adatokat tartalmazó problémák vizsgálata

Nyílt végű problémák megoldása

Adott egyenlethez szöveges feladat alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában

Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek grafikus megoldása során; a digitális eszközzel történő ábrázolás előnyeinek és hátrányainak megbeszélése

Témakör: Transzformációk, szerkesztések

Javasolt óraszám: 15 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;

ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;

alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismer példákat geometriai transzformációkra;

ismeri és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat; alakzatok egybevágóságát;

megszerkeszti egy alakzat tengelyes, illetve középpontos tükröképét, pont körüli elforgatottját, párhuzamos eltoltját hagyományosan és digitális eszközzel;

geometriai szerkesztési feladatoknál vizsgálja és megállapítja a szerkeszthetőség feltételeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés)

A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik

A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével

Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása

Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel

Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban

Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában

Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió

Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata)

Fogalmak

tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege

Javasolt tevékenységek

Gyakorlati példák keresése geometriai hozzárendelésekre, például fényképezés, filmvetítés

A középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás bemutatása mint két tengelyes tükrözés egymásutánja

M. C. Escher és Victor Vasarely néhány interneten is elérhető alkotásának elemzése a szimmetriák szempontjából; hasonló módszerrel képek alkotása

A sík parkettázása egybevágó háromszögekkel, négyszögekkel papírsablonok vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével

A tengelyes vagy középpontos szimmetriára alapozó stratégiai játékok (például pénzforgató, színezős) páros munkában

11-12. évfolyam

C/ TÖRTÉNELEM

Történelem9. ÉVFOLYAM

HETI ÓRASZÁM: 4

ÉVES ÓRASZÁM: 144

évi kettő, mélységelvű feldolgozású téma: **Magyar őstörténet és honfoglalás****Hunyadi Mátyás**

TÉMAKÖR: Civilizáció és államszervezet az ókorban		TÉMAKÖR óraszám 28 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A Közel-Kelet civilizációi	Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján	Fogalmak: öntözéses földművelés. Fáraó, despotizmus, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia. Személyek: Hammurapi Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus
	Tudomány	
A görög civilizáció	A pénz megjelenése	Fogalmak: Akropolisz, filozófia, jósdá, olümpiai játékok. Kronológia: Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok. Topográfia: Olümpia, Athén, Alexandria
	A görög anyagi kultúra öröksége	
	A filozófia és a történetírás	
	A görög embereszmény	
Az athéni demokrácia	A hellenisztikus kultúra elterjedése	Fogalmak: városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, ötszázak tanácsa, phülé, archon, esküdtbírótság, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga Személyek: Drakón, Szolón, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor Kronológia: Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora Topográfia: Athén
	Arisztokratikus köztársaság és demokrácia	
	Kleiszthenész és Periklész	
	Az athéni államszervezet és működése	

A római civilizáció	Római városépítéset, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak	<p>Fogalmak: amfiteátrum, gladiátor</p> <p>Személyek: Augustus</p> <p>Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása</p> <p>Topográfia: Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem</p>
	A római jog néhány máig élő alapelve	
	A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia)	
	A latin nyelv és írás elterjedése	
A római köztársaság	A vérségi, a vagyoni és a területi elv	<p>Fogalmak: Patricius, plebejus, consul, senatus, dictator, antik proletariátus, néptribunus, császár, provincia, légio, limes, polgárjog, triumvirátus, principátus</p> <p>Kronológia: Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 44. Caesar halála</p> <p>Topográfia: Itália, Róma, Római Birodalom</p>
	A római köztársaság államszervezete és működése	
	Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus	
TÉMAKÖR: Vallások az ókorban		TÉMAKÖR
		óraszám
		10 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Politeizmus és monoteizmus	A politeizmus az ókori Keleten	<p>Fogalmak: mitológia, mítosz, politeizmus, monoteizmus, totemizmus. Buddhizmus, brahmanizmus, lélekvándorlás. Zsidó vallás, Jahve, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat, próféta, jeruzsálemi templom, Messiás diaszpóra</p> <p>Személyek: Kheopsz, Buddha, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Dávid, Salamon</p> <p>Kronológia: Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok</p>
	Görög és római istenek	
	A zsidó monoteizmus	

		Topográfia: Olümpia, Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina
A kereszténység kezdete	Jézus tanításai	Fogalmak: Zsidó vallás, Jahve, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat, próféta, Messiás, keresztény vallás, kereszttség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat Személyek: Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat Topográfia: Jeruzsálem, Palesztina, Betlehem
	A páli fordulat	
	Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban	
	A Szentháromság-tan	
TÉMAKÖR: Hódító birodalmak		TÉMAKÖR óraszám 8 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	A nomád életmód, harcmódor és államszervezés	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox Személyek: Attila, Justinianus, Nagy Károly, I. Ottó Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Frank Birodalom, Német-római Császárság
	A népvándorlás	
	A Hun Birodalom	
	Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása	
	Róma örökösei Európa térképén	
Az Arab Birodalom és az iszlám	Mohamed tanításai és a Korán	Fogalmak: iszlám, Korán, kalifa Személyek: Mohamed, Nagy Károly Kronológia: 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata Topográfia: Mekka, Poitiers
	Az iszlám kultúra jellegzetességei	
	Az Arab Birodalom és az arab hódítás	
	Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc	
TÉMAKÖR: A középkori Európa		TÉMAKÖR

		óraszám 25 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A parasztság világa	A hierarchikus világgép	Fogalmak: feudalizmus, uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot Személyek: Dózsa György Kronológia: 476–1492 a középkor Topográfia: 1347 a nagy pestisjárvány, 1514
	Az uradalom	
	A jobbágyok kötelességei és jogai	
	Az önellátástól az árutermelésig	
	Éhínségek, járványok, felkelések	
Az egyházi rend	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer	Fogalmak: kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás Kronológia: 1054 az egyházszakadás Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország
	Az egyházszakadás és a 11. századi reform	
	A szerzetesség	
	Az eretnekség	
	Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek	
	Román és gótikus építészet – európai és magyar példák	
A nemesi rend	Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség)	Fogalmak: kiváltság, rend, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok Topográfia: Szentföld
	Lovagi eszmény és lovagi kultúra	
	A keresztes hadjáratok eszméje	
A polgárok világa	A középkori város és lakói	Fogalmak: kiváltság, rend, reneszánsz, polgár, céh Személyek: Leonardo da Vinci, Gutenberg Topográfia: levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat
	A város kiváltságai (magyar példák alapján)	
	A céhek	
	A helyi és távolsági kereskedelem	
	A reneszánsz építészet (európai és magyar példák)	

TÉMAKÖR: A magyar nép eredete és az Árpád-kor		TÉMAKÖR óraszám 40 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Magyar őstörténet és honfoglalás	Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a néprajz és a genetika eredményei	Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek Személyek: Álmos, Árpád Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma
	A magyar törzsszövetség az Etelközben	
	A honfoglalás okai és menete	
	A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor	
Az államalapítás	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége	Fogalmak: vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kettős kereszt Személyek: az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre Kronológia: 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása Topográfia: Esztergom, Székesfehérvár
	A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet	
	Az egyházszervezés	
A magyar állam megszilárdulása az Árpád-korban	Szent László, az országépítő	Fogalmak: <u>kancellária</u> , <u>szászok</u> , <u>kunok</u> , <u>tatárok/mongolok</u> Személyek: I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit Kronológia: 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás
	Könyves Kálmán törvénykezési reformjai	
	A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása	
	II. András kora: az átalakuló társadalom	
	Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla	
Az Árpádok európai kapcsolatai		

		Topográfia: Buda, Muhi, Erdély, Horvátország
TÉMAKÖR: A középkori Magyar Királyság fénykora		TÉMAKÖR óraszám 33 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Az Anjouk	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása, 1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok
	A visegrádi királytalálkozó	
	Az 1351-es törvények	
	Nagy Lajos hadjáratai	
A török fenyegetés árnyékában	Az Oszmán Birodalom	Fogalmak: kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár Személyek: Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János Kronológia: 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal Topográfia: osztrák tartományok, Oszmán Birodalom, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár
	Török hódítás a Balkánon	
	Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély	
	Hunyadi János, a politikus és hadvezér	
	Hunyadi János törökellenes harcai	
Hunyadi Mátyás	Mátyás útja a trónig	Fogalmak: rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina
	A központosított királyi hatalom	

	Jövedelmek és kiadások	Személyek: I. (Hunyadi) Mátyás Kronológia: 1458–90 Topográfia: Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom, osztrák tartományok
	Birodalomépítő tervek	
	Aktív védelem a török ellen	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	Honfoglalás kori leletek	Fogalmak: Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika
	A Szent Korona	
	Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok	
	Magyar geszták, krónikák és szentek legendái	

Történelem

10. ÉVFOLYAM

HETI ÓRASZÁM: 3

ÉVES ÓRASZÁM: 108

évi kettő, mélységelvű feldolgozású téma: **Magyarország újranépesülése és újranépesítése**

Az ipari forradalom hullámai

Témakör: A kora újkor		TÉMAKÖR óraszám 20 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A földrajzi felfedezések	A portugál és spanyol felfedezések.	Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán; Habsburg-dinasztia, V. Károly, XIV. Lajos Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, Topográfia: Spanyolország, India, London Párizs/Versailles,
	A korai gyarmatosítás és következményei.	
	A világkereskedelem kialakulása.	
	Az abszolutizmus	
A korai kapitalizmus	Az árforradalom	Fogalmak infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbság,
	A manufaktúrák	
	Bankok és tőzsdék.	
	Az európai munkamegosztás és következményei	
Reformáció Európában és Magyarországon	A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye).	Fogalmak: reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, Kronológia: 1517 a reformáció kezdete Személyek: Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár,
	Luther és Kálvin fellépése.	
	A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése.	
	A reformáció eredményei Magyarországon.	
„Hitviták tüzeiben”	Vallási konfliktusok Európában.	Fogalmak unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk.
	Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben:	
	A magyar protestáns és katolikus iskolák.	

	A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.	<u>Személyek:</u> Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Loyolai (Szent) Ignác, <u>Kronológia</u> 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék <u>Topográfia</u> Sárospatak
--	--	---

TÉMAKÖR: A török hódoltság kora Magyarországon		TÉMAKÖR óraszám 16 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Az ország három részre szakadása	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás.	<u>Fogalmak:</u> rendi országgyűlés <u>Személyek:</u> I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős) <u>Kronológia:</u> 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste <u>Topográfia:</u> Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Hódoltság
	Az ország három részre szakadása.	
	A várháborúk és az új végvárrendszer	
A két magyar állam	A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok.	<u>Fogalmak:</u> hajdúszabadság <u>Személyek:</u> Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér) <u>Topográfia:</u> Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.
	Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	Magyarország az európai munkamegosztásban.	<u>Személyek:</u> I. Lipót, Savoyai Jenő. <u>Kronológia:</u> 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke.
	Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása.	
	A török kiűzése	
TÉMAKÖR: A felvilágosodás kora		TÉMAKÖR óraszám

		12 óra
TÉMA	ALTEMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A felvilágosodás	Tapasztalat és értelem – a felvilágosodás új világképe.	Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith,
	A felvilágosodás államelméletei.	
	A szabad verseny elmélete.	
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	A parlamentáris rendszer: parlament és kormány.	Fogalmak: alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, census, általános_választójog, Személyek: George Washington Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok,
	Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	
A francia forradalom és hatása	A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata.	Fogalmak: forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. Személyek: Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. Kronológia: 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. Topográfia: Párizs, Oroszország, Waterloo.
	A jakobinus diktatúra.	
	Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	
TÉMAKÖR: Magyarország a 18. században		TÉMAKÖR óraszám 16 óra

TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A Rákóczi-szabadságharc	Magyarország a Habsburg Birodalomban.	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia Személyek: : II. Rákóczi Ferenc Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke
	A szabadságharc okai és céljai.	
	A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai.	
	A szatmári béke kompromisszuma	
Magyarország újranepezülése és újranepezítése	A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés.	Topográfia: Temesvár, Határőrvidék
	többynelvű és többvallású ország.	
	Gazdaság és életmód.	
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	A Pragmatica Sanctio.	Fogalmak: felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet Személyek: Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Poroszország
	A felvilágosult abszolutizmus céljai	
	Mária Terézia: együttműködés és reform.	
	II. József reformpolitikája és kudarca.	
TÉMAKÖR: Az új eszmék és az iparosodás kora		TÉMAKÖR óraszám 12 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság.	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform
	Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam.	
	Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	
Az ipari forradalom hullámai	Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat.	Fogalmak: ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció.
	A közlekedés forradalma.	
	A második hullám: elektronika és vegyipar.	

	A gyár és a futószalag. Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York
TÉMAKÖR: A reformkor		TÉMAKÖR óraszám 20 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A politikai élet szinterei	A Habsburg Birodalom és Magyarország. A rendi országgyűlés és a megyerendszer. A reformkori Pest-Buda. A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	Fogalmak: : alsó- és felsőtábla, Személyek: Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése Topográfia: Pest-Buda.
A reformkor fő kérdései	A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. A jobbágycsőrdés: örökvtálság, kárpótlás. A polgári alkotmányosság kérdése. Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	Fogalmak: érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökvtálság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kőlcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Kronológia: 1844 törvény a magyar államnyelvről.
TÉMAKÖR: A forradalom és a szabadságharc		TÉMAKÖR óraszám 12 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A forradalom céljai és eredményei	Az európai forradalmi hullám és március 15. Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. A Batthyány-kormány tevékenysége.	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképvtseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, Topográfia:

A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	Harc a dinasztával és a vele szövethető nemzetiségekkel	Fogalmak: honvédség, Függetlenségi nyilatkozat.
	A tavaszi hadjárat.	Személyek: ; Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau.
	A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére	Kronológia: 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése.
	A szabadságharc leverése és a megtorlás.	Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.

D/ ÉLŐ IDEGEN NYELV – ANGOL/NÉMET

Célok és feladatok

- A nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése.
- A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.
- A valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése.
- Az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái:

- Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására.
- A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére.
- A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák:

- A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg.
- Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg.
- Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák:

- A tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa.
- Lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák:

- A tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni.

- A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelv gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek.
- Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák:

- A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata.
- A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:

- A tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek.
- A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák:

- Valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg.
- Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

9-10. évfolyam

9. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	<ul style="list-style-type: none"> - acquaintances, family relations, extended family, - social relations
Personal topics: LIFESTYLE	<ul style="list-style-type: none"> - hobbies, freetime activities - doing chores
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	<ul style="list-style-type: none"> - social relations, relationships - clothes and fashion, accessories
ENVIROMENT AND NATURE	<ul style="list-style-type: none"> - immediate environment - parts of the house/flat - furnishings - appliances
SCHOOL AND EDUCATION	<ul style="list-style-type: none"> - school staff - parts of school buildings - objects used for studying in and outside school - school subjects
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	<ul style="list-style-type: none"> - cultural events - ways of entertainment - hobbies, entertainment, freetime activities - sports
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	<ul style="list-style-type: none"> - favourite subject - favourite book, film, music
CURRENT TOPICS	-
SCIENCE AND TECHNOLOGY	<ul style="list-style-type: none"> - basic objects used by everyday people - household gadgets - using technology in everyday life
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	

NYELVI ELEMELK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - 'to be' létige; - Present Simple; - Present Continuous
modalitás	- <i>can / can't</i>
mennyiségi viszonyok	- egyes és többes szám;

	<ul style="list-style-type: none"> - számok, sorszámok; - megszámlálható főnevek; - megszámlálhatatlan főnevek
térbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - prepozíciók, - helyhatározók, - képleírás kifejezései (<i>here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad</i>)
időbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - gyakoriság (<i>How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day</i>); - időpontok/dátumok (<i>in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.</i>)
szövegösszetartó eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - mutató névmások (<i>this, that, these, those</i>); - kötőszavak (<i>and, or, but, because</i>), - személyes névmások; - 'some/any'; - határozatlan névmások (<i>somebody, anybody, nobody, everybody</i>)
birtoklás kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - genitive 's' (<i>Joe's brother..., Whose...?</i>)

Angol nyelv - 10. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	<ul style="list-style-type: none"> - extended family, - family celebrations
Personal topics: LIFESTYLE	<ul style="list-style-type: none"> - eating healthy, - keeping fit
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	<ul style="list-style-type: none"> - friends, - famous people
ENVIROMENT AND NATURE	<ul style="list-style-type: none"> - wider environment: city/town/village/countryside - nature - animals, plants - weather and climate, seasons

SCHOOL AND EDUCATION	- school celebrations, holidays
HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM	- tourists, tour guides - types of accommodation - destinations, sights - monuments, exhibits - means of transport - sightseeing, city tour
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	- cultural institutions - restaurants, hotels - national and international attractions/sights - services - giving directions - giving information
INTERCULTURAL TOPICS	- customs and traditions in the different countries - people and culture, traditions, typical landmarks
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	- favourite writer / poet - favourite country
CURRENT TOPICS	- hazai és nemzetközi hírek
SCIENCE AND TECHNOLOGY	- using technology for studying - mobile phones, computer, internet
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	- 'to be' létige; - Present Perfect Simple
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	- 'to be' létige (Past Tense); Past Simple
cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben	- 'going to' - Future Simple
modalitás	- 'must' segédige; - 'could', - 'should/shouldn't' - 'mustn't' - 'can', 'could', 'be able to'
múltbeli szokások kifejezése	- <i>used to / would</i>

feltételeesség kifejezése	- <i>if</i>
mennyiségi viszonyok	- <i>'all', 'both', 'none', 'neither', 'every', 'each', 'enough', 'too', 'quite'</i>
minőségi viszonyok kifejezése	- rövid melléknevek fokozása - rendhagyó melléknevek fokozása - hosszabb melléknevek fokozása - összehasonlítás
térbeli viszonyok	- prepozíciók, - helyhatározók, - képleírás kifejezései (<i>here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad</i>)
időbeli viszonyok	- <i>'already', 'yet', 'just'</i> - időtartam: <i>How long?</i> - időpont meghatározása (<i>soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter</i>)
logikai viszonyok	- célhatározás kifejezése
szövegösszetartó eszközök	- kötőszavak
birtoklás kifejezése múlt időben, jövő időben	- genitive 's' (Joe's brother..., Whose...?)

Német nyelv - 9. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	<ul style="list-style-type: none"> - Bekannte - Familienmitglieder - Freunde
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	<ul style="list-style-type: none"> - Tagesablauf - tägliche Aufgaben - Krankheiten - zum Arzt gehen - Sportarten, Sportereignisse - Kleider und Accessoires
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none"> - Feste - Schul- und Familienfeiern
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none"> - Natur <ul style="list-style-type: none"> o Haustiere halten - Zuhause <ul style="list-style-type: none"> o Teile des Hauses/der Wohnung o Einrichtung - Städte - geografische Orte - Wetter und Klima, Jahreszeiten
SCHULE UND AUSBILDUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in der Schule - Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule - verschiedene Wege des Lernens
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none"> - Reiseziele - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen im Ausland - Reisedokumente - Verkehrsmittel - Gegenstände beim Reisen, Unterlagen - Eintrittskarten, Prospekte - Vorbereitung und Planung einer Reise - Stadtrundfahrt Stadtführung
Öffentliches Leben, Unterhaltung	<ul style="list-style-type: none"> - berühmte Orte im In- und Ausland - Wegbeschreibung - Auskunft - Freizeitaktivitäten
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachlernstrategien - Sprachen

	- standardhoz közelítő kiejtés használata
Interkulturelle und landeskundliche Themen	- regionale Sprache - Sehenswürdigkeiten - Küche
Fächerübergreifende Themen und Situationen	-

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	- <i>haben, sein</i> , - Konjugation - Präsens mit Vokalwechsel - trennbare Verben
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	- Perfekt - Präteritum (csak: haben, sein)
személytelenség	- <i>Es ist warm. Es schneit.</i>
modalitás	- módbeli segédigék jelen időben
mennyiségi viszonyok	- egyes szám, többes szám - számok
térbeli viszonyok	- Präpositionen
időbeli viszonyok	- Uhrzeit, Datum (in, um, am, wann?)
szövegösszetartó eszközök	- und/oder/aber/denn - das
névmások szövegben betöltött funkcionális használata:	- mutató névmás (<i>dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe</i>),
birtoklás kifejezése	- Possessivpronomen - <i>haben</i>
vonzatos igék	

Német nyelv – 10. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	- größerer Familienkreis - soziale Beziehungen - berühmte Personen - Vorbilder - Zukunftspläne

Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	<ul style="list-style-type: none"> - Gewohnheiten - gesunde Ernährung - Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants) - fit bleiben - grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben - Feste, Schul- und Familienfeiern - Sportarten, Sportereignisse - häufige Krankheiten und Verletzungen - medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none"> - positive und negative Charakterzüge - Frauenrolle-Männerrolle - Feste, Schul- und Familienfeiern - Kleider und Mode
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none"> - Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes - Weltall, die Erde - Wetter und Klima, Jahreszeiten
SCHULE UND AUSBILDUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse - Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens - Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule - Gemeinschaftsprogramme - Ziele mit dem Sprachenlernen - verschiedene Wege des Lernens
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none"> - Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal - Unterkunftsmöglichkeiten, - Reiseziele, - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen in Ungarn und im Ausland - Denkmäler, Ausstellungen - Reisedokumente, Unterlagen - Verkehrsmittel - Gegenstände beim Reisen - Eintrittskarten, Prospekte - und Planung einer Reise

	<ul style="list-style-type: none"> - Stadtrundfahrt, Stadtführung
ÖFFENTLICHES UNTERHALTUNG	LEBEN, <ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in sozialen Institutionen - kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels - Auskunft geben - kulturelle Veranstaltungen: Konzerte, Sport - Unterhaltungsmöglichkeiten - Dienstleistungen - Freizeitaktivitäten - Hobbys - Kunst und kulturelle Ereignisse - Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
BEZÜGE ZUR ZIELSPRACHE UND ZUM SPRACHENLERNEN	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachkönnen und Sprachkenntnisse - Sprachlernstrategien - Sprachen - autonomes Lernen,
INTERKULTURELLE LANDESKUNDLICHE THEMEN	UND <ul style="list-style-type: none"> - Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur - Küche - Kunst, Geschichte
FÄCHERÜBERGREIFENDE UND SITUATIONEN	THEMEN <ul style="list-style-type: none"> - berühmte Personen - Vorbilder
AKTUELLE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle Nachrichten (langsam gesprochen)
WISSENSCHAFT UND KOMMUNIKATION	TECHNIK, <ul style="list-style-type: none"> - Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet - Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit - Internet, soziale Netzwerke
WISSENSERWERB, WISSENSVERMITTLUNG	

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK

cselekvés, történet, létezés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - Präsens - haben, sein, - Konjugation - Präsens mit Vokalwechsel, - trennbare Verben - <i>sich-Verben</i>
---	---

cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	- Präteritum - Perfekt
cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben	- <i>Futur</i>
személytelenség	- <i>Es ist warm. Es schneit.</i>
modalitás	- módbeli segédigék Präteritumban - <i>Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.</i>
vonzatos igék	- <i>Ich denke viel an den Sommer</i>
névmási határozószók	- <i>Woran denkst du viel? Ich denke daran, ...</i>
főnévként használt melléknév	- <i>der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter</i>
melléknévi igenév	-
műveltetés	- lassen (<i>Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.</i>)
szenvedő szerkezet jelen és múlt időben	- <i>Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.</i>
zu + Inf. szerkezet	- <i>Es ist schön, hier zu sein.</i>
mellékmondatok	- alanyi mellékmondat (<i>Es freut mich, dass du hier bist.</i>), - tárgyi mellékmondat (<i>Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.</i>), - helyhatározói mellékmondat (<i>Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.</i>), - időhatározói mellékmondat egyidejűségre (<i>Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.</i>) - okhatározói mellékmondat (<i>Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.</i>), - célhatározói mellékmondat (<i>Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.</i>), - vonatkozó mellékmondat (<i>Ich mag dieses Lied, das du singst.</i>)
feltételelesség kifejezése	- Jelen időben - <i>Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.</i>

	- módbeli segédigék feltételes módban (<i>könnte</i>)
mennyiségi viszonyok	- határozatlan mennyiség (<i>alles, viel, wenig, nichts</i>) - határozott mennyiség (<i>eine Portion Pommes</i>)
minőségi viszonyok kifejezése	- Adjektívdeklináció (<i>Das ist eine leichte Aufgabe.</i>) - <i>Was für ein? Welcher?</i> - <i>Ich finde den roten Rock modisch.</i>
térbeli viszonyok	
időbeli viszonyok	- gyakoriság (<i>Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, monatlich, wöchentlich</i>)
szövegösszetartó eszközök	- Nebensatz (KATI- szórend)
birtoklás kifejezése múlt időben, jövő időben	- Possessivpronomen - <i>haben</i>

E/ DIGITÁLIS KULTÚRA

9. évfolyam heti 1 óra össz óra: 36

TÉMAKÖR: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

ÓRASZÁM: 36 óra

Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata

Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója

A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései

A problémamegoldáshoz tartozó algoritmusok megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése

Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata

Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata

Szekvencia, elágazások és ciklusok

Példák típusalgoritmus használatára

A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben

Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok

Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása

A program megtervezése, kódolása, tesztelése

Az objektumorientált szemlélet megalapozása

Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

Egy formális programozási nyelv megismerése közösen megoldott egyszerű példákon keresztül

Típusok, változók és vezérlőszerkezetek (szekvencia, elágazás, ciklus) tudatos választását igénylő feladatok önálló megoldása, a választás indoklása

Programozási feladatok megoldása során algoritmusok megismerése, leírása és kódolása

Az algoritmusok és az adatszerkezetek kapcsolatának használatát igénylő programozási feladatok megoldása, a választás indoklása

Konkrét programozási feladathoz kapcsolódó algoritmusok leírása egy lehetséges módszerrel

Feladat megoldása során a fejlesztői környezet lehetőségeinek használata (pl. tesztelés)

Feladatmegoldás strukturálatlan algoritmussal és függvények, eljárások használatával

Olyan problémák közös megoldása, amelyek során a függvények, eljárások paraméterezése a paraméterátadás különböző típusainak alkalmazását igényli

Egy saját vagy más által készített program tesztelése

Adott feladathoz készült különböző megoldások közös megbeszélése

10. évfolyam heti 2 óra össz óra: 72

Témakör neve	óraszám
Információs társadalom, e-Világ	3
Mobiltechnológiai ismeretek	4
Szövegszerkesztés	11
Számítógépes grafika	10
Multimédiás dokumentumok készítése	4
Online kommunikáció	3
Publikálás a világhálón	14
Táblázatkezelés	12
Adatbázis-kezelés	5
A digitális eszközök használata	6
összesen	72

Információs társadalom, e-Világ**3 óra**

- Az információ megjelenési formái, jellemzői
- Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai
- A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai
- Személyhez köthető információk és azok védelme
- Az állampolgári jogok és kötelességek online gyakorlása, például bejelentkezés egészségügyi vizsgálatra vagy közérdekű adatok keresése
- Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése, valamint az ezeket megelőző vagy ezekre reagáló biztonságot szavatoló beállítások megismerése, használata
- Személyes adatok kérésének, rögzítésének megfigyelése a közösségi portálokon, a keresőmotorok használatában
- Az adatok és az online identitás védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása, például a közösségi oldalakon elérhető személyes adatok keresése, korlátozása és törlése
- Érdeklődési körnek, tanulmányoknak megfelelő információk keresése valamelyik keresőmotorban, és a találatok hatékony szűrése
- Iskolai környezetnek megfelelő e-szolgáltatások használata

Mobiltechnológiai ismeretek**4 óra**

A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete

Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása

Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata

Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

Tanulást segítő mobilalkalmazás választása, telepítése, eltávolítása
 Tantárgyi mobilalkalmazás indítása, használata, beállítása, paraméterek módosítása
 Projektfeladatok megoldása során a csapaton belüli kommunikáció megvalósítása
 mobileszközökkel

Szövegszerkesztés:

11 óra

Tipográfiai ismeretek

Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése

Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából. Körlevél készítése

Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása

Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok

Formanyomtatványok, sablonok alkalmazása, például iratminta, kérdőív készítése

Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése

Körlevél – például értesítők, meghívók – készítése

Adott nyersszöveg felhasználásával hosszú dokumentum formázása (például tartalomjegyzék, lábjegyzet beillesztése, hasábok, szakaszonként eltérő laptájolás, élőfej, élőláb kialakítása), az információforrások szabályos megnevezése, hivatkozása

Más tantárgyakhoz kapcsolódó tanulmány vagy beszámoló készítése projektmunka keretében

Számítógépes grafika:

10 óra

Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése

A rastergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység

Rastergrafikus rajzolóprogram használata

Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás

Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján

Rastergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete

Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk

Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata

Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap

Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján

Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése

Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés

Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás

Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek

Raster- és vektorgrafikus ábrák konverziója

Elemi műveletek 3D-s modellel

Más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában kép, hang és video önálló rögzítése és tárolása digitális eszközökkel

A tárolt multimédiás elemek társakkal történő megosztása és feldolgozása

Digitális képek képkorrekciója, amely a további alkalmazáshoz vagy feldolgozáshoz szükséges

Bittérképes rajzolóprogrammal ábrák készítése más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában

Más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában ábrakészítés bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő program vektorgrafikus rajzeszközeivel

Logók, piktogramok készítése geometrikus alakzatokból vektorgrafikus szerkesztőprogram használatával

Az elkészített vektorgrafikus ábrák átalakítása görbék, csomópontok módosításával, transzformációk végrehajtásával

Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése

Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója egy adott felhasználás igényeinek megfelelően

Egyszerű 3D-s alakzat létrehozása, meglévő 3D-s alakzat elemi módosítása

Multimédiás dokumentumok készítése

4 óra

Multimédia állományok manipulálása

Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása

Más tantárgyak projektfadatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

Multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítése – például szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal – és manipulálása

Adott probléma megoldásához az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása, például kép, videorészlet beszurása a bemutatóba

Más tantárgyak projektfadatainak megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztása. A projektfeladat bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

Online kommunikáció:

4 óra

Az online kommunikáció jellemzői

Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során

Az online közösségek szerepe, működése

Elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek és alkalmazások használata

Online közösségekben folytatott kommunikáció során a kialakult viselkedési kultúra és szokások, szerepelvárások használata

A hálózati, közösségi portálok identitáskérdésének összetettebb kezelése, elemzése

Az adatok védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása

Fogyatékkal élők közötti kommunikációhoz kiegészítő lehetőségek beállítása

Tematikus és kulcsszavas információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása például technikai, szaktudományos és szépirodalmi területen

A találati lista szűkítése, bővítése és szűrése, valamint hitelességének ellenőrzése

Publikálás a világhálón:

14 óra

Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata

Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete

Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége

Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok

Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai

Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben

Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel

Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához

Összetett webdokumentum készítése

Webes publikálásra szánt szöveges és képi információk előkészítése a tanuló érdeklődésének megfelelően választott témában

Saját weboldal készítése webes tartalomkezelő rendszerben a tanuló érdeklődésének megfelelően választott témában

Stílusokra épülő weboldalak szerkezetének közös elemzése

Stíluslapot használó weboldal kinézetének módosítása a stíluslap cseréjével

Az iskolai élethez vagy más tantárgyakhoz kapcsolódó, részletes feladatleírásnak megfelelő weboldal szerkezetének kialakítása kész stílusok felhasználásával

Elkészített weblap internetes publikálása

A tanuló érdeklődésének megfelelő, több weblapot tartalmazó dokumentum önálló elkészítése tanári segítséggel, kész stílusok alkalmazásával

Választott témához kapcsolódó webes dokumentum elkészítése és publikálása csoportmunkában, kapott stílusok alkalmazásával, illetve azok részleges módosításával

Táblázatkezelés:

12 óra

Adatok táblázatos elrendezése

Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása

Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása

Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése

Cellahivatkozások használata

Függvények használata, paraméterezése

Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése

Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével

Diagram létrehozása, szerkesztése

Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból

Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással

A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy elterjedt táblázatkezelő programban

Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése

Egy feladat megoldásának kipróbálása többféle táblázatkezelő programban és online felületen

Egy-egy adatsorból többféle diagram készítése, az adatok megtévesztő ábrázolásának felismerése

Más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben az adatok feldolgozása táblázatkezelő program segítségével és következtetések levonása az eredményekből

Adatbázis-kezelés:

5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

Strukturált adattárolás

Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai

Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése

Szűrési feltételek megadása

Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés

Adatok lekérdezése, szűrése és nyomtatása közérdekű adatbázisokból, például menetrendekből, kulturális műsorokból, védett természeti értékekből

A hozzáférési jogosultságok elemzése az adatbázisokban, például az iskolai elektronikus naplóban, digitális könyvtárban, online enciklopédiában

Az adatbázisokra épülő online szolgáltatások, például az e-kereskedelem lehetőségeinek kipróbálása, vita azok biztonságos használatának lehetőségeiről

A biztonsági beállítások lehetőségeinek elemzése, azok hatása, majd vizsgálata a különböző közösségi médiumok mint online adatbázisok esetén

A digitális eszközök használata:

6 óra

Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése

Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése

A digitális eszközök főbb egységei

Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei

Operációs rendszer segédprogramjai

Állomány- és mappatömörítés

Digitális kártevők elleni védekezés

Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés

Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában

Állományok kezelése és megosztása a felhőben

Projektfeladathoz szükséges digitális eszközök kiválasztása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása mind szoftveres, mind hardveres szempontból

A digitális eszközök biztonságos használatához szükséges lépések megtétele, az eszköz szoftveres karbantartása, vírusvédelme

Az együttműködéshez szükséges állományok megosztása számítógépes hálózat segítségével

F/ MŰVÉSZETEK – ÉNEK-ZENE

A kilencedik évfolyamon a zenei nevelés célja a nemzeti és az európai azonosságtudat erősítése, a hagyományos és a mai kulturális értékek megismertetése, a tudás gazdagítása a zeneművészet eszközeivel. Cél továbbá, hogy a műalkotások által közvetített magatartásminták segítsék a nemzethez, közösséghez való viszony elmélyítését és járuljanak hozzá a tanulók személyiségfejlődéséhez, szocializációjához, mely egyúttal egy közösség fennmaradásának biztosítója is.

Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörökön belül megjelenő fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik. Ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

A Kerettanterv témakörei:

1. Zeneművek /Énekes anyag
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag
3. Komplex készségfejlesztés.

A zenei anyanyelv ápolásának továbbra is fontos szerepet kell betöltenie, hiszen egy nép múltjának legnemesebb értékei őrződnek meg benne: érzelmi tartás, kedélyvilág, vérmérséklet, temperamentum. Mindez a „*népdalaink világa*” fejezetben átélhető a tanulók számára. A dalanyag igazodik életkori sajátosságaikhoz, átélhető élethelyzetekhez, a „*mindenre van hangja*” kódályi megállapításhoz.

Az előadói készség gazdagítása - a kifejezőkészség, tiszta intonáció, a stílusnak megfelelő előadásmód, a közösségi zenélés kiemelten fontos eleme, melynek színvonala a tanár igényességén múlik. Legmagasabb szintje a kóruséneklésben testesül meg.

A zenehallgatási anyag válogatásánál az életszerűség a fő szempont: a zeneművek e két évfolyamon a tanulók tanulmányaihoz és mindennapjaihoz kapcsolódnak. A 10. évfolyamon a korábban hallgatott zeneművek történelmi szemléletmóddal összegződnek, és a tanulók megismerkednek a hallgatott zenék kulturális környezetével is. Folyamatos feladat a zeneművek műfajának megnevezése, értelmezése.

A tanár megismertethet diákjaival „kedvenc” dalokat, figyelmet fordít a 20. századi népies műdalokra, illetve a zenei rétegműfajok napjainkban folyamatosan változó jelenségeire is. Ezek sajátos értékrendet képviselnek, társadalmi szerepek szerint formálódnak. A kialakult évezredek értékrendjéhez képest gyakran változó normák miatt a tanár csak naprakész ismerettel tudja az ízlésformálás eszközeként alkalmazni. Ezt a rendelkezésére álló szabad órásválasztásban teheti meg.

Az énekelt zeneművek igényes megszólaltatásához, a zenehallgatási anyag elmélyült befogadásához és a zeneművekkel kapcsolatos gondolatok megfogalmazásához, valamint a kreatív zenei megnyilvánulásokhoz továbbra is fontos a készségfejlesztés. A korábbi évfolyamokon *Ritmikai fejlesztés*, *Hallásfejlesztés és Zenei írás-olvasás* elnevezésű témakörök a középiskolában *Komplex készségfejlesztés* elnevezéssel folytatódnak.

Az ének-zene tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében. Ebben az ének-zenére különösen fontos szerep hárul. Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérezés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanulásához is pozitívan járul hozzá.

A kommunikációs kompetenciák: Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció. A kommunikációs készségek mélyüléséhez kapcsolódik a zeneművek elemzése, amely által a tanuló saját szavaival képes leírni a zenei folyamatokat, megérti a tágabb összefüggéseket, a zene funkcióját és kapcsolatát azzal a világgal, amelyben létrejött, illetve azzal a világgal, melyben aktuálisan hatást gyakorol. A tanuló így megismeri a zene mindennapi funkcióját és megtanulja értelmezni a zene médiában történő használatát is.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára. A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van véleményének, gondolatainak kinyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is. Ezen kívül különböző kultúrák zenéjével való ismerkedés és azok társadalmi funkciójának megértése hozzájárul a komplex látásmód kifejlődéséhez.

A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

A 9 -10. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 68 óra

TÉMAKÖR: Zeneművek/ Énekes anyag**JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra****Népdalaink világa***Szerelem*

Azt gondoltam, eső esik; Akkor szép az erdő; Bujdosik az árva madár; De sok eső, de sok sár; Hej, rozmaring, rozmaring; Körösfői kertek alatt; Nem úgy van most, mint volt régen; Nézd meg, lányom; Szerelem, szerelem; Szeress egyet, s legyen szép; Szivárvány havasán; Én is voltam, mikor voltam; Hej, révész, révész

Életképek

Annyi nekem az irigyem; Eddig vendég; Éljen a barátság; Én az éjjel nem aludtam; Hej, igazítsad; Irgyeim sokan vannak; Vígán, vígan

Ünnepek

Sok számos esztendőket; Paradicsom mezejibe; Víg volt nekem az esztendő; Szent János áldása; Üdvözlégy, Szent László király; Sok Zsuzsanna napokat

Műzenei szemelvények, és más népek dalai

Szeikilosz sírverse; Splendor Paternae gloriae (Atyának fénye, fénysugár); John of Fornsete: Nyár-kánon (Vaskó Andor ford.); Ófrancia kánon: Jertek, jertek, nosza, járjunk táncot!; Farkas Ferenc: Hajnalnóta; W. Byrd: Tavasz – kánon; Ismeretlen szerző: Kék ibolyácska; Budát, ó Hunnia, az török rabolja; Balassi Bálint: Bocsásd meg úristen – protestáns népének; J. Haydn: Erdő mélyén – kánon; W. A. Mozart: Jöjj, drága május; Franz Schubert: A hársfa; Kodály Zoltán: Mikoron Dávid (Psalmus Hungaricus); Old Black Joe- spirituálé; Oh happy day; Ég a város – angol kánon

ISMERETEK

- A zsoltár típusú dallamok jellemzői
- Ugrós és csárdás tánc típusok
- Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban
- Zenei nyelvjáráások, dialektusok jelentése a népzeneben
- A tanult dalok kulturális közegének megismerése
- Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése

- Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése?
- A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése
- A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése.

FOGALMAK

Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés
- A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál
- Éneklés az iskolai kórusban
- Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projekteknél
- Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban
- A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésű részben javasoltak alkalmazása

TÉMAKÖR: Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

Szerelem, barátság

Azt gondoltam, eső esik; Repülj madár – Sebestyén Márta, Muzsikás Együttes; Orlando di Lasso: Zsoldos szerenád; W. A. Mozart: Don Giovanni - részletek- I. felvonás 8. és 9. jelenet; Beethoven: F-dúr románc; Liszt Ferenc: Szerelmi álmok; G. Bizet: Carmen – Habanera; G. Puccini: R. Wagner: Nürnbergi Mesterdalnokok I. jelenet; Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára – részletek; Ne menj el

Zeneművek és a történelem

J. S. Bach: Máté passió – részlet

F. Chopin: Forradalmi etűd

R. Schumann –H. Heine: Két gránátos

Kodály Zoltán: Hány János – Felszántom a császár udvarát; Ének Szent István királyhoz

A. Dvořák: Új világ szimfónia – részletek

D. Sosztakovics: VII. szimfónia – részletek

A. Honegger: Jeanne d'Arc a máglyán - részletek

Zeneművek és az irodalom

F. Schubert – J. W. Goethe: Margit a rokkánál
 S. Prokofjev: Rómeó és Júlia – lovagok tánca
 Carl Orff: Carmina Burana – In taberna
 Kocsár Miklós – Nagy László: Csodafiú - szarvas
 Kodály Zoltán- Weöres Sándor: Öregek

Életképek

Ugrós és csárdás dallamok – válogatás revival népzenei felvételekből
 J. S. Bach: D-dúr szvit – Gavotte, Menüett
 Joseph Haydn: Évszakok – Szüreti kórus
 L. van Beethoven: IX. szimfónia – IV.tétel
 Johann Strauss: Éljen a magyar - polka
 Kodály Zoltán: Galántai táncok -részletek
 Cl. Debussy: A tenger – részlet, az 1. vázlat
 I. Stravinsky: Tűzmadár – részlet, a mű kezdete
 G. Gershwin: Egy amerikai Párizsban -részlet
 Bartók: Béla: Cantata Profana - részletek
 Farkas Ferenc: Furfangos diákok - részlet
 Karai József: Estéli nótázás

Régi muzsika kertje

Szeikilosz sírverse
 Missa de Angelis – Kyrie
 Dufay: L’homme arme mise - Kyrie
 G. P. Palestrina: Sicut cervus
 Mozart: Esz-dúr zongoraverseny K. 271 "Jeunehomme" II. tétel - részlet

Szemelvények a magyar zenetörténetből

Esterházy Pál: Harmonia caelestis – részletek

Liszt Ferenc: Esz-dúr zongoraverseny – I. tétel

Erkel Ferenc: Bánk bán –Keserű bordal, Hazám, hazám, Isten jókedvében teremtett.....

Bartók Béla: Concerto – II. tétel, Párok játéka

Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus- részletek

Szokolay Sándor: Ima, rontás ellen

Kurtág György: Játékok – részletek

Ligeti György: Hungarian rock

ISMERETEK

- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása
- A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban
- Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése
- A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva
- A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása
- Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése
- Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége
- Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között
- A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása

FOGALMAK

Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, duett, motetta, etűd, hangfűrt.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Részvétel hangversenyeken
- Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán
- Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához
- Zeneművek zenetörténeti rendszerezése

- Koncertfilm megtekintése
- Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről
- A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése
- Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről
- Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről
- Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával)
- Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata

TÉMAKÖR: Komplex készségfejlesztés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK

- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása
- A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete
- A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez
- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban
- A zenei formaérzék fejlesztése

FOGALMAK

Minden korábban szereplő fogalom.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával
- Ritmikai játékok
- Zenei kérdés, válasz rögtönzése
- Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése

- A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniák megfigyelésének és meghallásának gyakorlására.

G/ FÖLDRAJZ

A földrajztudomány a természeti és a társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait – a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve – mutatja be, ezáltal sajátos helyet foglal el, és összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat. Ezen interdiszciplináris sajátosság alapján válik a földrajz szintetizáló, a természeti és társadalmi-gazdasági jelenségeket és folyamatokat összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban feldolgozó tantárggyá. A tanítás során különös hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk mint egységes rendszer sérülékenységét, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

A földrajz az a tantárgy, amelyből a tanulók megismerhetik szűkebb és tágabb természeti, társadalmi-gazdasági környezetünk jellemzőit, a körülöttük zajló folyamatokat – melyeknek önmaguk is részesei –, továbbá ezek összefüggéseit, kölcsönhatásait, a környezetben való tájékozódást, a benne történő eligazodást segítő alapvető eszközöket és módszereket. A földrajz a természet- és társadalomföldrajz, valamint a regionális tudomány mellett számos földtudományágat képvisel a közoktatásban, integrálja a földtani, a légkörtani, a hidrológiai, a talajtani és a planetológiai-csillagászati tudást, valamint megjelenít gazdaságtudományi, szociológiai, demográfiai, etikai, néprajzi, politológiai ismereteket is.

Bolygónkról és annak természeti és társadalmi-gazdasági folyamatairól összegyűjtött, mind pontosabb és sokrétűbb ismereteink, egyre összetettebbé váló világunk komplex problémáinak megértésére csak a megújult szemléletű földrajzoktatás képes. Az oktatási hagyományok újragondolását teszi szükségessé az információforrások, illetve az általuk közvetített adatmennyiség rohamos növekedése is. Ezért napjaink földrajzoktatása szakít a leíró jellegű, szigorúan ismeretközlő hagyományokkal, és a hangsúlyt az információk tudatos keresésére, értelmezésére, az összefüggések feltárására, a megszerzett információk alkalmazását lehetővé tevő képességek kialakítására helyezi. Az élményszerű, a hétköznapi megfigyeléseken, tapasztalatokon és információgyűjtésen alapuló földrajztanítás nem pusztán leírja a jelenséget, hanem annak okait és következményeit is feltárja. Mindez a természeti-környezeti és a társadalmi-gazdasági folyamatokat szintetizálva, a jelen eseményein túlmutatva értékelésre, problémamegoldásra, jövőképzésre ösztönöz.

A földrajzoktatás a különböző geoszférákban zajló jelenségek, folyamatok természet- és társadalomtudományi szempontú vizsgálatával a komplexitást szem előtt tartó, szintetizáló gondolkodás kialakítására törekszik. Az önálló földrajzi ismeretszerzés és -feldolgozás, valamint a problémaorientált, elemző és értékelő gondolkodás fejlesztésével hozzájárul az információs társadalomra jellemző hír- és információáradatban történő eligazodáshoz, a felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakításához.

A földrajztanítás fontos feladata annak felismertetése és tudatosítása, hogy a környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás és cselekvés az élhető jövő, a fenntartható környezet záloga. A Föld tűrőképességét veszélyeztető problémák felismertetése, a már észlelhető és várható következmények beláttatása, a lehetséges megoldások keresése és

bemutatása döntő szerepet játszik a cselekvőképes, a környezetért felelősséggel tenni akaró magatartás kialakításában.

A korszerű, a tanulók érdeklődését felkelteni képes földrajzoktatás alig képzelhető el a térinformatikai, illetve infokommunikációs eszközök használata nélkül, ez pedig hozzájárul a tanulók digitális kompetenciájának fejlődéséhez, tudatos eszközhasználóvá válásukhoz.

Mindennapjainkat, életvitelünket, szokásainkat jelentősen átalakította és folyamatosan formálja a globalizáció. Ezért is fontos feladat, hogy a tanulók megértsék, hogyan válnak globális folyamatokká, jelenségekké az egyes regionális történések, és ez a folyamat hogyan befolyásolja mindennapi életünket. A globális világ nyújtotta lehetőségek mellett fontos a nemzeti és az európai önazonosság felvállalása és ezek értékeinek megőrzése. Hazánk nemzeti értékeinek és a globális világban betöltött szerepének megismertetésével a földrajzoktatás hozzájárul a szülőföldhöz és a magyarsághoz való kötődés kialakításához és elmélyítéséhez.

A térbeli társadalmi egyenlőtlenségek által kiváltott folyamatok földrajzi okainak és lehetséges természeti és társadalmi-gazdasági következményeinek bemutatása révén a földrajzoktatás hozzájárul az empátikus, problémamegoldó gondolkodás, illetve az érvek ütköztetésére épülő vitakultúra kialakulásához.

A földrajzoktatás a jelen folyamataira, történéseire és azok jövőbeli következményeire fókuszál, így hozzájárul az érdeklődés felkeltéséhez az aktuális, a körülöttünk zajló társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok megismerése, megértése, megvitatása, továbbá a logikus érveken alapuló véleménynyilvánítás iránt. Napjaink társadalomföldrajzi, vallásföldrajzi és etnikai földrajzi folyamatainak bemutatása révén a tantárgy hozzájárul a toleráns és etikus, egymás tiszteletét szem előtt tartó magatartás kialakulásához is.

A földrajz a helyi, regionális és globális gazdasági-pénzügyi folyamatok megismertetésével elősegíti a gazdasági élet eseményeiben eligazodó aktív, kreatív, rugalmas és vállalkozóképes állampolgári gondolkodás és szemléletmód kialakulását. Fontos feladatának tartja, hogy a mindennapi életben hasznosítható gazdasági és pénzügyi ismeretek bemutatásával hozzájáruljon az értő és felelős pénzügyi döntési képesség kialakításához. A tantárgy komplexitására, szintetizáló jellegére, a tantárgy által közvetített földrajzi-földtani, környezeti, gazdasági ismeretekre, gondolkodás- és szemléletmódra építve a tanulók ilyen irányú pályaorientációját is jelentősen támogatja.

A földrajz tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: Szüntelenül változó és globalizálódó világunk megismeréséhez, megértéséhez elengedhetetlen a folyamatos tájékozódás, információszerzés és a nyitott gondolkodás, amely elképzelhetetlen a tanuló kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenysége nélkül. Így a tanulás-tanítási folyamatnak hozzá kell járulnia az információszerzés és -feldolgozás készségének fejlesztéséhez, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek kritikus felhasználására. A földrajztanulás célja, hogy elősegítse a megszerzett ismeretek alkalmazását a mindennapi élet különböző területein, támogassa az egyéni igényekkel összhangban lévő önirányító és önfejlesztő tanulás képességének fejlődését. Cél, hogy a tanuló képes legyen a földrajzi-földtudományi, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi jellegű információk felismerésére és összegyűjtésére a valós térben (például terepen) csakúgy, mint különböző információhordozókból (például

újságcikkek, grafikonok, térképek, híradások, forrásszövegek, karikatúrák, képek, ábrák elemzése révén).

A kommunikációs kompetenciák: A különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával a földrajztanítás segíti az anyanyelvi kommunikáció fejlődését. A földrajzi információk értelmezése során fejlődik a tanuló érvelésen alapuló egészséges vitakészsége. A kommunikációs kompetenciák fejlesztését segítik a földrajzi tartalmú információk értelmezését elváró írásbeli és szóbeli – közöttük a prezentációhoz kapcsolódó – feladatok megoldása. A különböző forrásokból gyűjtött információk, leírások értelmezése és feldolgozása hozzájárul a szövegértési kompetencia fejlesztéséhez.

A digitális kompetenciák: A korszerű földrajzoktatás elképzelhetetlen a digitális világ nyújtotta aktuális információk tanításba való beépítése nélkül. Ehhez szükség van a tanuló digitális kompetenciáinak alkalmazására. A tanulási-tanítási folyamat tudatosan épít a digitális térképek, térinformatikai szoftverek alkalmazására, elemzések elvégzésére, földrajzi összefüggések felismerésére és megértésére. Az adatok összegyűjtése és felhasználása mellett fontos feladatnak tartja az adatbázisok, információforrások értő szemléletének kialakítását, a tudatos felhasználóvá válás támogatását. A projektfeladatok, önálló vagy csoportban végzett kutatások fejlesztik a tudatos közösségi információáramlást, a tudás hálózatos megosztásának képességét. A földrajztanítás tudatosan épít a tanuló prezentációs képességére, ösztönzi a földrajzi folyamatok digitális eszközökkel történő bemutatását.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A földrajztanítás során a földrajzi problémák kezdetben közös, majd csoportos vagy önálló megoldásán keresztül lehetőség nyílik a gondolkodási készségek, elsősorban az elemzés, a rendszerezés, a valós vagy modellkísérleteken alapuló tapasztalást követő következtetés és problémamegoldás fejlesztésére. A földrajztanítás fontos célja az analógiás gondolkodás, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítási készségének fejlesztése. A különböző földrajzi folyamatok vizsgálata során szükség van az analitikus és a szintetizáló gondolkodásra. Előtérbe kerül az új megoldási ötletek megfogalmazása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése, ezzel párhuzamosan pedig nagy hangsúlyt kap a tanulói döntéshozatal, az alternatívák végiggondolása, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb megoldási lehetőségek kiválasztása. Fontos feladat a mérlegelő gondolkodás megerősítése.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A földrajz elsősorban a társadalomföldrajzi témák feldolgozásával hozzájárul a világ társadalmi-kulturális sokszínűségének megismertetéséhez, ehhez társul a más kultúrák, szokások iránti érdeklődés és tisztelet kialakulásának támogatása. A csoportos és interaktív munkamódszerek alkalmazása során lehetőség nyílik az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítására. A kooperatív módszerek alkalmazása lehetővé teszi a tanuló szociális kompetenciáinak fejlesztését, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy későbbi élete során képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén kezelni tudja a felmerülő konfliktusokat.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A világ társadalmi, kulturális sokszínűségének bemutatásával a földrajzoktatás segíti a kulturális értékek megismerését, emellett hozzájárul a kulturális identitás tudatosításához, a kulturális értékeink és hagyományaink megőrzése iránti igény kialakításához. Az önállóan vagy

csoportosan létrehozott produktumot (például modell, prezentáció) elváró feladatok hozzájárulnak a kreatív alkotás és önkifejezés képességének fejlődéséhez.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: Modern földrajzoktatásunk révén napjaink társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatainak megismerése nagymértékben hozzájárul a társadalmi-gazdasági élet eseményeiben történő eligazodáshoz, az aktív, kreatív, a körülményekhez rugalmasan alkalmazkodó állampolgárrá váláshoz. Az oktatás a modern gazdasági élet sikeres szereplőinek bemutatásával hozzájárul az innováció szerepének, a munkaerőpiac igényeinek megismeréséhez, ez pedig hatással van a munkavállalói és a vállalkozói kompetencia fejlődésére.

9–10. évfolyam

A 9–10. évfolyamos földrajz tananyag a természeti és társadalmi környezet összefüggéseivel, kölcsönhatásaival foglalkozik, és tudatosan épít az általános iskolában elsajátított földrajzi, természet- és társadalomtudományi ismeretekre. A középiskolai tananyag a múltból kiindulva a jelen folyamataira, jelenségeire és azok lehetséges jövőbeli következményeire összpontosít, építve a hagyományos és digitális térképi, grafikus és szöveges adatforrásokból megszerezhető információkra.

A középiskolai évfolyamok tananyaga a geoszférák természeti, társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatait állítja a középpontba, kiemelt hangsúlyt helyezve a térbeli folyamatok közötti összefüggésekre, kölcsönhatásokra. A 9. évfolyam feladata a kozmikus környezet, valamint a geoszférák természeti folyamatainak, törvényszerűségeinek megismertetése és megértetése, a tananyag-feldolgozás fókuszába állítva a folyamatok összefüggéseinek és hatásmechanizmusainak bemutatását, a földrajzi eredetű veszélyek és kockázatok felismerését, illetve a természeti erőforrások és a társadalmi-gazdasági folyamatok közti kapcsolatok feltárását. A 10. évfolyam kiemelt feladata a 21. század jellemző társadalmi és gazdasági folyamatainak, a mindinkább globális léptékben szerveződő világgazdaság térbeli sajátosságainak feltárása a tanulók előtt. Ugyancsak a tantárgy feladata ezen az évfolyamon az egész bolygónk jövőjét meghatározó természet-, társadalom- és gazdaságföldrajzi okokra visszavezethető problémák, veszélyhelyzetek összefüggésekben történő bemutatása, a mind nagyobb mértékű fogyasztás és a fenntarthatóság között feszülő ellentétek problémaközpontú feldolgozása, illetve az egyéni szerepvállalás lehetőségeinek és fontosságának felismertetése.

A földrajzoktatás ebben a képzési szakaszban is fontosnak tartja a tananyag feldolgozása során elsajátított földrajzi tudás és a mindennapi élet történései, döntéshelyzetei közötti kapcsolatok bemutatását. Tudatosan épít a tanulók más forrásokból (média, világháló, utazások stb.) megszerzett földrajzi ismereteinek és a korábbi évfolyamokon kialakított készségek, képességek és saját tapasztalatok tanórai alkalmazására.

A középiskolai földrajzoktatás komplex és szemléletformáló ismeretanyaga révén segíti a tanuló pályaválasztását, eligazodását a munka világában, illetve felkészíti a szakirányú felsőfokú tanulmányokra. Hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolai földrajzi tanulmányok befejezésekor a tanuló biztonsággal eligazodjon a természeti és társadalmi környezetben, illetve földrajzi ismereteit alkalmazni tudja a mindennapi életben. Fontos szerepet játszik abban, hogy a tanuló felnőtt élete során reálisan tudja értékelni a természeti veszélyeket és környezeti kockázatokat, ezzel összefüggésben tudjon helyes döntést hozni. Kialakítja a tanulóban a földrajzi problémák iránti érzékenységet, valamint az azokra való reflektálás, a tudatos és felelős véleménynyilvánítás képességét.

A földrajzoktatás ahhoz is hozzájárul, hogy az iskolából kilépő tanuló képes legyen felelős döntéshozatalra az állampolgári szerep gyakorlása során, valamint kialakuljon benne az igény arra, hogy későbbi élete folyamán önállóan tovább gyarapítsa földrajzi ismereteit.

A 9–10. évfolyamon a természet- és társadalomföldrajzi folyamatok közti kapcsolatrendszerek bemutatása révén továbbra is kiemelt feladat az analízis és szintetizáló földrajzi gondolkodás tudatos fejlesztése, a tanulók ismereteinek rendszerezése. További kiemelt feladat a geoszférák jellemzőinek, törvényszerűségeinek és változásainak, valamint az ember geoszférát befolyásoló társadalmi és gazdasági tevékenységeinek megismerésén keresztül a rendszerben

való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése. A 9. és 10. évfolyamos földrajz tananyag témaköreinek feldolgozása során a tanuló:

- földrajzi tartalmú adatok, információk alapján következtetéseket von le, tendenciákat ismer fel és várható következményeket (prognózist) fogalmaz meg;
- feltárja a földrajzi folyamatok, jelenségek közötti hasonlóságokat és eltéréseket, különböző szempontok alapján rendszerezi azokat;
- földrajzi megfigyelést, vizsgálatot, kísérletet tervez és valósít meg, az eredményeket értelmezi;
- megkülönbözteti a tényeket a véleményektől, adatokat, információkat értékel;
- önálló, érvekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg földrajzi kérdésekben.

Ugyanígy minden témakör feldolgozásakor kiemelt figyelmet kell hogy kapjon a földrajzi tartalmú információszerzés és -feldolgozás, valamint a digitális eszköz-használat. Ennek megfelelően a tanuló:

- céljainak megfelelően kiválasztja és önállóan használja a hagyományos, illetve digitális információforrásokat és adatbázisokat;
- adatokat rendszerez és ábrázol hagyományos és digitális eszközök segítségével;
- földrajzi tartalmú szövegek alapján lényegkiemelő összegzést készít szóban és írásban;
- megadott szempontok alapján alapvető földrajzi-földtani folyamatokkal, tájakkal, országokkal kapcsolatos földrajzi tartalmú szövegeket, képi információhordozókat dolgoz fel;
- közvetlen környezetének földrajzi megismerésére terepvizsgálódást tervez és kivitelez;
- digitális eszközök segítségével bemutat és értelmez földrajzi jelenségeket, folyamatokat, törvényszerűségeket, összefüggéseket.

9. osztály

Témakörök és óraszámok:

Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	6
A kőzetburok	12

A légkör	10
A vízburok	8
Összesen:	36

Témakör: Tájékozódás a kozmikus térben és az időben (6 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a földrajzi és a kozmikus térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket, ismeri a légi- és űrfelvételek sajátosságait, alkalmazási területeit;
- térszemlélettel rendelkezik a csillagászati és a földrajzi térben.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti a Világegyetem tér- és időbeli léptékeit, elhelyezi a Földet a Világegyetemben és a Naprendszerben;
- ismeri a Föld, a Hold és a bolygók jellemzőit, mozgásait, valamint ezek következményeit, összefüggéseit;
- értelmezi a Nap és a Naprendszer jelenségeit, folyamatait, azok földi hatásait;
- egyszerű csillagászati és időszámítással kapcsolatos feladatokat, számításokat végez;
- problémaközpontú feladatokat old meg, környezeti változásokat hasonlít össze térképek és légi- vagy űrfelvételek párhuzamos használatával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analízáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése

A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése

A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával

A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése

A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése

A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése

A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analízis és szintetizáló gondolkodás fejlesztése

A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése

A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei

A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével

A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei

Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben

Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás

Fogalmak

Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Javasolt tevékenységek

A különböző típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlítása irányított szempontok alapján grafikus rendszerező segítségével pármunkában

Az égbolt felfedezése, a Naprendszer bolygóinak, holdjainak, illetve csillagképeinek tanulmányozása okostelefonos alkalmazások vagy online, szabad felhasználású szoftverek segítségével

Föld körüli utazás 3D-ben műholdfelvételek segítségével, illetve 3D modellek, vizualizációk tanulmányozása

Animációk keresése az interneten a Föld és a Hold mozgásairól

A Nap, a Hold és a Föld mozgásainak, valamint Kepler törvényeinek testmodellje

Képzletbeli interjú készítése egy ismert bolygóról jött idegennel pármunkában

A hétköznapi életben hasznosítható (pl. külföldi utazás tervezésekor felmerülő) időszámítási feladatok megoldása

Prezentáció készítése a műholdfelvételek gyakorlati hasznosításának bemutatására

Témakör: A kőzetburok (12 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a Föld felépítésének törvényszerűségeit;
- párhuzamot tud vonni a jelenlegi és múltbeli földrajzi folyamatok között;
- ismeri a kőzetburok folyamataihoz kapcsolódó földtani veszélyek okait, következményeit, tér- és időbeli jellemzőit, illetve elemzi az alkalmazkodási, kármegelőzési lehetőségeket;
- érti a különböző kőzettani felépítésű területek eltérő környezeti érzékenysége, terhelhetősége közti összefüggéseket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összefüggéseiben mutatja be a lemeztektonika és az azt kísérő jelenségek (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés) kapcsolatát, térbeliségét, illetve magyarázza a kőzetlemez-mozgások lokális és az adott helyen túlmutató globális hatásait;
- felismeri az alapvető ásványokat és kőzeteket, tud példákat említeni azok gazdasági és mindennapi életben való hasznosítására.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése

A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése

A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése

A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése

A Föld felépítésének törvényszerűségei

Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik

A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek)

Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei

Fogalmak

geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit

Topográfiai ismeretek

Afrikai-lemez, Antarktisi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer;

Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv

Javasolt tevékenységek

Képzletbeli tudósítás írása pl. a Föld belsejéből, egy kőzetlemez pereméről

Empátiagyakorlat: Mit érezhetnek, és mit tehetnek az emberek földrengéskor, vulkánkitöréskor, cunami esetén?

A kontinentális és az óceáni kéreg összehasonlító táblázatának készítése

Gondolattérkép készítése a lemezmozgások következményeiről

Szövegalámondás készítése virtuális sétához, pl. a Yellowstone parkban, Izlandon vagy az Afrikai törésvonal és árokrendszer mentén

Projektfeladat: ásvány- és kőzetgyűjtemény (virtuális is lehet) készítése, feliratozás készítése az egyes kőzetekhez

A vulkáni utóműködés hazai előfordulásainak összegyűjtése az internet segítségével, majd csoportosítása a tanult szempontok alapján

Hírfigyelés: hazai és nemzetközi hírek keresése és elemzése aktuális földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek témakörében

Magyarázó és folyamatábrák, modellek, egyszerű animációk készítése, illetve elemzése a lemeztektonikával kapcsolatban

Vigyázat, tévképzet! A témához kapcsolódó tudományos-fantasztikus filmrészletek megtekintése és a tudományos szempontból hibás ábrázolások megkeresése

Témakör: A légkör (10 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a légkör szerkezetét, fizikai és kémiai jellemzőit, magyarázza az ezekben bekövetkező változások mindennapi életre gyakorolt hatását;

- megnevezi a légkör legfőbb szennyező forrásait és a szennyeződés következményeit, érti a lokálisan ható légszennyező folyamatok globális következményeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összefüggéseiben mutatja be a légköri folyamatokat és jelenségeket, illetve összekapcsolja ezeket az időjárás alakulásával;
- időjárási térképeket és előrejelzéseket értelmez, egyszerű prognózisokat készít;
- felismeri a szélsőséges időjárási helyzeteket, és tud a helyzetnek megfelelően cselekedni;
- a légkör globális változásaival foglalkozó forrásokat elemez, érveken alapuló véleményt fogalmaz meg a témával összefüggésben;
- magyarázza az éghajlatváltozás okait, valamint helyi, regionális, globális következményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése

Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése

A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése

Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése

Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése

A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői

A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők

Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok)

A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások

Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály)

Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések)

Földi légkörzés, monszunszelek

A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények

Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák

Fogalmak

troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajta, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Javasolt tevékenységek

Szimulációs gyakorlat: időjárás-jelentés és prognózis készítése műholdfelvételek, online adatok felhasználásával

Légköri jelenségek tanórai vizsgálata okostelefonos alkalmazás használatával, valós adatokból dolgozó vizualizáció tanulmányozásával

Egyszerű légköri kísérletek elvégzése, a tapasztalatok rögzítése

Projektfeladat: időjárás-megfigyelés – saját meteorológiai mérések rögzítése, az adatok ábrázolása és értelmezése, az adatokon alapuló számolási feladatok elvégzése

Az éghajlatváltozással, időjárási veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hagyományos és online forrásszövegek elemzése, szóbeli értékelése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása

Ötletbörze – „klímamentő” ötletek gyűjtése és rendszerezése fűrtábrán

Ötletbörze: környezettudatos energiahasználat, a légkör megújuló energiaforrásainak hasznosítása a mindennapi életben

Helyzetgyakorlat: helyes viselkedés szélsőséges időjárási helyzetekben

Projektfeladat: helyi környezetvédelmi akciók tervezése

A klímaváltozás lokális okainak felkutatása a lakóhelyen

Hírfigyelés és beszámoló készítése a légkör globális és lokális változásaival és aktuális problémáival kapcsolatban

Tanórai vita: Már érezzük? – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon címmel

Témakör: A vízburok (8 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusait, azok jellemzőit, a mennyiségi és minőségi viszonyait befolyásoló tényezőket, a víztípusok közötti összefüggéseket;
- igazolja a felszíni és felszín alatti vizek egyre fontosabbá váló erőforrásszerepét és gazdasági vonatkozásait, bizonyítja a víz társadalmi folyamatokat befolyásoló természetét, védelmének szükségességét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek okait, és reálisan számol a várható következményekkel;
- tudatában van a személyes szerepvállalások értékének a globális vízgazdálkodás és éghajlatváltozás rendszerében.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analízis és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése

A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése

A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése

A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői

A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció)

A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme

Fogalmak

tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámozás, tengerjárás, tengeráramlás, deltatorokolat, tölcse-torokolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia

Topográfiai ismeretek

Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger

Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger

Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó

Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szezi-csatorna

Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga

Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Javasolt tevékenységek

Projektfeladat: vízfogyasztási szokások felmérése, egyéni és közösségi vízlábnyom kiszámítása – víztakarékossági javaslatok megfogalmazása

A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online média híreinek értelmezése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása

A felszíni és felszín alatti vizek főbb típusainak és azok jellemzőinek összefoglalása gondolattérkép elkészítésével

Projektfeladat: A víz világnapja alkalmából iskolai rendezvény programjának összeállítása, a program lebonyolítása

Ötletbörze – Légy tudatos vízhasználó! Vízkímélő praktikák gyűjtése

A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzése, az eredmények értelmezése

Vízminta (ivóvíz, öntözővíz, csapadékvíz) gyűjtése és egyszerű vizsgálata, adatgyűjtés a vonatkozó egészségügyi és környezetvédelmi határértékekről

Látogatás a helyi vízműbe és/vagy szennyvíztisztítóba

Műholdfelvételek segítségével a felszíni vizek és vízkészletek időbeli változásának összehasonlító vizsgálata (például: Aral-tó, gleccserek), a változás okainak feltárása

10. osztály

Témakörök és óraszámok:

A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	15
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	8
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	17
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	10
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	8
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	14
Összesen:	72

Témakör: A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései (15 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban mutatja be a földrajzi övezetesség rendszerének egyes elemeit, a természeti jellemzők társadalmi-gazdasági vonatkozásait;
- összefüggéseiben mutatja be a talajképződés folyamatát, tájékozott a talajok gazdasági jelentőségével kapcsolatos kérdésekben, ismeri Magyarország fontosabb talajtípusait;
- bemutatja a felszínformálás többtényezős összefüggéseit, ismeri és felismeri a különböző felszínformáló folyamatokhoz (szél, víz, jég) és kőzettípusokhoz kapcsolódóan kialakuló, felszíni és felszín alatti formakincset.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti az ember környezet-átalakító szerepét, ember és környezete kapcsolatrendszerét, illetve példák alapján igazolja az egyes geoszférák folyamatainak, jelenségeinek gazdasági következményeit, összefüggéseit;
- felismeri a történelmi és a földtörténeti idő eltérő nagyságrendjét, ismeri a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszait, meghatározó jelentőségű eseményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése

A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása

A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása

Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése

A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében

A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem

A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég)

Az ember felszínformáló tevékenysége

Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok

Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége

A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek

A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben

Fogalmak

földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség

Javasolt tevékenységek

Földtörténeti eseménysorok elemzése pl. logikai láncok alkotásával, „gázlókövek” módszer alkalmazásával

Logikai kapcsolatok keresése, halmazképzés a geoszférákat jellemző szókészlet felhasználásával

Látványos idővonal vagy földtörténeti óra készítése a geoszférák fejlődéséről grafikus elemekkel vagy online interaktív tervezővel

A Föld több különböző pontjának éghajlatáról készült diagramok tanulmányozása, azok összehasonlítása a lakóhely éghajlati adataival, értékeivel

Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek összegyűjtése, a hozzájuk kapcsolódó teendők csoportosítása

Egyszerű talajtani kísérletek elvégzése, a talajok gazdasági jelentőségének, a talajvédelem fontosságának igazolása

Tanulói kísérletek megtervezése és kivitelezése a külső erők felszínformáló munkájának megfigyelésére

Digitális fotóalbum készítése narrációval a karsztjelenségekről, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentőségéről

A földrajzi övezetesség rendszerének ábrázolása jelmagyarázat és színkód segítségével egy képzeletbeli földrészen

A Föld különböző hegységeiben lévő magassági növényövek összehasonlítása, a hegységek éghajlatválasztó szerepének elemzése metszetábrák alapján

Online információk alapján az éghajlati területekre jellemző életképek megalkotása csoportmunkában

Éghajlati diagramok és éghajlatra jellemző képek párosítása

A földrajzi övezetesség, illetve az övek összehasonlító jellemzéséhez elemzési algoritmus kialakítása

Képzeletbeli levélírás pl. az amazonasi esőerdők védelmében az illetékeseknek

Az elsivatagosodás problémaalapú megbeszélése

Témakör: Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században (8 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- bemutatja a népességszám-változás időbeli és területi különbségeit, ismerteti okait és következményeit, összefüggését a fiatalodó és az öregedő társadalmak jellemző folyamataival és problémáival;
- különböző szempontok alapján csoportosítja és jellemzi az egyes településtípusokat, bemutatja szerepük és szerkezetük változásait;
- érti és követi a lakóhelye környékén zajló település- és területfejlődési, valamint demográfiai folyamatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különböző népességi, társadalmi és kulturális jellemzők alapján bemutat egy kontinenst, országot, országcsoporthat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése

Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése

A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása

A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései

A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása

A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai

A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása

A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése

Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás

Fogalmak

a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet

Topográfiai ismeretek

BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán

Javasolt tevékenységek

Adatgyűjtés és az adatok ábrázolása a saját település és megye, valamint az ország demográfiai adatainak alakulásáról, a tendenciák megfogalmazása

Korfaelemzés – a lakóhely, megye, ország korfájának elemzése pl. a KSH interaktív korfái segítségével

Az egyes országok, régiók eltérő demográfiai trendjeinek megismerése internetes alkalmazások segítségével

Önálló kutatómunka: A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, okai és összefüggései. A kutatás eredményének bemutatása

Projektfeladat: bemutató – pl. prezentáció, kiállítás – készítése az emberiség nyelvi, vallási és kulturális sokszínűségének bemutatására

Szeretsz a saját településeden élni? – a lakóhely értékelése különböző nézőpontokból, a vélemények rendszerezése csoportmunkában

A lakóhely településszerkezetének bemutatása fényképfelvételek alapján, javaslatok megfogalmazása a település fejlesztésére

A nagyvárosi élet előnyeinek és hátrányainak rendszerező, összegző bemutatása városlakókkal készített képzeletbeli vagy valós interjúk alapján

Különböző településfejlődési utak elemzése logikai láncok alkotásával

Témakör: A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig (17 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismerteti a gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők szerepének átalakulását, bemutatja az egyes gazdasági ágazatok jellemzőit, értelmezi a gazdasági szerkezetváltás folyamatát;
- megnevezi és értékeli a gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezőket;
- ismerteti a világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi és értékeli a társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítására alkalmas mutatók adatait, a társadalmi-gazdasági fejlettség területi különbségeit a Föld különböző térségeiben;

- értékeli az eltérő adottságok, erőforrások szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben;
- modellezi a piacgazdaság működését;
- megnevezi a világgazdaság működése szempontjából tipikus térségeket, országokat;
- összehasonlítja az európai, ázsiai és amerikai erőterek gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét, illetve azok változását a globális világban;
- összefüggéseiben mutatja be a perifériatárság társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásait, a felzárkózás lehetőségeit;
- ismerteti az Európai Unió működésének földrajzi alapjait, példák segítségével bemutatja az Európai Unión belüli társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségeket, és megnevezi a felzárkózást segítő eszközöket;
- értelmezi a globalizáció fogalmát, a globális világ kialakulásának és működésének feltételeit, jellemző vonásait;
- példák alapján bemutatja a globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeit, mindennapi életünkre gyakorolt hatását.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése

A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése

A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése

A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése

A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése

A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai

A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése

A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői

A centrum- és perifériatérsegek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

Az amerikai, az európai és az ázsiai erőter gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban

A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése

Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján

A perifériatér társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei

Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése

Fogalmak

GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció

Topográfiai ismeretek

Európa

Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna

Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgograd, Zágráb, Zürich

Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék

Afrika

Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia

Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó

Amerika

Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia

Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá

Ausztrália és Óceánia

Országok: Ausztrália, Új-Zéland

Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Ázsia

Országok: Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea (Koreai Köztársaság), Fülöp-szigetek, India, Indonézia, Irak, Irán, Izrael, Japán, Kazahsztán, Kína, Kuvait, Malajzia, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország

Városok: Ankara, Bagdad, Bangkok, Kalkutta, Hongkong, Isztambul, Jakarta, Jeruzsálem, Manila, Mekka, Osaka, Peking, Rijád, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Teherán, Tel Aviv-Jaffa, Tokió, Újdelhi

Javasolt tevékenységek

A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével

A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában

A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szemszögéből

Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése

Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról

Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán

A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fűrtábrán

Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről

Az amerikai, az európai és az ázsiai erőter gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése

A centrum- és perifériatérségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával

Szemléletes ábra, térképvázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására

Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása

A globalizáció pozitív és negatív hatásainak megvitatása és összegzése

A társadalmi-gazdasági változás nagyvárosok térbeli szerkezetére gyakorolt hatásának bemutatása régi és új térképek, valamint képek összehasonlításával

Témakör: Magyarország és Kárpát-medence a 21. században (10 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- példák alapján jellemzi és értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, az Európai Unióban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- bemutatja a területi fejlettségi különbségek okait és következményeit Magyarországon, megfogalmazza a felzárkózás lehetőségeit;
- értékeli hazánk környezeti állapotát, megnevezi jelentősebb környezeti problémáit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban

Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése

Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése

A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)

Fogalmak

régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió

Topográfiai ismeretek

Régiók, megyék

Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros

Javasolt tevékenységek

Projektfeladat: külföldieknek szóló országbemutató, országimázs-összeállítás forgatókönyvének megtervezése és elkészítése

A lakóhely munkaerőterképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése

Esettanulmányok segítségével a rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása

Interjú szülőkkel, nagyszülőkkel megadott szempontok alapján Milyen volt az élet az 1980-as években? címmel – az interjúk alapján társadalmi-gazdasági korrajz elkészítése

Bírósági tárgyalás – helyzetgyakorlat különböző környezeti veszélyhelyzetekhez, katasztrófákhoz kapcsolódó témákban, pl.: vörösiszap-katasztrófa, vízhabzás a Rábán, ciánszennyezés a Tiszán

Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával

Projektfeladat: öröm- és bánattérkép készítése a megye, a régió rendezett, fejlődő és pusztuló, leszakadó területeiről

Nyomtatott és online cikkek, információk alapján az aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatása, értékelése, saját vélemény megfogalmazása

Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján

A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával

Az európai uniós tagság hatása a Kárpát-medencei országok magyarságára – adatgyűjtés és azok közös értelmezése, illetve szemléletes bemutatása

A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával

Témakör: A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban (8 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- magyarázza a monetáris világ működésének alapvető fogalmait, folyamatait és azok összefüggéseit, ismer nemzetközi pénzügyi szervezeteket;
- bemutatja a működőtőke- és a pénztőkeáramlás sajátos vonásait, magyarázza eltéréseik okait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- pénzügyi döntéshelyzeteket, aktuális pénzügyi folyamatokat értelmez és megfogalmazza a lehetséges következményeket;
- pénzügyi lehetőségeit mérlegelve egyszerű költségvetést készít, értékeli a hitelfelvétel előnyeit és kockázatait;
- alkalmazza megszerzett ismereteit pénzügyi döntéseiben, belátja a körültekintő, felelős pénzügyi tervezés és döntéshozatal fontosságát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése

Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése

A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében

A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében

A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése

A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása

Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése

A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén

A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései

Fogalmak

működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

Javasolt tevékenységek

Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása)

Beszélgetés vagy helyzetgyakorlat a biztonságos pénz- és bankkártyahasználatról, tájékozódás elektronikus kiadványok segítségével

Hírfigyelés –reflektálás, vélemény megfogalmazása és ütköztetése aktuális pénzügyi hírekkel kapcsolatban

A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel

Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében

Helyzetgyakorlat: egy nagyobb pénzösszeg – pl. lottónyeremény vagy családi örökség – befektetési lehetőségeinek mérlegelése

Online betekintés a tőzsde világába, szimulációs gyakorlat a tőzsde működésének bemutatására

Pénzügyi oktatófilmek segítségével a hétköznapi életben hasznosítható tudás szerzése, a látottak megbeszélése

Egy diákvállalkozás indításának lehetőségei, mérlegelő elemzés készítése

Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában

A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása

Témakör: Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái (14 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a lakóhely adottságaiból kiindulva értelmezi a fenntartható fejlődés társadalmi, természeti, gazdasági, környezetvédelmi kihívásait; felismeri és azonosítja a földrajzi tartalmú természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti problémákat, megnevezi kialakulásuk okait, és javaslatokat fogalmaz meg megoldásukra;
- rendszerezi a geoszférákat ért környezetkárosító hatásokat, bemutatja a folyamatok kölcsönhatásait;
- a globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatokat elemez, feltárja azok összefüggéseit, bemutatja mérséklésük lehetséges módjait és azok nehézségeit;
- megnevezi a környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezeteket, példákat említ azok tevékenységére, belátja és igazolja a nemzetközi összefogás szükségességét;
- értelmezi a fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás fogalmát, érveket fogalmaz meg a fenntarthatóságot szem előtt tartó gazdaság, illetve gazdálkodás fontossága mellett.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákkal igazolja a természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeit, a környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatását, a lokális szennyeződés globális következményeit;
- megfogalmazza az energiahatékony, nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás lényegét, valamint példákat nevez meg a környezeti szempontok érvényesíthetőségére a termelésben és a fogyasztásban;
- megkülönbözteti a fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőit;
- bemutatja az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségeit, a tevékeny közreműködés példáit a környezet védelme érdekében, illetve érvényesíti saját döntéseiben a környezeti szempontokat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése

A geoszféraát ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése

A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése

A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei

Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása

A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése

A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése

A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége

A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében

Fogalmak

globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

Javasolt tevékenységek

Képek, leírások alapján környezeti problémák felismerése, kialakulásuk magyarázata, mérséklésük lehetőségeinek megfogalmazása

Rajz, leírás készítése Milyen lesz a lakóhelyed 20 év múlva? címmel. Az elkészült alkotás értelmező bemutatása (Miért rajzoltam/írtam ezt? – ok-okozati viszonyok, tendenciák feltárása)

Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása

Figyelemfelhívó plakátok készítése az élelmiszer-pazarlásról és élelmiszerhiányról, a tudatos fogyasztói magatartás fontosságáról

A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése gondolattérképen

Közvélemény-kutatás a tudatos fogyasztói (élelmiszer-, nyersanyag-, energiafogyasztás) magatartás fontosságáról, lehetőségeiről, az eredmények kiértékelése, a tanulói vélemények ütköztetése

Drámajáték, helyzetgyakorlat: vádirat és védőbeszéd készítése egy választott környezeti téma tárgyalására

A fogalmak (pl. ökológiai lábnyom, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom) értelmezéséhez szöveges és vizuális magyarázatok készítése

Az egészségmegőrzéshez szükséges szemléletmód fejlesztése kortárs előadókkal

Ötletgyár a környezeti veszélyek elkerülésére, meglévő problémák hatásának mérséklésére (pl. óceáni szemétfolt, olajszivárgás, bányatűz, erdőirtás, rovarinvázió)

Ötletbörze: példák az energia- és nyersanyag-takarékos gazdálkodására, életvitelre

Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével

A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése

Virtuális séta ökogazdaságban és ökoházban, a látottak közös megbeszélése, véleményütköztetés

Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal

Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás)

Vita a fenntartható gazdaságról

H/ TESTNEVELÉS ÉS SPORT

9–12. évfolyam

A testnevelés és sport műveltségterület tartalma - már a kritikus gondolkodásra alapozva – ezen az iskolafokon tovább mélyíti és bővíti a sportolás, aktív pihenés alkalmazásához szükséges ismereteket és mozgásos tevékenységeket és az ehhez tartozó kompetenciákat. Ebben a szakaszban a munkaerőpiac kompetenciaelvárásainak és a Nemzeti alaptanterv kulcskompetenciáinak tudatosítására és a NAT-nak megfelelő sportműveltség, sportágismeret elsajátítására kell elsősorban törekedni. További cél az önálló felelősségvállalás, a munkavállalásra alkalmazhatóság, a munkabírási, a tanulás és mozgás helyes aránya, a választás a saját előnyben részesített rekreációs terület irányába kialakítása, és az azokkal kapcsolatos tudás összefoglalása, továbbfejlesztése. A műveltségterület ebben az életszakaszban közvetíti a civilizációs betegségek ismeretét, felismerési módjait, az ezek elleni küzdelem lehetőségét, módját.

A diák alapvetően képessé válik az eddig megszerzett tudás, kompetenciák birtokában a tárgyi és eszköztudását fejleszteni, valamint felelősen végig tudja gondolni a jövőjét sarkalatosan befolyásoló események fontosságát, azok szerepét. A kerettantervben megjelenő mozgásos és kognitív tartalmak sikeres akkomodációjának érdekében inkább a tanuló változó körülményekhez kapcsolódó alkalmazkodóképessége és nem a mozgásreprodukáló képessége kerül fejlesztésre. A különböző testgyakorlási formák hozzájárulnak az általános értékteremtés mellett a közös és az egyéni érdekek képviseléséhez, valamint erősítik a tantárgy alapvető és aktuális motivációs tényezőit, pl. ötletszerzés, élményszerzés, jókedv, kaland, testformálás, fogyókúra, párválasztás, kikapcsolódás, feszültséglevezetés, örömszerzés, baráti kör, önmegvalósítás, teljesítménykontroll, sportolási divatok.

A kívánt célállapotban a közoktatási tanulmányait befejező fiatal képes a mozgáskommunikáció sokoldalú felhasználására, az iskolai testnevelésben tanult testgyakorlati ágak technikájának teljesítményhez kötött bemutatására, a testi képességekhez, az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználására, az egyéni és társas játékok, sporttevékenységek szervezéséhez szükséges ismeretek átadására és bemutatására.

A kerettanterv minden tanuló számára biztosítani kívánja a hatékony és élményszerű motoros tanulást. Módszereiben döntően a játékos cselekvéstanulást, az adekvát játékok és versengések alkalmazását helyezi előtérbe. Az egységesség és differenciálás elvét az általa vezérelt gyakorlatok során a legfőbb értékek közé sorolja. Ebben az oktatási szakaszban is megkülönböztetett figyelmet fordít a belső, didaktikai differenciálásra. Ez a záloga annak, hogy minden tanuló eljusson a megszerzhető tudás

legmagasabb szintjére és megvalósulhassanak a társadalmi érdekeket is kifejező tantárgyi célok. A differenciálás alappillérei a tanulói képességek különbözősége, a motivációs háttér és a testneveléshez kapcsolódó egyéni célok. A fejlesztő munka igazodik a tanulásban mutatkozó alapvető tendenciákhoz, de az oktatási-nevelési folyamatban bekövetkező változásokhoz is. A belső didaktikai differenciálás emeli a motoros tanulás, de egyúttal a személyiségfejlesztés egyéb dimenzióiban bekövetkező fejlesztés határfokát is. A motoros tanulás sajátossága ugyanis, hogy a tudáshoz, a teljesítményhez vezető úton formálódnak az értelmi, érzelmi-akarati, szociális képességek és tulajdonságok. A fejlesztés várt eredményei ennek megfelelően a készségekben, a képességekben, az ismeretekben és az attitűdökben megfogalmazható követelményeket is tartalmazzák.

A közoktatási folyamat kimeneti szakaszához közeledve a tudatosan tervezett, rendszeres képzésben megjelenik a testkultúrához tartozó, a sportkultúrát és sportműveltséget fejlesztő szabály-, élettani, anatómiai, illetve sporttörténeti oktatás, megteremtve a szükséges alapot és lehetőséget a közép- és emelt szintű érettségi vizsga sikeres teljesítéséhez, valamint a *demokráciára nevelés és az erkölcsi nevelés* segítéséhez. Az évfolyamszakasz vége az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasznak tekinthető – előtérbe lép a *pályaorientáció, a saját életút iránti felelősségvállalás*. A tanulók értik, tudják a kultúra és a testkultúra kapcsolatrendszerét, a mozgásigény és mozgásszükséglet alakulását a biológiai fejlődéssel összhangban, az önálló testedzés elméleti és gyakorlati alapjait, a testi képességek és a mozgásműveltség sokoldalú fejlesztésének módjait, a *testi és a lelki egészség* megőrzésére vonatkozó lehetőségeket. Az alternatív, szabadterei sportok kapcsán hangsúlyt kap a *környezettudatos* nevelés is.

Mindezek adják az egészségtudatos, sportos felnőtt élet megélésének bázisát. Megteremtik az élethosszig tartó mozgásos tevékenységekhez szükséges felelős döntések elegendő és rugalmasan bővíthető információs készletét – kiteljesedik az *önértékelés*. Kialakítják a társas viszonyokba ágyazott személyes identitást, és képessé teszik a fiatalot arra, hogy a sportban átélt konkrét élményeket szimbolikus síkon értelmezze, az élet más területén szerzett tapasztalataival összevesse, és az összefüggéseket megértse – ezáltal erősödik a *nemzeti öntudat, a hazafias nevelés*.

Ebben a szakaszban célként jelenik meg az iskolai műveltség differenciált megszilárdítása, amelyben már feltűnnek a szakképzés előkészítéséhez, a pályaválasztáshoz, a munkavállalói szerepekhez szükséges kompetenciák. Ez a szakasz a tudás alapvető tényezőit és összetevőit a tartalomba ágyazott képességfejlesztés elvének a szem előtt tartásával szilárdítja meg. Ebben az életkorban már kiemelten valósulhat meg – a kognitív fejlesztési oldal

figyelembevételével – a testnevelés és sport oktatásában az alapvető egészséggel és önismerettel kapcsolatos értékek elsajátítása.

A tantárgy tanításának alapja a szaknyelv fejlődését biztosító *anyanyelvi kommunikáció*. Célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon elemezni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. Mindezek mellett tudatosan és minden tekintetben kielégítő módon kommunikáljanak, és saját véleményüket artikuláltnak, határozottan fejtsek ki az egészségtudatos életvitellel kapcsolatban és a társaknak nyújtott segítségadás során.

A sikeres interperszonális részvétel érdekében elengedhetetlen a viselkedési szabályok és az általánosan elfogadott magatartás megértése, ezáltal fejlődik a *szociális és állampolgári* kompetencia. E kompetencia alapját az a készség képezi, hogy építő módon tudjanak tanulók *kommunikálni*, nézőpontokat kifejezni és megérteni, bizalmat keltő módon tárgyalni, és képesek legyenek az együttérzésre. Az egyénnek tudnia kell kezelni a stresszt és a frusztrációt, és építő módon kell ezeket kifejezésre juttatnia, továbbá különbséget kell tudnia tenni a személyes és a szakmai szféra között.

A hatékony *tanulás* kompetencia segítségével a tanulók egyénileg és csoportban is meg tudják szervezni saját edzettségük eléréséhez szükséges tevékenységüket, ideértve az idővel és információval való hatékony bánásmódot. A kompetencia magában foglalja az egyén tanulási folyamatának és szükségleteinek ismeretét, az elérhető lehetőségek felismerését, és az akadályok megszüntetésének képességét az eredményes edzettség és teherbírás érdekében. Ez az új tudás és készségek megszerzését, feldolgozását és asszimilálását, továbbá útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. Ennek birtokában fejlesztik a tanulók azon képességeiket, ami rávezeti őket arra, hogy a feladatok végrehajtásában az előzetesen tanultakra és az élettapasztalatra építsenek, annak érdekében, hogy a tudást és készségeket helyzetek sokaságában tudják használni.

A sport- és mozgáskultúra bázisára építve fejlődik a *vállalkozói kompetencia*, miszerint egyénileg s csapatban is képesek a személyek dolgozni. Kialakul az egyén saját erős és gyenge pontjai megítélésének képessége, valamint az a képesség, hogy az egyén a kockázatokat értékelni és adott esetben vállalni tudja. A mozgásminőség és mozgáskivitelezés elemzésén keresztül fejlődik az *esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség*.

A Közgazdasági Szakközépiskola testnevelés tantárgy helyi tanterve az előző évek tapasztalatai szerint is gondos, fokozatosan egymásra épülő képzést biztosít tanulóik számára.

9. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év

5 óra/hét

Ajánlás az éves óraszám felosztásához

Témakör neve	Javasolt óraszám
Sportjátékok	30
Torna jellegű feladatmegoldások	22
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)	
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	22
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	44
Önvédelmi és küzdősportok	10
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	17
Testnevelési és népi játékok	15
Összes óraszám:	180

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Sportjátékok	Órakeret 30 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	<p>A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> – önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	<p>A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játékhelyzetnek megfelelően, célszerűen, készségszinten alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre; – játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> – Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alaptaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálmódosítások mellett – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Kézilabda: A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, indulások-megállások, ütközések, cselezések irányváltással és lefordulással, felugrások-leérkezések – célszerű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységek során 		<p>Tanulási kompetencia</p> <p>Kommunikációs kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreatív, kreatív alkotás, önfejlesztés kompetencia</p>

<p>A figyelem megosztását igénylő összetett labdás koordinációs gyakorlatok egy és több labdával (pl. háromszög, négyszög, „y” koordinációs alakzatokban)</p> <p>1-1, 2-1, 2-2 elleni játékok (labdavezetés, irány- és iramváltások, indulócselek alkalmazása) kapura lövéssel összekapcsolva</p> <p>Alapvető szabályok készségszintű elsajátítása, alkalmazása játéktevékenységben</p> <p>Területvédekezés (6-0, 5-1) alkalmazása játékban</p> <p>A kapus-alaptechnikák alkalmazása játékhelyzetekben</p> <p>– Kosárlabda:</p> <p>A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben</p> <p>A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban</p> <p>Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása</p> <p>Fektetett dobás gyakorlása</p> <p>A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása</p> <p>Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal</p> <p>– Röplabda:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A kosárérintés, az alkarérintés gyakorlása, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal 		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, helyezkedés</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák</p>	<p>Órakeret</p> <p>22 óra</p>

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű hártására; – belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; – a torna jellegű mozgásformákon keresztül fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét.
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<ul style="list-style-type: none"> – önállóan képes az általa kiválasztott elemkapcsolatokból tornagyakorlatot összeállítani, majd bemutatni.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyosság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás 	<p>Tanulási kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p>

<p>– Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé,</p> <p>– A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása</p> <p>– <i>További tornaszer(ek) választása a helyi lehetőségeknek megfelelően, a diákok képességeihez igazodó differenciálással</i></p> <p>– Talajon:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel <p>– Ugrószekrényen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével <p>Lányoknak:</p> <p>– Gerendán:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Érintőjárás; hármás lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, ● Járások előre, hátra különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal <p>Fiúknak:</p> <p>– Gyűrűn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás 	
<p>Fogalmak</p>	<p>Kézenátfordulás oldalra, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőtámasz, lebegőállások, billenés, húzódás-tolódás támaszba</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Atlétikai jellegű feladatok	Órakeret 22 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	<ul style="list-style-type: none"> – a rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza; – önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására; – rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja; – belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	<ul style="list-style-type: none"> – a korábbi évfolyamokon elért eredményeihez képest folyamatosan tartsa fenn futóteljesítményét, amelyet önmaga is tudatosan nyomon követ; – képes a kiválasztott ugró- és dobótechnikákat az ilyen jellegű játékok, versengések és versenyek közben, az eredményesség érdekében, egyéni sajátosságaihoz formálva hatékonyan alkalmazni. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> – A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Futások: <ul style="list-style-type: none"> • Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (kar- és láb munkájának fejlesztése), dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással • Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt versenyszerűen, időre 20–40 		<p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>

	<p>m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképeség-fejlesztéssel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással • Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban <p>– Ugrások:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaskodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) • Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással <p>– Ismerkedés az ötösugrás technikájával,</p> <p>– Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lökő, hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel • Kislabda- helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával • Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszőkkenéssel vagy háttal becsúszással. 	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, hajlékonyság, futóiskola, futófeladatok, ugróiskola, ugrófeladatok, keresztlépés</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Alternatív környezetben űzhető mozgásformák</p>	<p>Órakeret 44 óra</p>

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>Önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>Rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja; – a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.</p>
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>

<ul style="list-style-type: none"> – A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (korcsolyázás, kajakozás, túrázás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás, horgászat) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása 	<p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>	
<p>Kulcsfogalma k/ fogalmak</p>	<p>nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátoztábor, lovas sportok, horgászat</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Önvédelmi és küzdősportok</p>	<p>Órakeret 10 óra</p>

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>– önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>– a különböző eséstechnikák készségszintű elsajátítása mellett a választott küzdősport speciális mozgásformáit célszerűen alkalmazza.</p>
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>
<p>– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett</p> <p>– Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva</p> <p>– Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése</p> <p>– Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással)</p> <p>– Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzési szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átisméltése, elméleti tudatosítása</p> <p>– Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása</p> <p>– Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra</p> <p>– A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban</p> <p>– A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása</p> <p>– megismerése, a sportágak szabályrendszerének átisméltése</p> <p>– Birkózás</p> <ul style="list-style-type: none"> • A gerincoszlop mozgékonyágát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása • Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül 	<p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Hídban forgás • Hídba vetődés fejtámaszból • Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával • Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül • Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban • Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika • Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással • Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben • A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gimnasztika és rendgyakorlatok- prevenció, relaxáció	Órakeret: 17 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	Belső igénytől vezérelve rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	Ismer és alkalmaz alapvető relaxációs technikákat; – megoldást keres a testtartási rendellenesség kialakulásának megakadályozására, erre társait is motiválja.	

Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> – Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása – Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban – Mozgékony, hajlékony fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szerygyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok gyakorlása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal 		<p>Tanulási kompetencia</p> <p>Kommunikáció</p> <p>Matematika</p> <p>Digitális kompetencia</p> <p>Kulturális tudatosság</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szerygyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszerygyakorlatok	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Testnevelés és népi játékok	Órakeret: 15 óra

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza.</p>	
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játékhelyzetnek megfelelően, célszerűen, készségszinten alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> – játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi; – a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre. 	
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása – A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése – A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszerű bekapcsolásával 	<p>Tanulási kompetencia</p> <p>Matematika, gondolkodás kompetencia</p> <p>Digitális kompetencia</p> <p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban) 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, dinamikus és statikus célfelületek

10. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év

5 óra/hét

Ajánlás az éves óraszám felosztásához

Témakör neve	Javasolt óraszám
---------------------	-------------------------

Sportjátékok	30
Torna jellegű feladatmegoldások	22
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)	
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	22
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	44
Önvédelmi és küzdősportok	10
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	17
Testnevelési és népi játékok	15
Összes óraszám:	180

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Sportjátékok	Órakeret 30 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza; – önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű hárítására.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játék helyzetnek megfelelően, célszerűen, készségi szinten alkalmazza; – a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre; – játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> – Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alaptaktikai elemeinek, szabályainak készségi szintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához 		Tanulási kompetencia Kommunikációs kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia

<ul style="list-style-type: none"> – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Kézilabda: A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, indulások-megállások, ütközések, cselezések irányváltással és lefordulással, felugrások-leérkezések – célszerű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységek során A figyelem megosztását igénylő összetett labdás koordinációs gyakorlatok egy és több labdával (pl. háromszög, négyszög, „y” koordinációs alakzatokban) 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékok (labdavezetés, irány- és iramváltások, indulócselek alkalmazása) kapura lövéssel összekapcsolva Kapura dobások bedőlésből, bevetődésből, ejtésből, majd különböző lendületszerzési módot követő felugrásból, beugrásból, félaktív, majd aktív védőjátékos ellen Alapvető szabályok készségszintű elsajátítása, alkalmazása játéktevékenységben Területvédekezés (6-0, 5-1) alkalmazása játékban A kapus-alaptechnikák alkalmazása játékhelyzetekben – Kosárlabda: A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben 	<p>Kreatív, kreatív alkotás, önfejlesztés kompetencia</p>
---	---

	<p>A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltóztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban</p> <p>Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyezethez igazított eredményes végrehajtása</p> <p>Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékokban</p> <p>Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve</p> <p>Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében</p> <p>A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása</p> <p>Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálmódosításokkal</p> <p>– Röplabda:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játék helyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a háléhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállításának ismerete ● Forgákszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal 	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgákszabály, alapfelállítás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák</p>	<p>Órakeret</p> <p>22 óra</p>

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű hártására; – belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; – a torna jellegű mozgásformákon keresztül fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét.
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<ul style="list-style-type: none"> – önállóan képes az általa kiválasztott elemkapcsolatokból tornagyakorlatot összeállítani, majd bemutatni.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyosság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – <i>(Választható anyagként) Az alapugrások elsajátítása minitrampolinon vagy gumiasztalon</i> – <i>További tornaszere(ek) választása a helyi lehetőségeknek megfelelően, a diákok képességeihez igazodó differenciálással</i> – Talajon: 	<p>Tanulási kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p>

- Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is
  - Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal
  - Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok)
  - Fellendülés kézállásba
  - Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel
  - Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk)
  - Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése
  - Vetődések, átguggolások, átterpesztések
  - A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása
  - Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel
- Ugrószekrényen:
- Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével

Lányoknak:

- Gerendán:
- Érintőjárás; hármás lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás
  - Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások
  - Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel
  - Fordulatok állásban, guggolásban
  - Tarkóállási kísérletek segítséggel
  - Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés
  - Leugrások feladatokkal
  - Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok

Fiúknak:

- Gyűrűn:
- Magas gyűrűn: aplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe
  - Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
  - Vállátfordulás előre
  - Húzódás-tolódás támaszba
  - Lendület előre támaszba, segítséggel

Fogalmak	Kézenátfordulás oldalra, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőtámasz, lebegőállások, billenés, húzódás-tolódás támaszba
-----------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Atlétikai jellegű feladatok	Órakeret 22 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	<ul style="list-style-type: none"> – a rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza; – önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására; – rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja; – belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	<ul style="list-style-type: none"> – a korábbi évfolyamokon elért eredményeihez képest folyamatosan tartsa fenn futóteljesítményét, amelyet önmaga is tudatosan nyomon követ; – képes a kiválasztott ugró- és dobótechnikákat az ilyen jellegű játékok, versengések és versenyek közben, az eredményesség érdekében, egyéni sajátosságaihoz formálva hatékonyan alkalmazni. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> – A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképeség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpiikonjainak megismerése <p>Futások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével 		<p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltórend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása <p>Ugrások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképeség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármásugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból <p>Dobások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökés 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel 	
<p>Kulcsfogalom/ k/ fogalmak</p>	<p>álló- és térdelőrajt, edzés módszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	Órakeret 44 óra
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>Önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.</p>	
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>Rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja; – a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezetére tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.</p>	
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>		<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>

<ul style="list-style-type: none"> – A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készség szintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervök önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése 	<p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>	
<p>Kulcsfogalma k/ fogalmak</p>	<p>nordic walking, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sáttortábor</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Önvédelmi és küzdősportok</p>	<p>Órakeret 10 óra</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>– önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.</p>	

A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	– a különböző eséstechnikák készségszintű elsajátítása mellett a választott küzdősport speciális mozgásformáit célszerűen alkalmazza.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> – A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása 	<p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védelére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Birkózás <ul style="list-style-type: none"> • A gerincoszlop mozgékonytását a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása • Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül • Hídban forgás • Hídba vetődés fejtámaszból • Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával • Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül • Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban • Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika • Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással • Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben • A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban – Dzsúdó <ul style="list-style-type: none"> • Társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) • Földharctechnikák, rézsútos (egyik kéz karra fog, másik kéz a nyak alatt) és oldalsó leszorítás technika végrehajtása társon, valamint ezekből való szabadulások • A bokasöprés, a nagy külső horogdobás és a nagy belső horogdobás technikájának elsajátítása passzív ellenfélen 	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás</p>

--	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gimnasztika és rendgyakorlatok- prevenció, relaxáció	Órakeret: 17 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	Belső igénytől vezérelve rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	Ismer és alkalmaz alapvető relaxációs technikákat; – megoldást keres a testtartási rendellenesség kialakulásának megakadályozására, erre társait is motiválja.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> – A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok önálló tervezése és végrehajtása – 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok tervezése, vezetése a társaknak – Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt) alkalmazó gyakorlása – Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban – Mozgékony, hajlékony fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok önálló összeállítása, azok tudatos gyakorlása – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek önálló, de tanári kontroll alatt történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása és alkalmazása – Légzőgyakorlatok összeállítása, végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások önálló és tudatos alkalmazása – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös összeállítása és önálló végrehajtása 		Tanulási kompetencia Kommunikáció Matematika Digitális kompetencia Kulturális tudatosság

<ul style="list-style-type: none"> – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása, vezetése a társaknak – Terhelések utáni nyújtó gyakorlatok tervezése, vezetése – A mindennapi stressz fogalmi keretrendszerének ismeretében a pozitív megküzdési stratégiák rendszeres és tudatos alkalmazása – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása – Zenés bemelegítés összeállítása önállóan 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	légygyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Testnevelés és népi játékok
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza.
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játékhelyzetnek megfelelően, célszerűen, készségszinten alkalmazza; <ul style="list-style-type: none"> – játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi; – a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Kapcsolódási pontok

<ul style="list-style-type: none"> – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban) 	<p>Tanulási kompetencia</p> <p>Matematika, gondolkodás kompetencia</p> <p>Digitális kompetencia</p> <p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás, táncszók</p>

I/ FRANCIA NYELV – (nyelvi előkészítő évfolyam)

Heti 16 óra

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Személyes vonatkozások, család	Bemutakozás, köszönés.	Az -er végű igék: parler, habiter
	A tanuló személye, családi kapcsolatok. A tanuló életrajza, életének fontos állomásai	A személyes névmások A határozott névelő
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.	A mondat Il y a...
	Személyes tervek.	Birtokviszony kifejezése Elöljárós szerkezet Birtokos névelő. A személyes névmás mint tárgy
Ember és társadalom	Külső és belső jellemzés.	Eldöntendő kérdés
	Öltözködés, divat.	Kiegészítendő kérdés
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.	Tagadás Az avoir, connaître és a préférer ige ragozása
	Társadalmi szokások Franciaországban	A főnevek többes száma A melléknevek többes száma
		Számok 70-100-ig
		Felszólító mód
		Birtoklás kifejezése à-val
		Birtokos névelő többes száma
		Visszaható igék
		Időhatározót kifejező prepozíciók (dans, depuis, en stb.)
	Időhatározók (d'abord, ensuite..)	

Mutató névelő
 Kérdések az idő kifejezésére
 (depuis quand ?)
 Passé composé
 avoir segédigével
 A que kötőszó használata
 Rendhagyó többesszámú
 főnevek
 Pourquoi / Parce que
 Avoir mal à...
 a visszaható igék felszólító
 módja

Környezetünk

Az otthon és a lakóhely
 (lakószoba, lakás)
 bemutatása.
 Szolgáltatások, szórakozási
 lehetőségek.
 Időjárás, éghajlat.

Prepozíciók
 (dans, sur, devant stb.)
 Számok 1-20-ig.
 Melléknév helye.
 Mi ez? Ki ő? (ismétlés)
 A lire, faire, igék ragozása
 jelen időben
 Összetett prepozíciók (au
 milieu de...)
 a futur simple
 a személytelen szerkezet
 Les pronoms complément
 d'objet indirect
 a névmás helye
 a felszólítás/ tiltás

Az iskola

Tantárgyak.
 Tantárgyak, órarend nálunk
 és Franciaországban.

Tagadás
 On általános alany
 Háromalakú melléknevek

	Saját iskola bemutatása.	A comprendre ige ragozása Határozott névelő többes száma. Ízlés kifejezése: aimer, aimer beaucoup/un peu, adorer, détester a közelmúlt a passé composé être segédigével
A munka világa	Foglalkozások. Diákmunka, nyári munkavállalás.	
Életmód	Élelmiszerek, étkezések, ételek. Étkezési szokások a családban, étkezés és rendelés étteremben. Testrészek, egészséges életmód. Dátum, óra, napok, hónapok. Napirend, időbeosztás. Gyakori betegségek, sérülések, baleset.	Az anyagnévelő Anyagnevek tagadása DE-vel Acheter, vouloir igék ragozása Udvarias formulák (je voudrais, j'aimerais...) Számok száz felett Il faut+főnév / főnévi igenév Mennyiség kifejezése Anyagnévelők Prendre, boire, attendre igék ragozása À-chez prepozíciók használata Közeljövő A névmási tárgy helye félsegédigék mellett A finir, pouvoir, savoir igék ragozása jelen időben

		az en névmás
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, színház, mozi. Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.	az imparfait I. a fokozás tout, toute, tous, toutes a felsőfok a valószínűség kifejezése a vonatkozói kötőszavak a kiemelés felkiáltás egyeztetés avoir segédige mellett si + jelen idő a függő beszéd quel /quelle / quels / quelles a műveltetés a személytelen szerkezetek si + imparfait a hangsúlyos birtokos névmás
Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés Nyaralás külföldön: előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	Helyhatározót kifejező prepozíciók (à, de, au / en / aux) A partir, aller, voyager igék ragozása jelen időben Számok 20-60-ig Sorszámnevek

Felszólító mód ismétlése
 SI J/
 Új prepozíciók
 A suivre és a devoir ige
 ragozása
 imparfait vagy passé
 composé
 a határozószó
 képzése/helye
 az y névmás
 a passzív szerkezet
 a lequel kérdő névmás
 a hangsúlyos mutató névmás
 a függő beszéd: que, de+inf.
 a határozatlan névmások

Tudomány és technika

Technikai eszközök szerepe
 a mindennapokban.

Gazdaság és pénzügyek

Vásárlás, szolgáltatások (pl.
 posta, bank).

a gérondif képzése /
 használata

MAGYAR NYELVI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE –(nyelvi előkészítő évfolyam)

Heti 1 óra (36)

Tematikai egység/ fejlesztési cél	I. A nyelvi szintek grammatikája	10 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	<p>A szavak szófaji rendszerbe sorolásának kritériumai, hagyományai, egy lehetséges szófaji rendszer megismerése. Az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatzók.</p> <p>A szószerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik, a vonzatok. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében.</p> <p>A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai. Az egyszerű és az összetett mondatok típusainak felismerése, elemzése. A helyes mondat szerkesztés a gyakorlatban.</p>	

	<p>A magyar nyelv szerkezetének összehasonlítása a tanult idegen nyelv hangtanával, alaktani szerkezetével, szóalkotási módjaival, mondatszerkezetével.</p> <p>A nyelvi szintek elemkészletéről, rendszeréről tanultak fogalmi szintű megnevezése, rendszerező áttekintése.</p>	
Kulcsfogalmak, fogalmak	<p>Hang, fonéma, hangtörvény, szóelem (morféma): szabad és kötött morféma, szótó, képző, jel, rag.</p> <p>Szófaj: alapszófaj, viszonyzó, mondatszó.</p> <p>Szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma.</p> <p>Mondatrész: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző. Vonzat.</p> <p>Mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat.</p>	
Tematikai egység/ fejlesztési cél	II. Szövegértés	13 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	<p>Önálló szövegfeldolgozás a szövegbefogadás céljának megfelelő olvasási stratégia és szöveg-feldolgozási mód megválasztásával.</p> <p>A szöveg és kép összefüggése. Hatékony jegyzetelési és vázlatírási technikák megismerése, adekvát alkalmazásuk.</p> <p>Az anyaggyűjtés módjai írott és nem írott források felhasználásával, az idézés szabályai.</p> <p>Néhány, gyakoribb internetes szöveg szerkezetének, megjelenésének, közlési szándékának megfigyelése, a tapasztalatok felhasználása a szövegbefogadásakor, az internetes szövegek nyilvánosságának kérdése, etikája.</p> <p>Gyakorlatias szövegértési feladatok megoldása</p>	
Kulcsfogalmak, fogalmak		
Tematikai egység/ fejlesztési cél	II. Szövegalkotás	13 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	<p>Szövegátalakító gyakorlatok szempontváltással, a kommunikációs célnak megfelelően: adott szempontok és terjedelem szerinti szövegtömörítés, szövegbővítés.</p> <p>Lényegre törő, világos fölépítésű, információban gazdag, kifejtett szöveg alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák valamelyikében (pl. digitális formában, multimédiás kiegészítésekkel).</p> <p>Kreatív gyakorlatok a mondat- és szövegszerkezet stiláris lehetőségeinek, a szavak hangulatának, stílusértékének, nyelvrétegbeli stiláris különbségének figyelembevételével.</p>	

	Műfaji ismeretek felidézése, megerősítése. Szépirodalmi szövegek (novellák) értelmezése, elemzése.	
Kulcsfogalmak, fogalmak	Köznapi szöveg: érvelés; gyakorlati szövegműfajok (felszólalás, hozzászólás, vitaindító, meghívó). Az esszé típusai, jellemzői, az esszéírás folyamata.	

K/ MATEMATIKAI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE – (nyelvi előkészítő évfolyam)

Heti 1 óra (36)

Tematikai egység/fejlesztési cél	Tanulási és tudásszerző képességek fejlesztése	4 óra
<i>Ismeretek, fejlesztési követelmények</i>	A megismerés, a gondolkodás, a kommunikáció és az információtárolás egységben kezelése. Kognitív képességek fejlesztése. Értelemszerű tanulás.	
<i>Kulcsfogalmak</i>	figyelem, rész-egész észlelés, emlékezet, feladattartás, feladatmegoldási sebesség, probléma-érzékenység, probléma-reprezentáció, problémamegoldás, számlálás, számolási képesség, mennyiségi következtetés,	
Tematikai egység/fejlesztési cél	Gondolkodási képességek fejlesztése	24 óra
<i>Ismeretek, fejlesztési követelmények</i>	A megszerzett tudás alkalmazása a hétköznapi életben. Meglévő tudásból új tudás létrehozása.	
<i>Kulcsfogalmak</i>	rendszerzés, kombinativitás, induktív és deduktív következtetés, mennyiségi következtetés, valószínűségi következtetés, analízis, szintézis, általánosítás, összehasonlítás, aritmetikai gondolkodás	
Tematikai egység/fejlesztési cél	Kommunikációs képesség fejlesztése	8 óra
<i>Ismeretek, fejlesztési követelmények</i>	A közölt információ vétele, információ közlése.	
<i>Kulcsfogalmak</i>	matematikai szöveg értése, szövegértelmezés, relációszókincs, térlátás, térbeli viszonyok, ábrázolás	

L/ INFORMATIKA (+INFORMATIKAI ALKALMAZÁSOK) – (nyelvi előkészítő évfolyam)

Heti 2 + 1 óra (72+36)

Alapelvek, célok

A tantárgy tanításának célja felkelteni és folyamatosan ébren tartani a tanulók érdeklődését az informatika iránt, megismertetni eszközeit és módszereit. Az informatika órák problémákat megoldani, alkotni tanítanak, praktikus alkalmazói tudást, készségeket és képességeket kívánnak kialakítani, korszerű informatikai eszközök alkalmazásával felkészítenek a munkára, a mindennapi életre, és valamennyi tantárgy tanulását segítik. Az informatika órákon lehetőségünk van együttműködésre nevelésre, a csoportmunkára: egy-egy projekt megvalósítása megköveteli a feladatok részekre osztását, a másokkal való kapcsolattartást, tervszerű, összehangolt munkát. Az informatikai ismeretek rendszeres alkalmazása megvalósulhat az iskolai élet eseményeihez vagy a tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldásakor (pl. házi dolgozat, előadás, faliújság, iskolaújság, tantárgyi feladatmegoldás).

Az informatika tanításában fontos szerep jut annak megmutatásának, hogy a tanulók hogyan használhatják fel az informatikai eszközöket – hardver és szoftver oldalról egyaránt – az egyéb tárgyak minél alaposabb elsajátításában, illetve minél magasabb minőségű feldolgozásában, ezáltal megvalósítva a tantárgyak széleskörű integrációját. Cél, hogy az ötéves képzés során a diákok elsajátítsák a számítástechnikai eszközök biztonságos felhasználását, s a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazásával az információszerzési, -feldolgozási és átadási technikákkal ötvözve képessé váljanak akár több tantárgy témaköreit felölelő probléma megoldását nyújtó projektek kidolgozására önállóan is.

Cél, hogy az előkészítő év valamint a következő évek magasabb óraszámainak köszönhetően a tanulók olyan használható tudáshoz jussanak, amelynek birtokában a 12. évfolyam végén előrehozott érettségi vizsgát tehetnek. A fentiek mellett néhány témakör– túlmutat a középfokú érettségi követelményrendszerén, s ezek teljesítésén túl a gyakorlati életben jól hasznosítható ismereteket közvetít.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Informatika	3	2	2	2

9. évfolyam

Heti óraszám: 2+1, évi: 108

Mivel 10-12. osztályban az iskola helyi tanterv szerint megtanulnak mindent, ami a kerettantervben előírás, a kilencedik évet olyan tartalmakra fordítjuk, ami ezt a generációt közvetlen érdekli, mert benne élnek, viszont a tudatos használatukkal problémáik vannak.

A három órából heti 1 órában a szabályos tízujjas gépelést tanulják, heti 2 órában a tudatos médiahasználatra próbáljuk őket rávezetni.

Tudatos médiahasználat heti 2 óra, összesen 72

Tematikai egység	A számítógép használata ismétlés	6 óra
------------------	----------------------------------	-------

Ismeretek, fejlesztési követelmények	Általános iskolában mindenki legalább 4 évig tanult informatikát, elvileg ismerik a használatát. Alapfogalmak: hardver, szoftver, hardverek jellemzői Operációs rendszerek: windows 10 használata (file-ok, mappák kezelése)	
Tematikai egység	Elektronikus kapcsolattartás. Adatbiztonság, biztonságos adattárolás a felhőben, adatok megosztása	6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Adataink tárolása, mentése, SSD, pen-drive, Hdd használata Adattárolás a felhőben Gmail használata, beállítási lehetőségek, Netikett Google drive használata, adatok feltöltése, letöltése, adatok megosztási lehetőségei	
Tematikai egység	Prezentáció készítés PPT, Prezi, Slide show	16 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Powerpoint ismétlés Powerpoint, mint képszerkesztő, Paint használata, on-line képszerkesztés On-line prezentáció készítés, Prezi használata,	
Tematikai egység	Közösségi oldalak használata	16 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	facebook, instagram, snapchat, twitter...	
Tematikai egység	Biztonságos internethasználat,	16 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	az internetes bántalmazás (kiber building) kivédése adatok, képek az interneten	
Tematikai egység	Okos eszközök használata	12 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	tablet, okostelefon Iphon-IOS, Android, Windows	

Tízujjas vakírás heti 1 óra, összesen 36

Tematikai egység/ fejlesztési cél	A tízujjas vakírás alapjai	5 óra
Ismeretek fejlesztési követelmények	<p>A számítógépes íráskörnyezet előkészítése (munkaasztal, munkaszék, hardver- és szoftverkörnyezet, nyomtató, egyéb tárgyi eszközök, oktatóprogram stb.)</p> <p>A tízujjas vakírás (elektronikus gépi írástechnika) előnyei</p> <p>A gépi adatbevitelhez szükséges helyes test- és kéztartás</p> <p>Egészségmegőrző kéz-, ujj- és egyéb tornagyakorlatok</p> <p>A tízujjas vakírás alapjai: ujjrend, alapsor, alaptartás; ütemes, betűző, folyamatos írás</p> <p>Helyes fogás- és leütéstechnika kialakítása</p>	

	Sorváltás (enterhasználat), szóközbillentyű (space) helyes és biztonságos alkalmazása Az alaptartás betűinek fogás- és írástechnikája, gyakorlata	
Tematikai egység/ fejlesztési cél	Alaptartáson kívüli betűk írástechnikája	25 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények, kompetenciák	Az alaptartáson kívüli betűk fogás- és írástechnikája, gyakorlata Számok, írásjelek fogás- és írástechnikája, gyakorlata Számok, írásjelek, speciális karakterek használata, helyesírási szabályai	
Tematikai egység/ fejlesztési cél	Gépírástechnikai alagyakorlatok	6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények, kompetenciák	Másolási technika fejlesztése: nyomtatott szövegről, sortartással Írásbiztonság (hibátlan írás) erősítése Írásellenőrzési és -javítási módok, eljárások	
Kulcsfogalmak, fogalmak, kompetenciák, szakmai ismeretek, szakmai készségek	Ismeretek: A tízujjas vakírás alapelvei, szabályai, gyakorlata Készségek: Számítógépes irodai programok alkalmazása A tízujjas vakírás alapjai 60 leütés/perc sebesség elérése Személyes kompetenciák: Precizitás Mozgáskoordináció Monotóniatűrés	

III. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSA

A mindennapos testnevelés megvalósulásáról A szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény 35.§ (5) és a Szkr. 119-122.§ rendelkezik.

Diákjaink számára oktatási programunk heti 9-10. évfolyamon: 5; 11. évfolyamon: 4; 12. évfolyamon: 3 órát határoz meg, azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik. Ezeket tornatermi és tornaszobai (esetenként sportpálya) foglalkozások keretében tartjuk.

Az iskola a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről. A könnyített testnevelésóra keretein belül valósul meg; a gyógytestnevelés-órát a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben szervezzük meg.

A szülő írásban kérheti gyermeke legfeljebb két órarendi testnevelés óra alóli felmentését az alábbi esetekben:

- a tanuló iskolai sportkörü foglalkozásokon rendszeresen részt vesz
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján szervezett edzésen vesz részt.

A tanuló a felmentésre vonatkozó kérelmét a tanév megkezdése után, legkésőbb október 1-jéig nyújthatja be.

A 13 és 14. évfolyamon nincs kötelező testnevelés, számukra délutáni időszakokban igény szerint biztosítunk szabadidős (testnevelés) foglalkozásokat.

A tanulók mindennapi testedzésének, mozgásigényének kielégítésére, a mozgás és a sport megszerettetésére, a versenyekre való felkészülésre sportköri foglalkozásokat (szakképző intézményi sportkör) és edzéseket tartanak a testnevelő tanárok hetente két alkalommal (min. 45 perc). A sportköri foglalkozásokat lehetőség szerint a kötelező vagy a nem kötelező tanórai foglalkozások megszervezésére álló időkeret terhére látják el a pedagógusok.

Ezeket az iskola minden tanulója jogosult részt venni.

A tömegsport foglalkozások 14 és 16 óra között szervezhetők. Az ettől eltérő időpontokat az igazgató vagy az igazgatóhelyettes engedélyezheti.

Az iskolai sportköri foglalkozásokat tanévenként, az intézményi tantárgyfelosztásban meghatározott napokon és időben, az ott meghatározott sportágakban felnőtt vezető irányításával kell megszervezni.

A délutáni tömegsport foglalkozásokon való részvételhez az iskola biztosítja, hogy

- őszi és tavaszi időszakban: a sportudvar, a tornaszoba, a tornaterem és edzőterem,
- téli időszakban: a tornaszoba, a tornaterem és edzőterem
- a testnevelő tanár felügyelete mellett a tanulók számára nyitva legyen.

Az iskolai sportkör öntevékenyen működik, amelynek munkáját az iskola igazgatója által megbízott testnevelő tanár segíti és felügyeli.

IV. SZABADON VÁLASZTHATÓ ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK

(Szkt. 35§.; Szkr. 44. 112-118.§)

A szakképző intézmény a kötelező tanórai foglalkozások mellett a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei, valamint az intézmény lehetőségeinek figyelembevételével egyéb foglalkozásokat szervez. Ezen foglalkozások keretei között a tanulók egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanulók tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Tehetség kibontakoztatása: az oktatók az adott tárgyból tehetséges tanulókat benevezik, délutáni foglalkozások alkalmával felkészítik a versenyekre, az emelt szintű érettségire (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika idegen nyelvek), a nyelvvizsgára. Ezeket a foglalkozásokat lehetőség szerint a kötelező vagy a nem kötelező tanórai foglalkozások megszervezésére álló időkeret terhére látják el a pedagógusok.

A versenyeken való részvétel a diákjaink képességeinek kialakítását és fejlesztését célozza. A tanulók intézményi, városi, kistérségi és országos meghirdetésű versenyeken vehetnek részt, oktatói felkészítést igénybe véve. A meghirdetett országos versenyekre a felkészítésért, a szervezésért, a nevezésért a szaktárgyi munkaközösségek és az igazgatóhelyettes felelősek.

A felzárkóztató foglalkozások célja az alapképességek, készségek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. Ezeket a foglalkozásokat a bemeneti mérések eredményeinek és a tanulmányi eredményben bekövetkező változás tükrében az adott tanévben szervezzük meg.

Továbbá a felzárkóztató foglalkozásokon azok a tanulók is részt vesznek, akik hátrányos helyzetűnek minősülnek, valamint azon tanulók, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. A tanulók felzárkóztatását az oktatók mellett fejlesztő pedagógus is segíti.

V. ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK

(Szkt. 92. § [Az érettségi vizsga]; Szkr. 258. §)

Technikumunkban az érettségi vizsgán a tanulók az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni.

Kötelező vizsgatárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Történelem
- Idegen nyelv (angol, német, francia – Turizmus és vendéglátás ágazaton)

A kötelező vizsgatárgyakból iskolánkban mind közép, mind emelt szinten (igény szerint) felkészítjük a tanulóinkat.

Ezen kívül földrajzból és testnevelésből biztosítjuk a középszintű érettségire való felkészítést. („Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló - jogszabályban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.”)

A kötelező vizsgatárgyak közül magyar nyelv és irodalomból, matematikából és történelemből előrehozott érettségi vizsgát tehetnek a 12. évfolyam végén.

A 13. évfolyam végén a tanulók egy idegen nyelvből (angol, német, francia) érettségi vizsgát és szakmai vizsgát (központi interaktív vizsgarész és projektfeladat) tesznek, amely emelt szintű érettségi vizsgának felel meg.

Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmai vizsga sikeres letételét követően állítunk ki bizonyítványt.

VI. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TÉMAKÖREI

Az egyes érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szintű témakörei az Oktatási Hivatal honlapján megtalálhatók: https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

VII. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, FORMÁI

Az értékelés csak akkor tudja betölteni irányító, szabályozó szerepét, ha beillesztjük a teljes nevelési folyamatba.

Értékelési típusok:

- A diagnosztikus értékelés során megmutatkozik, milyen tudásra támaszkodhatunk a tanítás-tanulás valamely nagyobb egységének megkezdése előtt. Ez a helyzetfeltárás pedagógusnak, tanulónak igen fontos jelzésértékkel bír.
- A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Ez az értékelés információt ad a tanulóknak arról, hogy mit tanultak meg hatékonyan, miben maradtak el. Ez az értékelés nem minősít, hanem megerősít, korrigál, fejleszt.
- A leggyakrabban használt értékelési típus a szummatív értékelés, amely globális képet mutat arról, hogyan tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek. Célja az összegzés, a záró minősítés.

Az iskolában folyó munka komplex értékelése

- Az igazgató a félévi és tanév végi értekezleteken értékeli az adott időszakban végzett iskolai munka eredményeit, felsorolja a javításra váró területeket, megoldási javaslatokat ad a jobbításra. A nevelőtestület ezt az értékelést az értekezleten megvitatja és kiegészíti.
- A félévenkénti nevelési értekezleteket az igazgató - a nevelőtestület tagjainak bevonásával – olyan téma köré szervezi, amelynek az iskolai munka hatékonysága, eredményessége szempontjából előremutató jelentősége van.

Az értékelés célja és alapelvei iskolánkban

Az értékelés célja: tudás, teljesítmény, attitűd, magatartás, egyéni és közösségre megállapított követelmények, önmagához mért fejlődés értékelése.

Alapelvei:

- Ösztönző hatású legyen, segítse a pozitív személyiségjegyek továbbfejlődését.
- Segítse a reális önértékelés kialakulását.
- Differenciált, egyéni vonatkozású normaorientált értékelés kapjon prioritást.
- Legyen sokoldalú, alkalmazzunk változatos értékelési formákat.
- Igazodjon a tanulók értelmi képességéhez, életkorához, a tantárgy jellegéhez.
- Az értékelés a nevelés-oktatás szerves része, amelynek objektívnek kell lennie.
- Mindenkor figyelembe kell vennie a tanulók életkori sajátosságait.
- Az értékelés alapját a Kerettantervre alapozott helyi tanterv szolgálja.
- Az értékelés a tanulót, a szülőt és a pedagógust tájékoztatja a végzett munka eredményéről, azaz minősít.
- Az értékelés adjon pozitív mintát az önértékeléshez.
- Egyes tantárgyak esetén a minimális és jeles szint teljesítésének feltételeit a munkaközösségek határozzák meg.

- Az értékelés csak akkor objektív, ha a különböző tanulói teljesítményeket a követelményekhez viszonyítjuk.
- Ha a követelményeket nem ismerik a tanulók, akkor az értékelés nem tölti be pedagógiai funkcióját.

Az értékelés módjai

Szóbeli felelet

Tesztlap kitöltése

Témazáró dolgozat

Tanítási órákon végzett munka

Gyűjtő munka

Projektmunka

Portfólió

Tanulmányi versenyeken nyújtott teljesítmény

A különböző értékelési módokat a KRÉTA-rendszerben adott lehetőségek szerint súlyozzuk.

A témazáró dolgozatokat a folyamatos tanítás mellett elő kell készíteni és a témazáró megírását megelőzően a tananyagot össze kell foglalni. Hasonló jellegű feladatanyagból próbadolgozattal, vagy feladatsorral kell előkészíteni a mérést. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, az alkalmazásokra, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismeretei alkalmazási lehetőségeire, és ezeket is értékelni kell.

Természetesen a témazárók mellett biztosítani kell a lehetőséget – az óraszámok függvényében – egy tananyagegységhez kapcsolódó szóbeli feleletekre, illetve az ezt helyettesítő rövidebb írásbeli beszámolókra.

Ha az értékelés lehetővé teszi, a pedagógus a %-os értékelést részesítse előnyben.

A szaktanár emellett kiselőadásokat, gyűjtőmunkát, egyéb szorgalmi feladatokat az egyszeri feleleteknek megfelelő osztályzatokkal értékelhet.

A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tennünk az értékelés és az osztályzattal történő minősítés között.

Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát, biztatjuk, dicsérjük a tanulót, értékeljük igyekezetét, önállóságát, de rámutatunk a hiányosságokra is.

Az osztályzatokkal történő minősítésnél a tantervi követelményeket tartjuk mérvadónak.

A tanulók ellenőrzése, értékelése

A tanulókkal szemben támasztott követelményeket az iskola szakmai programja (oktatási program és képzési program) és az ehhez igazodó tanmenetek, valamint az iskola házirendje szabja meg.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzését a tanév közben az oktatók végzik. A tanulók értékelése érdemjeggyel történik. Minden tanuló jogosult arra, hogy megfelelő mennyiségű osztályzatot szerezzen.

Érdemjegy adható:

- tanórai írásbeli feleletre, dolgozatra, témazáró dolgozatra
- tanórai szóbeli feleletre
- tanórai munkaösszegző értékeléseként
- otthoni feladat megoldására és számonkérésére.

Az adott tantárgy bejegyzéseit a pedagógus folyamatosan ellenőrzi és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását a tanóra napját követő két héten belül pótolja. Az iskolai értékelésben a Köznevelési törvény 54. § -ban meghatározott érdemjegyeiket alkalmazzuk.

Iskolánk az értékelés rendszerességét előtérbe helyezve szabályozza a minimális érdemjegyek számát.

Minden tanulónak a félévi és a tanév végi értékelésekor rendelkeznie kell:

- Ha a tantárgy heti óraszámát átlagban legalább kettő, vagy ennél több, akkor félévente legalább 4 érdemjeggyel.
- Ha a tantárgy heti óraszámát átlagban kettőnél kevesebb, akkor félévente legalább 3 érdemjeggyel.

Minden érdemjeggyel vagy egyéb bejegyzéssel történő értékelésnek nyilvánosnak kell lennie, s az értékelést végző az érdemjegyet vagy bejegyzést köteles szóban megindokolni az érdekelt felé. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyagokhoz kapcsolódó követelményekre is.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

A nevelők a tanulók tanulmányi előmenetelének és teljesítményének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanuló teljesítménye hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta. A 9-14. évfolyamon minden tantárgyat év közben érdemjegyekkel, a félév és tanév végén osztályzattal minősítünk.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) A félévi és év végi osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az osztályzat, az érdemjegy akkor

jeles: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.

jó: ha a tanuló kevés hibával sajátította el az oktatási és képzési program tantervi követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.

közepes: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.

elégséges: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeit csak minimális, a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlenül szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.

elégtelen: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes az önálló munkavégzésre.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE, A VIZSGÁK RENDJE

1. A diákok tudásukról szóban és írásban adnak számot.
2. Tanév közben teljesítményükre **érdemjegyet** kapnak, melyről a tanulónak minden esetben tájékoztatást kell kapnia.
3. Az érdemjegy megállapítása nem lehet fegyelmezési eszköz.

4. Ha a tanuló valamely tárgy órájáról (óráiról) betegség miatt vagy egyéb okból hiányzik, a hiányzása alatt tanult anyagot pótolnia kell. Amennyiben hosszantartó mulasztásának pótlását nem tudja elvégezni a következő tanórára, a szaktanárától halasztást kérhet.
5. Az **írásbeli témazáró dolgozatok** időpontját és témáját legalább egy héttel korábban a diákok tudomására kell hozni. A témazáró dolgozatok a tanulók tudásának értékelésében súlyozottan számítanak.
6. Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet írni.
7. A témazáró dolgozatokat és írásbeli feleleteket 15 munkanap alatt ki kell javítani, és az érintett diák tudomására kell hozni.
8. Az értékelés módjáról a tanulókat tájékoztatni kell.
9. A tanuló teljesítményét félévkor és a tanév végén **osztályzatokkal** minősítik a szaktanárok.

A tanuló osztályzatait

- évközi teljesítménye és **érdemjegyei;**
- **az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán** nyújtott teljesítménye;
- **független vizsgabizottság előtt letett vizsga** alapján kell megállapítani.

SZAKMAI PROGRAM

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI
TECHNIKUM

A technikumnak szakmai érettségi végzettséget adó, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó öt (nyelvi előkészítő képzésünk esetén hat) középiskolai évfolyama van, ahol szakmai oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását.

Az intézmény szakképzési szerkezete

A KSZC Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum, mint tiszta technikumi profillal rendelkező intézmény, kizárólag 5-ös szint kódú szakképesítések esetén folytat szakképzést.

Az intézmény képzési profiljában szereplő ágazatok besorolása

NAPPALI RENDSZERŰ OKTATÁS

KIFUTÓ KÉPZÉSEINK

OKJ-s képzési jegyzék alapján a szakképesítések megnevezése és OKJ száma:

2016. szeptember 1-jétől folyó képzéseink:

Gazdasági informatikus	54 481 02
Irodai titkár	54 346 03
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	54 344 01
Vállalkozási- és bérügyintéző	54 344 02
Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	54 841 11

2018. szeptember 1-jétől folyó képzéseink:

Gazdasági informatikus	54 481 02
Irodai titkár	54 346 03
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	54 344 01
Vállalkozási- és bérügyintéző	54 344 02
Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	54 841 11
Turisztikai szervező és értékesítő	54 812 03
Idegenvezető	54 812 01

ÚJ TECHNIKUMI KÉPZÉSEINK

2020/2021. tanévtől a szakmajegyzék alapján kínált technikumi képzéseink megnevezése és száma:

Informatikai rendszer- és alkalmazás- üzemeltető technikus	5 0612 12 02
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 0411 09 01
Vállalkozási ügyviteli ügyintéző	5 0411 09 02
Turisztikai technikus	5 1015 23 07

FELNŐTTOKTATÁS (kifutó)

2018. szeptember 1-jétől kínált képzéseink megnevezése és száma:

Pénzügyi-számviteli ügyintéző	54 344 01
Vállalkozási- és bérügyintéző	54 344 02
Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	54 841 11

FELNŐTTKÉPZÉS (új)

Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 0411 09 01
Vállalkozási ügyviteli ügyintéző	5 0411 09 02
Turisztikai technikus	5 1015 23 07

A felnőttképzést a jogszabályi keretek között esti vagy online oktatás keretében szervezzük meg. Beszámítással és előzetes tudásméréssel egyéni tanulási utak lehetségesek. A képzésre vonatkozó szabályozás a *felnettoktatási és felnőttképzési programban* található.

A szakmai gyakorlat képzési helyszíneinek és formájának bemutatása

A szakmai képzés gyakorlati oktatása az intézmény képzései tekintetében kizárólag iskolai gyakorlat keretében történnek, tanirodában, ügyviteli gyakorlótermekben, számítástechnikai laborokban és gyakorlótermekben.

Az elméletigényes képzés mellett csak a fenti módszerrel biztosítható a szakmai vizsgára történő eredményes felkészítés. A duális partnerek felkutatása után a gyakorlati képzés folyamatosan kerül kiépítésre.

Az összefüggő szakmai gyakorlatok együttműködési megállapodással kerülnek lebonyolításra hazai vagy nemzetközi környezetben.

2020 szeptemberétől felmenő rendszerben induló technikumai képzéseink

A szakgimnáziumi 4+1 struktúra helyébe az 5 éves technikumai képzés lép, amelynek zárásaként a négy közismereti tantárgyból kell érettségi vizsgát tenni. Az ötödik érettségi vizsgatárgyat a szakmai vizsga váltja ki, emeltszintű érettségi tárgynak megfelelően.

A technikusképzés iskolánkban 5 éves, a nyelvi előkészítő technikusképzésben résztvevők esetén 1+5 éves. Az első két évben ágazati alapoktatás, azt követően három éven át szakirányú oktatás folyik. A négy kötelező közismereti tárgyból tesznek érettségi a diákok, a technikus szakképesítés szakmai vizsgája lesz egyben az ötödik érettségi tárgy. Így 13. év végi sikeres vizsga után két végzettséget igazoló bizonyítványt kap. Kézhez kapja az érettségi bizonyítványát, és a technikus végzettségét igazoló oklevelét. A technikumban megszerzett tudás megteremti a lehetőséget, hogy a jó eredménnyel végzetek a szakmai vizsgájuk eredményének figyelembevételével tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

KIFUTÓ KÉPZÉSEK

2016. szeptember 1-jétől folyó képzéseink:

A SZAKMAI KÖVETELMÉNYMODULOKHOZ RENDELTE TANTÁRGYAK HETI ÓRASZÁMA ÉVFOLYAMONKÉNT⁶

1. XIII. INFORMATIKA ÁGAZAT

GAZDASÁGI INFORMATIKUS (54 481 02)

Irodai informatikus (52 481 02) mellék-szakképesítés

		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13.		2/14.				
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám					
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy		e	gy				
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4	4	5	5	0	2	5	0	2	4	12	19	13	18	0	12	19
	Összesen	8,0		10,0			7,0			6,0		31,0					31	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.											2					2	
11996-16 Információtechnológiai alapok	IT alapok	1		1										2				
	IT alapok gyakorlat		2		1										3			
11997-16 Hálózati ismeretek I.	Hálózatok I.			1			1			1				3				
	Hálózatok I. gyakorlat				2			3(0)			2 5				7			
11625-16 Programozás és adatbázis-kezelés	Programozás	1		1			1			1				4				
	Programozás gyakorlat		2		2			2 1			2 3				8			

⁶ A pirossal jelzett tantárgyak óraszámait a mellék-szakképesítés megszerzése miatt kerülnek átcsoportosításra a 11-12. évfolyam között.

10153-16 Könyvvezetési feladatok	Könyvvezetés						0,5											
	Pénzforgalmi könyvvitel gyakorlat							1			1(0)							
10154-16 Munkaerő-gazdálkodás	Munkaerő-gazdálkodás						1											
	Bérszámfejtési gyakorlat							1			1(0)							
10496-16 Közlekedés-szállítási alapok	Közlekedési alapfogalmak	3											3					
	Közlekedés technikája			4									4					
	Közlekedés üzemvitel gyakorlat				2									2				
10501-16 Szállítmányozási ügyintézői feladatok	Általános szállítmányozási ismeretek										4						4	
	Ágazati szállítmányozási ismeretek										7						7	
	Szállítmányozási ismeretek gyakorlat											5						5
1003416 Logisztikai ügyintézői feladatok	Logisztika										7						7	
	Logisztikai tervezés és fejlesztés gyakorlat											5,5						5,5
10036-16 A raktáros feladatai	A raktározási folyamatok	3											3					
	Speciális áruk raktározása	1											1					
	Raktározás gyakorlat		2,5											3				
11781-16 A raktárvezető feladatai	Raktározás szerepe			1									1					
	Raktározás működtetése, mutatószámai			1									1					
	Raktárvezetés gyakorlat				2									2				
10070-12 Munkahelyi kommunikáció	Kommunikáció alapjai						3 (0)			3			3					
	Üzleti kommunikáció gyakorlat		1					2 (0)		2				2				
10651-12 Vezetési, jogi, gazdasági, marketing ismeretek	Vezetői, jogi, gazdasági és marketing elméleti ismeretek									3			4					
	Marketing gyakorlat										1			1				
	Vezetés, szervezés gyakorlat										1			1				

	Komplex ügyfélszolgálati gyakorlat							1			1(0)						
10066-16 Gazdálkodási alapeladatok	Gazdasági és vállalkozási ismeretek	2		1					1		1		4			1	
	Jogi ismeretek	1									1,5		1			1,5	
12082-16 Gépírás és irodai alkalmazások	Gépírás és levelezési gyakorlat		2		2			2(0)			24		3		7		3
	Irodai alkalmazások gyakorlata				1			1(0)			1		2		2		2
12083-16 Gyorsírás	Gyorsírás gyakorlata				2			2			2		4		6		4
12084-16 Üzleti kommunikáció és protokoll	Kommunikáció a titkári munkában	1		2							2		3			2	
10072-16 Rendezvény- és programszervezés	Rendezvény- és programszervezés						1			1			2				
	Rendezvény- és programszervezés gyakorlata												5				5
12085-16 Titkári ügyintézési gyakorlat	Titkári ügyintézés	1		1								2		2		2	
	Titkári ügyintézés gyakorlata							1			1		5		2		5
11554-16 Irodai szakmai idegen nyelv	Irodai szakmai idegen nyelv											3		2		3	

4. XXIV. KÖZGAZDASÁG ÁGAZAT

PÉNZÜGYI SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ (54 344 01)

VÁLLALKOZÁSI BÉRÜGYINTÉZŐ (54 344 02)

Pályázati-támogatási asszisztens (52 345 06) mellék-szakképesítés

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatközoán:	Összesen	7	4	9	3	0	9	1	0	4,5	5,5	21	10	20,5	9	0	21	10
	Összesen	11,0		12,0			10			10		31,0		29,5			31,0	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.											2					2	
11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	4		3										7				
	Ügyviteli ismeretek	3												3				
	Ügyviteli gyakorlatok		4												4			
	Általános statisztika			2										2				
	Statisztika gyakorlat				1										1			
	Pénzügyi alapismeretek			2			1(0)			1+0,5				3,5				
	Pénzügy gyakorlat				1										1			
	Adózási alapismeretek									1				1				
	Adózás gyakorlat										1				1			
	Számviteli alapismeretek				2			2(0)			2				4			
Számvitel gyakorlat				1						1				2				

Projekttervezés 11884-16	Támogatási alapismeretek						2	3			1(0)							
	Gazdálkodási statisztika						2											
	Folyamat- és pénzügyi tervezés							1				1,5						
Támogatáskezelés 11885-16	Támogatási ügyvitel						2				2							
	Támogatás menedzsment							2				2(0)						
10147-12 Gazdálkodási feladatok ellátása	Gazdálkodási ismeretek											2,5					2,5	
11506-16 Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok	Vállalkozásfinanszírozás											3					3	
	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat												1					1
	Adózás											3					3	
	Elektronikus adóbevallás gyakorlata												2					2
10149-12 Könyvvizetés és beszámoló készítés feladatai	Számvitel											6					6	
11505-12 Könyvelés számítógépen	Könyvelés számítógépen gyakorlat												4					4
11501-16 Projektfinanszírozás	Projekt-finanszírozás											2					2	
	Projektfinanszírozás gyakorlata												2					2
11502-12 Projektfolyamatok követése	Projektfolyamatok követése											2					2	
	Projekttervezés gyakorlata												1					1

11506-16 Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok	Vállalkozásfinanszírozás	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző						1											
	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző							0,5										
	Adózás	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző									1								
	Elektronikus adóbevallás gyakorlata	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző										1							
10152-16 Kis- és középvállalkozások gazdálkodási feladatai	Kis- és középvállalkozások gazdálkodása	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző						0,5											
	Üzleti terv készítése	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző						1											
10153-16 Könyvvezetési feladatok	Könyvvezetés	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző						0,5			0,5(0)								
	Pénzforgalmi könyvvitel gyakorlat	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző						1				1(0)							
10154-16 Munkaerő-gazdálkodás	Munkaerő-gazdálkodás	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző						1											
	Bérszámfejtési gyakorlat	51 344 11 Vállalkozási ügyintéző						1				1(0)							
10496-16 Közlekedés-szállítási alapok	Közlekedési alapfogalmak	fő szakképesítés	3													3			
	Közlekedés technikája	fő szakképesítés				3		1(0)			1					4			
	Közlekedés üzemvitel	fő szakképesítés						1(0)			1					1			
	Közlekedés üzemvitel gyakorlat	fő szakképesítés										2					2		
10036-16 A raktáros feladatai	Raktározási folyamatok	fő szakképesítés	2			2										4			
	Raktározás gyakorlat	fő szakképesítés				1			2(0)		2						3		
11786-16 Raktárvezető feladatai	A raktározás szerepe és mutatószámjai	fő szakképesítés				2										2			
	Raktárvezetés gyakorlat	fő szakképesítés				2											2		
	Kommunikáció alapjai	fő szakképesítés	3													3			

10070-12 Munkahelyi kommunikáció	Üzleti kommunikáció gyakorlat	fő szakképesítés				1									1			
10651-12 Vezetési, jogi, gazdasági és marketing ismeretek	Vezetési, jogi, gazdasági és marketing elméleti ismeretek	fő szakképesítés								2				2				
	Marketing, vezetés, szervezés gyakorlat	fő szakképesítés									2				2			
10501-16 Szállítványozási ügyintézői feladatok	Általános szállítványozási ismeretek	fő szakképesítés										4					4	
	Ágazati szállítványozási ismeretek	fő szakképesítés										7					7	
	Szállítványozási ismeretek gyakorlat	fő szakképesítés											5					5
10034-16 Logisztikai ügyintéző feladatai	Logisztika	fő szakképesítés										7					7	
	Logisztikai tervezés gyakorlat	fő szakképesítés											5,5					5,5

3. XL. KÖZLEKEDÉS, SZÁLLÍTMÁNYOZÁS ÉS LOGISZTIKA ÁGAZAT

LOGISZTIKAI ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI ÜGYINTÉZŐ (54 844 11)

Pénzügyi ügyintéző (51 344 04) mellék-szakképesítés

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	8	0	7	4	140	2	2	140	2	4	20,5	10,5	19	10	160	20,5	10,5
	Összesen		8	11		4		6	31		29	31							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés										0,5					0,5		
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés										2					2		
11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző					2												
	Ügyviteli gyakorlatok	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző						1											
	Általános statisztika	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző					1			1 (0)									
	Pénzügyi és számviteli alapismeretek	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző					12			1 (0)									
	Adózási alapismeretek	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző					1												
11506-16 Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok	Vállalkozásfinanszírozás	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző					1												
	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző						1			1 (0)								
	Adózás	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző					1			1 (0)									
	Elektronikus adóbevallás gyakorlata	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző									2								
10147-12 Gazdálkodási feladatok ellátása	Gazdálkodási ismeretek	51 344 04 Pénzügyi ügyintéző					1												
10496-16 Közlekedés-szállítási alapok	Közlekedési alapfogalmak	fő szakképesítés	3											3					

	Közlekedés technikája	fő szakképesítés			3			1 (0)			1			4				
	Közlekedés üzemvitel	fő szakképesítés						1 (0)			1			1				
	Közlekedés üzemvitel gyakorlat	fő szakképesítés									2				2			
10036-16 A raktáros feladatai	Raktározási folyamatok	fő szakképesítés	2		2									4				
	Raktározás gyakorlat	fő szakképesítés				1			2 (0)		2				3			
11786-16 Raktárvezető feladatai	A raktározás szerepe és mutatószámai	fő szakképesítés			2									2				
	Raktárvezetés gyakorlat	fő szakképesítés				2									2			
10070-12 Munkahelyi kommunikáció	Kommunikáció alapjai	fő szakképesítés	3											3				
	Üzleti kommunikáció gyakorlat	fő szakképesítés				1									1			
10651-12 Vezetési, jogi, gazdasági és marketing ismeretek	Vezetési, jogi, gazdasági és marketing elméleti ismeretek	fő szakképesítés									2			2				
	Marketing, vezetés, szervezés gyakorlat	fő szakképesítés									2				2			
10501-16 Szállítványozási ügyintézői feladatok	Általános szállítványozási ismeretek	fő szakképesítés											4					4
	Ágazati szállítványozási ismeretek	fő szakképesítés											7					7
	Szállítványozási ismeretek gyakorlat	fő szakképesítés											5					5
10034-16 Logisztikai ügyintéző feladatai	Logisztika	fő szakképesítés											7					7
	Logisztikai tervezés gyakorlat	fő szakképesítés												5,5				5,5

4. XXV. ÜGYVITEL ÁGAZAT

IRODAI TITKÁR (54 346 03)

Ügyfélszolgálati ügyintéző (52 841 02) mellék-szakképesítés

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	3	5	6	6	140	1	3	140	2	3	12	19	14	17	160	12	19
	Összesen		8	12	4	5		31	31		31								
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés										0,5					0,5		
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés										2					2		
11806-16 Gépírás és számítástechnikai alkalmazások	Gépírás gyakorlata	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző						2			1								
	Számítástechnikai alkalmazások az ügyfélszolgálatban	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző						1			1								
11807-16 Kommunikáció az ügyfélszolgálatban	Ügyfélszolgálati kommunikáció	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző						2											
	Ügyfélszolgálati kommunikációs gyakorlat	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző							1										
11808-16 Ügyfélszolgálat a gyakorlatban	Ügyfélszolgálati ismeretek	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző						1											
	Ügyfélszolgálati gyakorlat	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző							1		1								

11809-16 Dokumentumkezelés az ügyfélszolgálatban	Levelezési gyakorlat az ügyfélszolgálatban	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző																	
	Dokumentum- és adatkezelés az ügyfélszolgálatban	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző							1			1(0)							
	Komplex ügyfélszolgálati gyakorlat	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző							1			1(0)							
10066-16 Gazdálkodási alapfeladatok	Gazdasági és vállalkozási ismeretek	fő szakképesítés	2		1						1		1		4			1	
	Jogi ismeretek	fő szakképesítés			1								1,5		1			1,5	
12082-16 Gépírás és irodai alkalmazások	Gépírás és levelezési gyakorlat	fő szakképesítés		4		2						1		3		7			3
	Irodai alkalmazások gyakorlata	fő szakképesítés		1		1								2		2			2
12083-16 Gyorsírás	Gyorsírás gyakorlata	fő szakképesítés				2				2(0)			24		4		6		4
12084-16 Üzleti kommunikáció és protokoll	Kommunikáció a titkári munkában	fő szakképesítés	1		2								2		3			2	
10072-16 Rendezvény- és programszervezés	Rendezvény- és programszervezés	fő szakképesítés							1(0)			12			2				
	Rendezvény- és programszervezés gyakorlata	fő szakképesítés												5					5
12085-16 Titkári ügyintézési gyakorlat	Titkári ügyintézés	fő szakképesítés			2								2		2			2	
	Titkári ügyintézés gyakorlata	fő szakképesítés				1				1(0)			1		5		2		5
11554-16 Irodai szakmai idegen nyelv	Irodai szakmai idegen nyelv	fő szakképesítés											3		2			3	

11. évfolyamon a hiányzó 1 szakmai óra – Komplex gazdasági ismeretek

5. XXIV. KÖZGAZDASÁG ÁGAZAT

PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ (54 344 01)

VÁLLALKOZÁSI BÉRÜGYINTÉZŐ (54 344 02)

Pályázati-támogatási asszisztens (52 345 06) mellék-szakképesítés

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	4	4	10	2	0	3	2	0	3	2	21	10	20	10	0	21	10
	Összesen		8		12			5			5		31		30			31	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés											2					2	
11504-16 Gazdálkodási alaptervekenység ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	fő szakképesítés	4		2										6				
	Ügyviteli gyakorlatok	fő szakképesítés		4												4			
	Általános statisztika	fő szakképesítés			3										3				
	Pénzügyi alapismeretek	fő szakképesítés			3			1(0)				23			6				
	Pénzügy gyakorlat	fő szakképesítés				1			1(0)				1				2		
	Adózási alapismeretek	fő szakképesítés						1(0)					1			1			
	Adózási gyakorlat	fő szakképesítés											1				1		
	Számviteli alapismeretek	fő szakképesítés			2			1(0)					12			4			
	Számvitel gyakorlat	fő szakképesítés				1			1(0)				12				3		
11884-16 Projekttervezés	Támogatási alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens						23				1(0)							

	Gazdálkodási statisztika	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens							23			1(0)							
	Folyamat- és pénzügyi tervezés	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens							2			2(0)							
11885-16 Támogatáskezelés	Támogatási ügyvitel	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens							23			1(0)							
	Támogatási menedzsment	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens										2							
10147-12 Gazdálkodási feladatok ellátása	Gazdálkodási ismeretek	fő szakképesítés											2,5					2,5	
11506-16 Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok	Vállalkozásfinanszírozás	fő szakképesítés											3					3	
	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat	fő szakképesítés												1					1
	Adózás	fő szakképesítés											3					3	
	Elektronikus adóbevallás gyakorlata	fő szakképesítés												2					2
10149-12 Könyvvizetés és beszámolóképzés feladatai	Számvitel	fő szakképesítés											6					6	
11505-12 Könyvelés számítógépen	Könyvelés számítógépen gyakorlat	fő szakképesítés												4					4
11501-16 Projektfinanszírozás	Projektfinanszírozás	fő szakképesítés											2					2	
	Projektfinanszírozás gyakorlata	fő szakképesítés												2					2
11502-12 Projektfolyamatok követése	Projektfolyamatok követése	fő szakképesítés											2					2	
	Projekttervezés gyakorlata	fő szakképesítés												1					1

6. XXVIII. TURISZTIKA ÁGAZAT

IDEGENVEZETŐ (54 812 01)

Szállodai recepció (52 812 01) mellék-szakképesítés

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	4	3	4	7	140	2	2	140	3	3	13	18	13	15	160	13	18
	Összesen		7	11	4	6		31	28		31								
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés										0,5					0,5		
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés										2					2		
11714-16 Turisztikai erőforrások	Turizmus földrajz	fő szakképesítés		1		1			1(0)			1(2)				4			
	Kultúr- és vallástörténet	fő szakképesítés				1			1(0)			1(2)			3				
	Vendégfogadás	fő szakképesítés	1		1						1				3				
11715-16 Kommunikáció a turizmusban	Üzleti protokoll	fő szakképesítés		1		2									3				
	Szakmai idegen nyelv	fő szakképesítés	2		2			2(0)			2(4)		3		8		3		
11716-16 Gazdasági folyamatok a turizmusban	Turizmus rendszere	fő szakképesítés	1		1									2					
	Marketing	fő szakképesítés				2					1				3				
11717-16 Infokommunikációs technológia a turizmusban	IKT a turizmusban	fő szakképesítés		1		1									2				
11711-16 Idegenvezetői szaktudás és 11503-12 Turisztikai latin	Országismeret	fő szakképesítés											6				6		
	Idegenvezetői szakmai idegennyelv	fő szakképesítés											1,5				1,5		
11712-16 Idegenvezetés módszertana	Útvonaltervezés	fő szakképesítés											1					1	
	Vezetési és prezentációs technikák	fő szakképesítés											2					2	

	Idegenvezetői adminisztráció	fő szakképesítés												2					2
11713-16 Idegenvezetés a gyakorlatban	Autóbuszos körút	fő szakképesítés												6					6
	Gyalogos körséta	fő szakképesítés												5					5
	Tárlatvezetés	fő szakképesítés												2					2
11300-12 Szállodai adminisztráció	Szállodai adminisztráció	52-812-01 Szállodai recepció						13					2(0)						
11301-12 Szállodai kommunikáció	Szállodai kommunikáció	52-812-01 Szállodai recepció						1											
11302-12 Szállodai tevékenységek	Szállodai tevékenységek	52-812-01 Szállodai recepció						36					3(0)						
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	52-812-01 Szállodai recepció																	
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint											1						

**A FŐ ÉS MELLÉK-SZAKKÉPESÍTÉSES ÓRÁK MEGOSZLÁSA A KSZC
KISKUNFÉLEGYHÁZI KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM HELYI TANTERVÉBEN A 11-12.
ÉVFOLYAMON**

**A MELLÉK-SZAKKÉPESÍTÉST NEM VÁLASZTÓK SZÁMÁRA FELAJÁNLOTT SZAKMAI
KOMPETENCIÁKAT FEJLESZTŐ TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAI**

Ágazat / mellék- szakképesítés	2016-os kerettanterv alapján				2018-as kerettanterv alapján			
	Mellék-szakképesítést választók		Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai		Mellék-szakképesítést választók		Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai	
Közgazdaság	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Pályázati- támogatási asszisztens	10 óra mellék- szakképesít és	6,5 óra főszakképesít és 3,5 óra mellék- szakképesítés	3 óra Komplex gazdálkodási ismeretek	6,5 óra fő szakképesít és	11 óra mellék- szakképesíté s	10 óra fő szakképesít és 2 óra mellék- szakképesít és	3 óra Komplex gazdálkodási ismeretek	10 óra fő szakképesíté s
			2 óra Üzleti számvitel	1,5 óra Komplex gazdálkodá si ismeretek			3 óra Üzleti számvitel	1 óra Komplex gazdálkodá si ismeretek
			3 óra Üzleti pénzügyek	2 óra Üzleti számvitel			3 óra Üzleti pénzügyek	1 óra Üzleti számvitel
			2 óra Gazdasági számítások				2 óra Gazdasági számítások	
					11 óra mellék- szakképesíté s	10 óra fő szakképesít és	3 óra Komplex gazdasági ismeretek	10 óra fő szakképesíté s
							3 óra	2 óra

Pénzügyi ügyintéző					2 óra mellék-szakképesítés és	<i>Gazdaság a számok tükrében</i>		<i>IKT gyakorlat</i>
						3 óra <i>Tárgyalástechnika és konfl.kezelés (idegen nyelven)</i>		
						2 óra <i>Gazdálkodás a gyakorlatban</i>		
Közlekedés	Mellék-szakképesítést választók		Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai		Mellék-szakképesítést választók		Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai	
	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Vállalkozási ügyintéző	10 óra mellék-szakképesítés és	10 óra főszakképesítés	4 óra <i>Komplex gazdálkodási ismeretek</i>	10 óra főszakképesítés és	11 óra mellék-szakképesítés	10 óra főszakképesítés és 2 óra mellék-szakképesítés és	4 óra <i>Komplex gazdálkodási ismeretek</i>	10 óra főszakképesítés 2 óra <i>Komplex tárolási ismeretek</i>
			2 óra <i>Áruforgalmi ismeretek</i>				2 óra <i>Áruforgalmi ismeretek</i>	
			2 óra <i>Munkaerőpiaci ismeretek</i>				2 óra <i>Munkaerőpiaci ismeretek</i>	
			2 óra <i>Komplex áruszállítási ismeretek</i>				2 óra <i>Komplex áruszállítási ismeretek</i>	
Pénzügyi ügyintéző					11 óra mellék-szakképesítés	10 óra főszakképesítés és 2 óra mellék-	4 óra <i>Komplex gazd. ismeretek</i>	10 óra főszakképesítés 2 óra
							2 óra <i>Áruforgalmi ismeretek</i>	

						szakképesít és	2 óra Munkaerőpiaci ismeretek	Komplex tárolási ismeretek
							2 óra Komplex áruszállítási ismeretek	
							1 óra Komplex tárolási ismeretek	
Ügyvitel	Mellék-szakképesítést választók		Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai		Mellék-szakképesítést választók		Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai	
	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Ügyfélszolgálati ügyintéző	4 óra fő szakképesít és 6 óra mellék-szakképesít és	10 óra fő szakképesítés	3 óra IKT- gyakorlatok	10 óra fő szakképesít és	10 óra mellék- szakképesít és	9 óra fő szakképesít és	1 óra Komplex gazdasági ismeretek	9 óra fő szakképesítés
			2 óra Kommunikációs gyakorlatok		1 óra Komplex gazdasági ismeretek	3 óra mellék-szakképesít és	3 óra Tárgyalástechnika és konfl.kezelés	1 óra Komplex gazdasági ismeretek
			1 óra Gazdálkodás a gyakorlatban				2 óra Szakmai-gyakorlati szövegalkotás	2 óra Szakmai-gyakorlati szövegalkotás
							1 óra Gazdaság a számok tükrében	1 óra Jogi környezetünk
							2 óra Gazdálkodás a gyakorlatban	
							1 óra IKT-gyakorlatok	

Informatika	Mellék-szakképesítést választók		<i>Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai</i>		Mellék-szakképesítést választók		<i>Mellék-szakképesítést nem választók tantárgyai</i>	
	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Irodai informatikus	7 óra fő szakképesítés és 3 óra mellék-szakképesítés és	6 óra fő szakképesítés 4 óra mellék-szakképesítés	<i>3 óra Korszerű alternatív operációs rendszerek</i>	<i>4 óra Irodai szoftverek alternatív platformon</i>	6 óra fő szakképesítés és 3 óra mellék-szakképesítés és	5 óra fő szakképesítés és 5 óra mellék-szakképesítés és	<i>3 óra Korszerű alternatív operációs rendszerek</i>	<i>5 óra Irodai szoftverek alternatív platformon</i>
					1 óra Programozás	1 óra Programozás	<i>1 óra Programozás</i>	<i>1 óra Programozás</i>
					1 óra Szakmai nyelv	1 óra Szakmai nyelv	<i>1 óra Szakmai nyelv</i>	<i>1 óra Szakmai nyelv</i>

TECHNIKUMI KÉPZÉSEK (ÚJ)

2020. szeptember 1-jétől folyó képzéseink:

A SZAKMAI KÖVETELMÉNYMODULOKHOZ RENDELT TANTÁRGYAK HETI ÓRASZÁMA

09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ágazathoz tartozó

5 0411 09 01

PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ SZAKMÁHOZ

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.	Összesen	13. évfolyam	14. évfolyam	Összesen
Munkavállalói ismeretek	18						18		
Munkavállalói idegen nyelv					62			62	
Gazdasági és jogi alapismeretek	108	108					108		
Vállalkozás működtetésének alapismeretek		144					144		
Kommunikáció	36						36		
Digitális alkalmazások	90	72					162		
Gazdálkodási ismeretek			72	54	31		72	93	
Gazdasági számítások			18	36			36	31	
Pénzügyi alapismeretek			162	180	62		216	186	
Irodai szoftverek alkalmazása					93			93	
Adózás				36	93		72	68	
Elektronikus bevallás					124			118	
Számvitel			144	126	108,5		216	186	

Számviteli esettanulmány			72	36	46,5		108	42	
Számítógépes könyvelés					155			144	
Portfólió			36	36	31			31	
Összes óraszám	252	324	504	504	806	2390	1188	1054	2242
Szakmai órák	7	9	14	14	26	70	33	34	67

Képzési és kimeneti követelmény:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_gm_penzugyi_szamviteli_ugyintezo_2020_alairtpdf-1589448588492.pdf

Programtanterv: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_gazdalkodas_es_menedzsment_penzugyi_szamviteli_ugyintezo_2020-1599123354176.pdf

09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ágazathoz tartozó

5 0411 09 01

VÁLLALKOZÁSI ÉS ÜGYVITELI ÜGYINTÉZŐ SZAKMÁHOZ**A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként**

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.	Összesen	13. évfolyam	14. évfolyam	Összesen
Munkavállalói ismeretek	18						18		
Munkavállalói idegen nyelv					62			62	
Gazdasági és jogi alapismeretek	108	108					108		
Vállalkozási működtetésének alapja		144					144		
Kommunikáció	36						36		
Digitális alkalmazások	90	72					162		
Üzleti adminisztráció			108	54			108	46,5	
Pénzforgalmi nyilvántartások					124			155	
Kis- és középvállalkozások gazdálkodása			72	36	124		72	124	
Munkaerő-gazdálkodás				72	62		72	93	
Adózási ismeretek			36	54	140		72	186	
Könyvvizelési alapismeretek				36	77		72	93	
Szövegbevitel számítógépen			72	36	31		72	62	
Dokumentumszerkesztés			36	108			36	93	

Titkári-ügyintézés			54	36	62		72	93	
Ügyvitel-szolgálati kommunikáció			72				72		
Kommunikáció a titkári munkában			18	36	62		108		
Portfólió			36	36	62			46,5	
Összes óraszám	252	324	504	504	806	2390	1224	1054	2278
Szakmai órák	7	9	14	14	26	70	34	34	68

Képzési és kimeneti követelmény:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_gm_vallalkozasi_ugyviteli_ugyintezo_2020_alairtpdf-1589448606796.pdf

Programterv:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_gazdalkodas_es_menedzsment_vallalkozasi_ugyviteli_ugyintezo_2-1599123374218.pdf

Külkereskedelem és vámismeret			72									
Általános szállítmányozás						108		77,5				
Ágazati szabályozások						144						
Szállítmányozási feladatok								186	0,5	93		
Raktározási alapok			72	0,5	36							
Raktározási tárolás és anyagmozgatás			72	0,5	36							
Raktározási mutatószámok						72						
A raktárirányítás rendszere								62	0,5	31		
Raktárvezetés								51	0,6	30,6		
Logisztikai alapok						36	0,3	10,8	55	0,4	22	
Beszerezési logisztika						36	0,3	10,8	50	0,4	20	
Készletezési logisztika						36	0,2	7,2	60	0,35	21	
Termelési-logisztika						18	0,2	3,6	56,5	0,45	25,4	
Elosztási logisztika						18	0,2	3,6	68	0,35	23,8	
Minőség a logisztikába									60	0,5	30	
Portfólió			36			36		18				
Összes óraszám	252	324	432		72	468		36	509		297	2390
Szakmai órák száma	7	9	12		2	13		1	16,4		9,6	70

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

Tantárgy	13. évfolyam			14. évfolyam		
	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM
Munkavállalói ismeretek	18					
Munkavállalói idegen nyelv				62		
Gazdasági ismeretek	108					
Vállalkozások működése	72					
Kommunikáció	72					
Digitális alkalmazások	162					
Közlekedési alapok	72			46,5		
Közlekedés technikája	144					
Külkereskedelem és vámismeret	54			46,5		
Általános szállítmányozás	36			155		
Ágazati szabályozások	108			46,5		
Szállítmányozási feladatok				186	0,75	139,5
Raktározási alapok	72	0,5	36			
Raktározási tárolás és anyagmozgatás	72	0,5	36			
Raktározási mutatószámok	54		0	47		0

A raktárirányítás rendszere			0	60	0,51	30,6
Raktárvezetés			0	48	0,655	31,44
Logisztikai alapok	36	0,4	14,4	72	0,7	50,4
Beszerzési logisztika	36	0,6	21,6	46	0,45	20,7
Készletezési logisztika	36	0,2	7,2	54	0,75	40,5
Termelési logisztika	36	0,3	10,8	56,5	0,75	42,38
Elosztási logisztika	36	0,5	18	68	0,45	30,6
Minőség a logisztikába		0,2	0	60	0,8	48
Portfólió						
Összes óraszám	1224		144	1054		434
Szakmai órák száma	34		4	34		14

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

Képzési és kimeneti követelmény: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_kozlekedes_logisztikai_tech_2020pdf-1589879772999.pdf

Programtanterv: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_kozlekedes_logisztikai_tech_2020pdf-1599123742258.pdf

12. INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS ágazathoz tartozó

5 0612 12 02

INFORMATIKAI RENDSZER ÉS ALKALMAZÁSÜZEMELTETŐ TECHNIKUS SZAKMÁHOZ**A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként**

Tantárgy	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			13. évfolyam			Összesen
	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	
Munkavállalói ismeretek	18															
Munkavállalói idegen nyelv													62			
Informatikai és távközlési alapok I.	108	0,8	86,4													
Informatikai és távközlési alapok II.				144	0,6	86,4										
Programozási alapok	72			72	0,8	57,6										
IKT projekt munka I.	54			108												
IKT projekt munka II.							108			108						
Hálózatok I.							180	0,7	126	144	0,7	101				
Hálózatok II.													326	0,7	228	
Hálózatok programozása													109	0,8	86,8	
Szerverek és felhőszolgáltatások										108	0,8	86,4	248	0,8	198	
Adatbázis kezelés							72	0,8	57,6							
Szakmai angol							72			72						

Portfólió						72			72			62		
Összes óraszám	252		324			504			504			806		2390
Szakmai órák	7		9			14			14			26		70

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

Képzési és kimeneti követelmény:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_informatika_informatikai_rendsz_alk_uzemelteto_2020pdf-1589880330151.pdf

Programtanterv: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_informatika_informatikai_rendszer-es_alkalmazas-uzemelteto_t-1599123443163.pdf

23. TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS ágazathoz tartozó

5 1015 23 07

TURISZTIKAI TECHNIKUS SZAKMÁHOZ

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként TURISZTIKAI SZERVEZŐ szakmairány számára

	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			13. évfolyam			Összesen
	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	SZI	TM szorzó	TM	
Munkavállalói ismeretek	18															
Munkavállalói idegen nyelv													62			
A munka világa	54															
IKT a vendéglátásban	36	1	36	36	1	36										
Termelési alapismeretek																
Cukrászat				108	1	108										
Ételkészítés				108	1	108										
Vendégtér	36			72												
Turisztika alapjai	108															
Beszerezés és értékesítés							72	0,8	57,6	36	0,7	25,2				
Üzleti kalkuláció							216	0,8	172,8	252	0,7	176,4				
Speciális szolgáltatások							72	0,4	28,8	36	0,4	14,4				
Reklám							36	0,4	14,4	72	0,4	28,8				
Adminisztráció							72	0,7	50,4	36	0,7	25,2				
Idegenvezetés													279	0,9	251,1	

Turizmus-marketing													124	0,9	111,6	
Ország-ismeret idegen nyelven													217	0,4	86,8	
Második idegen nyelv						36			36				62			
Portfólió									36				62			
Összes óraszám	216		36	72		252	180		324	234		270	356,5		449,5	2390
Szakmai órák	6		1	2		7	5		9	6,5		7,5	11,5		14,5	70

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

Képzési és kimeneti követelmény: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk-turizmus_turisztikai_tech_2020pdf-1592568488962.pdf

Programtanterv: https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_turizmus_turisztikai_tech_2020pdf-1599124821415.pdf